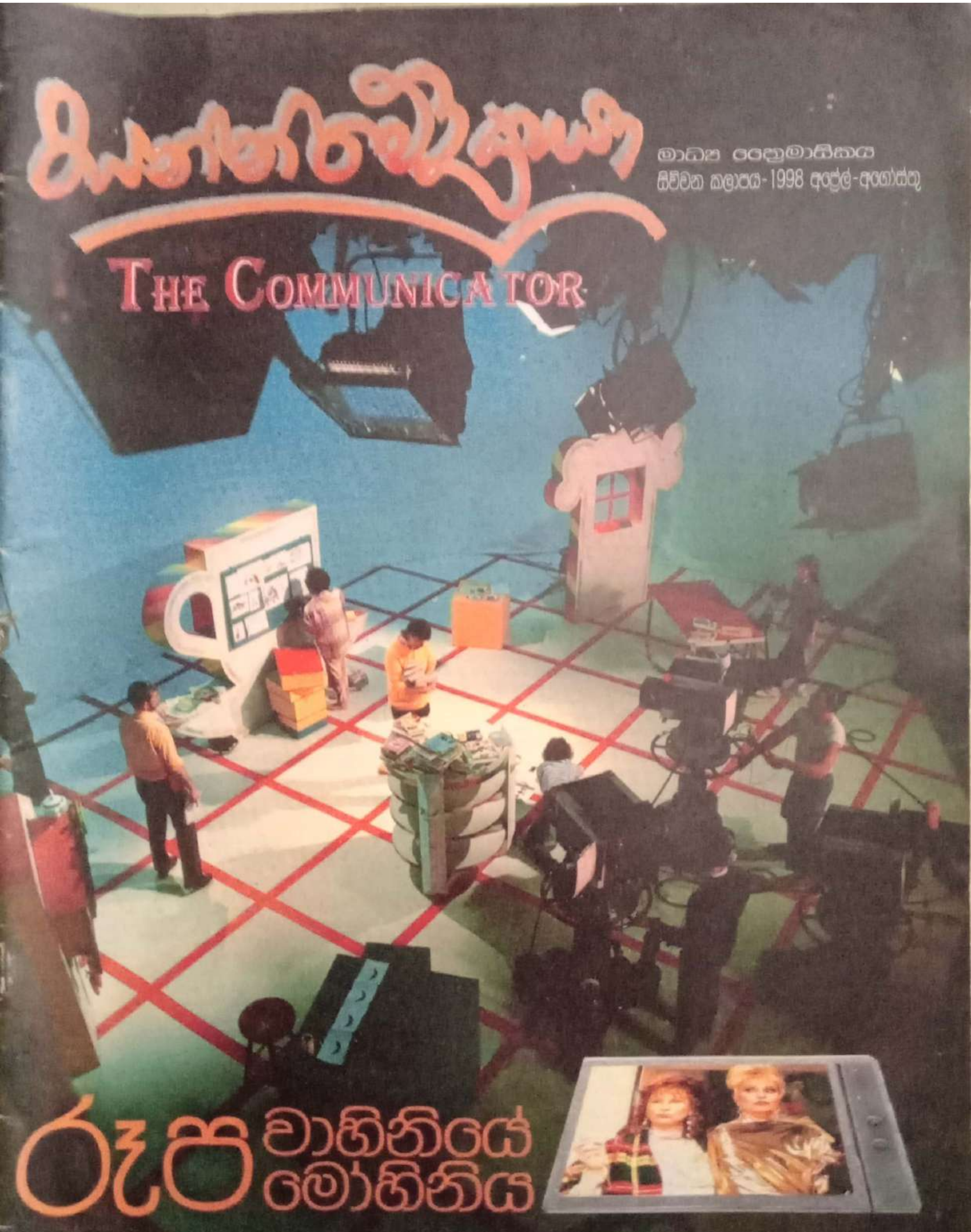

Scanned with CamScanner

Discovery CHANNEL
EXPLORE YOUR WORLD

NICAM

නයිකෑම්

අළුත් වචනයක්
ලාංකීය රූපවාහිනී ප්‍රේක්ෂක
සමූහයාට, ජාතික රූපවාහිනියෙන්
ලැබුණු තවත් දායාදයක්.
ස්ටීරියෝ හඬින්, ශ්‍රවනයෙන්
උපරිම වින්දනයත් සමග
ඔබට පිසි බසින්, තොරතුරු ලබාගැනීමේ
හැකියාවයි. **NICAM** පුළුල් අරුතින් නම්
Near Instantaneous Companded Audio Multiplex...

දැන් ඔබ අසාවි තාක්ෂණයෙන් පමණක්
ඉදිරියට ගිය පමණින් අපේ දැනුම, අවබෝධය
වගේම වින්දනයට සාධාරණයක් ඉටුවෙනවද
කියල. ඇත්තෙන්ම නැහැ.
සරල විනෝදාස්වාදය කරපින්නාගෙන
දුවන්නන් වාලෙ දුවන්න ජාතික වගකීමෙන්
බැඳුනු රූපවාහිනියකට බෑ. ඒ නිසාම
නව තාක්ෂණය වගේම, නව ලොවකට
ඔබ රැගෙන යන්නත් අපි සූදානම්.
ඉතින් අරුමයෙන් පිරි විශ්ව ගවේෂණයට

ඔබ සූදානම්ද?

සන්නිවේදකයා

THE COMMUNICATOR

මාධ්‍ය ත්‍රෛමාසිකය

සිව්වැනි කලාපය

1998 අප්‍රේල් - අගෝස්තු

[3] ගුහා ඇතුළෙ මරු කෙල්ලන්

[4] දුඹුළු ගිනින් තලගොයි ඇල්ලීම

[6] විද්‍යාවට තරු පෙනීම!

[9] අලිංගෙ වැඩ සහ අපේ වැඩ

[12] ගඳ පතුල සහ මුහුද පතුල

BBC ගැන ABC ලියවිල්ල [15]

ළමා සොල්දාදු උන්නැහේලා [17]

විද්‍යුත් චුම්බක ජානගතවීම [20]

රැන්ඩි+ඩයනා+ඇගේ පෙම්වත්තු-සිවිල් සමාජය? [24]

විශුපට තුට පට [26]

[28] අළුගෝසුවෝ හඳුනා ගනිමු

[31] ශ්‍රාමිගේ දරු තැලවිල්ල

[32] ගත් මැන්සලයි, පොඩි මැන්සලයි

[34] බහුජන හිතාය බහුජන සුඛාය

[38] වසර 50 ක සිනමාව-
රත්තරනින් කොලියයුතු කථාව!

උපදේශක මණ්ඩලය මහාචාර්ය සුනන්ද මහේන්ද්‍ර, ආචාර්ය රෝහණ ලක්ෂ්මන් පියදාස (අංශාධිපති), ප්‍රධාන සංස්කාරකවරු ආචාර්ය ආරියරත්න ඇතුගල, කථිකාචාර්ය මානා තිලකරත්න සහාය සංස්කරණය විජයානන්ද රූපසිංහ සම්බන්ධීකරණය රසිකා මලලගොඩුව පිටු සැකසුම විජයානන්ද රූපසිංහ පරිගණක පිටු සැකසුම සහ මුද්‍රණය ප්‍රින්ට් ඇන්ඩ් ප්‍රින්ට් ග්‍රැෆික්ස් (687870)

රු 25 =

සියල්ල ගිනිගෙන දැවෙන සමාජයක රූපවාහිනී මාධ්‍ය සියයට වැඩි ප්‍රතිශතයක්, අපගේ සන්නිවේදනයන් අවධිකරන්නේ ලිංගික ආකර්ශනය හා අර්ථශූන්‍ය රසය උදෙසායි. යුද්ධය මෙන්ම මෙයද මහත් ඛේදයකි.

නැවගිලුනත් බැන්වූන් ගසන අධිරාජ්‍ය සංස්කෘතිය මෙරට රූපවාහිනිය මනා ලෙස නිරූපනය කරයි. සියයට සුළු ප්‍රමාණයක් සමාජ දේශපාලනික ප්‍රශ්න කතා කළද ඒවා යටපත් කරමින් නැගී එන ජනප්‍රිය වැඩසටහන් ගොන්න ගැන කිව හැක්කේ එෆ්. ආර්. ලෙවිස් නැමති මාධ්‍ය පර්යේෂකයා පවසන දේ පමණි. "බොහෝ ජනප්‍රිය වැඩසටහන් මගින් අපගේ බුද්ධිය, ස්මෘතිය හා හොඳ හිත යටපත් කරයි"

-සංස්කාරකවරු-

සන්නිවේදකයා
ජනසන්නිවේදන අධ්‍යයන අංශය,
කැලණිය විශ්ව විද්‍යාලය,
කැලණිය
දුරකථනය: 917713

සාර්ථකත්වයට පදනම් වන සාධක

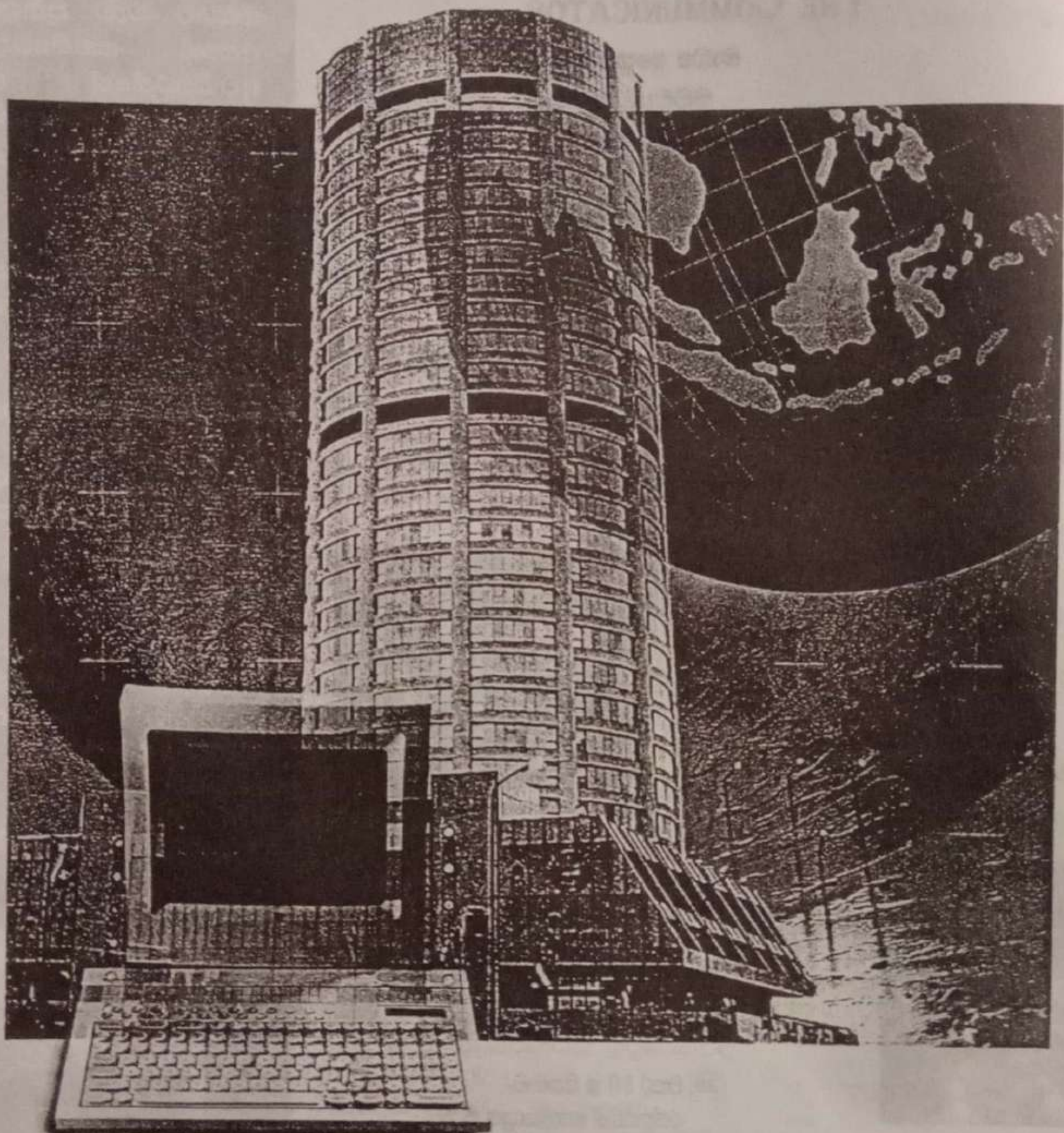

අඩ සියවසකට වඩා දීර්ඝ සේවා සම්ප්‍රදාය, මූල්‍ය සම්පත්,
වෘත්තීය නිපුණත්වය, නවීන තාක්ෂණය

ලංකා බැංකුව

ජාතියේ මහා පහන් ටැඹ

Scanned with CamScanner

දෘශ්‍ය සන්නිවේදනය

ගුහා ඇතුලෙ මරු සෙල්ලම්

දැනට අවුරුදු පනස්දාහකට පමණ පෙර ජීවත්වූ ආදී මානවයා සන්නිවේදනයේ යෙදුනේ යම් දෙයක් සිතුවම් කිරීම මගින්. මේ මිනිසාගේ නිවාසය වී තිබුනේ ගල් ගුහා. සොයාගෙන තිබෙන සාධක අනුව මොවුන් ජීවත්වුනේ දකුණු ප්‍රංශයේ හා ස්පාඤ්ඤයේ පිරනීස් කඳුවැටිය සමීපයේ. මේ ගුහාව තුළ අපූරු වූ, වර්ණයෙන් බැබළෙන සිතුවම් පෙළක් හමුවුනා. මේ සිතුවම් අපව වසර දස දහසක් පෙර යුගයකට රැගෙන යනවා. ඒවායින් අවුරුදු දස දහසකට පෙර ජීවත්වූ අපේ ආරම්භකයින්ගේ වගතුග, සිරිත් විරිත් පිළිබඳ අපූරු චිත්‍රයක් අප ඉදිරියේ මවා පානවා.

මේ චිත්‍රවලින් කෙරෙන සන්නිවේදනය තේරුම් ගන්න නම් එවක ජීවත් වූ පැරන්නන් සිතපු කියපු දේවල් හොඳින් තේරුම් ගන්න වෙනවා. එහිදී මූලික වශයෙන්ම ප්‍රශ්න දෙකකට පිළිතුරු සෙවිය යුතුයි. එකක් ඇයි ඔවුන් මේ රූප සිතුවමට නැගුවේ? යන ප්‍රශ්නය. දෙවැන්න මේ චිත්‍ර ඇඳීමෙන් ඔවුන් බලාපොරොත්තු වුනේ කුමක්ද? යන ප්‍රශ්නය.

මේ ගුහා සිතුවම්වල තිබුනේ සතුන්ගේ රූප, මුවන්, විශාල කුළු හරක්, මෙන්ම එදිනෙදා ආහාරයට ගනු ලබන විවිධ සතුන්ගේ රූප ඒ අතර වුනා.

අපේ ඉපැරණි මිනිසා ගුහාවක් තුළ තමාගේ පළමු චිත්‍රය නිරූපණය කලේ වැදගත් අරමුණක් ඇතිවයි. අඳින ලද සෑම චිත්‍රයකින්ම කිසියම් අපූරු පණිවුඩයක් අනෙකාට ලබාදුන්නා. මේ පැරණි මානවයාගේ පළවැනිම චිත්‍රය වුනේ හෙල්ලයකින් හෝ ඊයකින් කුළු හරකෙකුට අනිනු ලබන චිත්‍රයක්. මෙය ආත්ම ශක්තිය වර්ධනය කරගන්නට සිතුවම් කළා යැයි සිතිය හැකියි. දඩයමට ගිය මනුට ඉන් මහත් චිත්ත ධෛර්යක් ලැබෙන බව මනු විශ්වාස කරන්නට ඇත. මෙබඳු චිත්‍රයක නිරූපනය කරන තවත් අදහසක් තමා දඩයම් කරන ආකාරය තව කෙනෙකුට ඉගැන්වීම. සතුන් ජීවත්වන ප්‍රදේශ නැත්නම් එකල මානවයාගේ ආහාර තිබෙන ස්ථාන පෙන්වීමට තවත් සිතුවම් වලින් උත්සාහ ගත්තා. තනිව හෝ රංචු පිටින් පර්වත හෝ කුඩා ගස්වලට මුවාවී සිටින සත්ව රූප නිරූපණය කළා. එයින් සතුන් සැඟවෙන තැන් පිළිබඳ දැනුම් දුන්නා. මේ ගුහාවල තවත් අපූරු සිතුවමක් දැකගත හැකියි. ඒ තමා හෙල්ලය අතින් අල්ලන ආකාරය පෙන්වන සිතුවම. මෙයින් බලාපොරොත්තු වුනේ තමාගේ ගෝත්‍රයේ තරුණ ජනයාට තමා විසින්ම යමක් කිරීමට පෙර ආයුධ භාවිතය නිසිලෙස උගැන්වීම. මෙය මානව ලෝකයේ මිනිසාට උගන්වන ලද ප්‍රථම පාඩමද විය හැකියි.

මේ ගුහා සිත්තරුන්ගේ ශිල්පීයක්‍රම ඉතාම සරලයි. ඔවුන් තැනි දේවල් සොයා වෙහෙසුනේ නැහැ. තැනිදේවල් සොයනවාට වඩා ජීවත්වන පරිසරය අවටින් හෝ ගුහා ඇසුරින් තාක්‍ෂණික උපකරණ සොයාගත්තා. සමහර විට ඒවා ගොඩගැසුන වර්ණවත් පාෂාණ කැලි එසේ නැත්නම් පිළිස්සුනු ලී කෝටුවක් වුනා. ලී කෝටුව තියුණු ලෙස උල්කරගනිමින් පැන්සල් කූරු නිපදවා ගත්තා. මේ උපකරණවලින් තූතනයේ කවදාසි තුළ සිතුවම් කරන්නාක් මෙන් මතුපිට සිතුවම් කිරීමට පැරණි මානව සමාජයේ චිත්‍ර ශිල්පියා සමත්වුණා.

ඉන්පසුව, වසර විසිදහසකට පෙර මිනිසා හොඳ කලාකරුවෙක් වුණා. මොනු ඇන්ද සිතුවම් වර්ණ ගන්වා තිබෙනවා. එයට සාධක ලෙස වර්ණ සංයෝගයට යොදාගත් වසර විසිදහසක් පමණ පැරණි මැටි භාණ්ඩ අද සොයාගෙන තිබෙනවා.

ගුහාවල සිටි සිත්තරුන් වර්ණයන් නිපදවා ගත්තේ ගල් කැබලිවලින්. ඒවා ගලක් මත තබා තවත් ගලකින් තැලීම මගින් ගන්නා ගල්කුඩු වතුර හෝ සත්ව තෙල් සමග මිශ්‍රණය කරගෙන සායම් සාදාගත්තා. වර්ණ ගන්වන සිත්තල

නිපදවා ගත්තේ දත්වලින් සපන ලද හෝ ගලකින් තලන ලද කොටුවකින්.

මේ අපූරු චිත්‍ර 19 වන සිය වර්ෂය අගභාගය වන තෙක්ම ඉතිහාසයේ සැඟවී අභිරහස වී තිබුනා. පසුව කෙසේ හෝ අහම්බෙන් මෙන් මේ සිතුවම් නූතන මිනිසාගේ නෙත ගැටුනා. මේ සිතුවම් තිබෙන එක් ගුහාවක් තිබෙන්නේ උතුරු ස්පාඤ්ඤයේ අල්ටාමීරා නැමැති ප්‍රදේශයේ. අල්ටාමීරා ගුහාව හමුවුන ආකාරය අපූරු කතාවක්.

දැනට අවුරුදු එකසිය හැත්තෑ නවයකට පෙර එනම් 1879 දී මෙය හමුවන්නේ. දිනක් තරුණ ගැහැණු ළමයෙක් තමාගේ පියා සමග පැරණි ගල් ආයුධ හා කෞතුක භාණ්ඩ සොයාගෙන යන අතර ලෙනකට ගොඩවුනා. ලෙන අඳුරුයි. මේ ගැහැණු ළමයා දැක්කා අඳුර මැදින් විහිදුන කොරණක වගේ එළියක්. එය පෙනුනේ ලෙනේ තුලාක් ඇතුලේ. කොයිහැටි වෙතත් එකපාරටම සෙලවෙමින් දිප්තිමත්ව තිබෙන එළිය දිගේම ලෙන ඇතුලටම ගියා. යනවිට ලෙන ඇතුලේ ශක්තිමත් විශාල ගෝන්නු, තුරු හරකුන් පෙලක්ම දැක්කා. මේ ගැහැණු ළමයා එකපාරටම තිගැස්සිලා කෑගහගෙන තාත්තා ළඟට ගියා. කොයි හැටි වෙතත් ටිකක් විපරම් කරලා බලනකොට වර්ණ ගන්වන ලද අපූරු සත්ව රූප පෙළක් බව ඇය හඳුනාගත්තා. ලෙනෙන් පිටවන දෙපසත් විශාල සතුන්ගෙ වර්ණවත් රූප පෙළක්ම නෙත ගැටුනා.

මේ තමයි වසර දස දහස් ගනනකට පෙර ජීවත් වූ අපේ මුතුන් මිත්තන්ගේ තෙළි තුඩේ දක්ෂකම් මුලින්ම දැක ගත්ත නූතන ලෝකයේ වාසනාවන්තයින් දෙදෙනා.

පසුගිය හැම කාලයකම වාගේ මිනිසා විවිධ ආකාරයේ සිතුවම් අඳින ක්‍රම හොයාගෙන තිබෙනවා. තමා අඳින ලද චිත්‍රයට ජීවයක් හා ගාම්භීරත්වයක් දෙන්නට විවිධ රූපන විධි සම්මත කරගෙන තිබෙනවා. සිතුවම් ලස්සන කරන්නට විවිධ වර්ණ සොයාගෙන තිබෙනවා. ඒ අනුව දුසිම් ගනන් සිතුවම් නිපදවා ගත හැකියි. නූතන කලාකරුවා භාවිතා කරන උපක්‍රම හා ක්‍රමෝපායන් අතර තාක්ෂණික උපකරණ, වර්ණ දියරයන්, තෙල්සායම් පෝස්ටර් වර්ණයන්, පාටකූරු සහ වෙනත් දේවල් තිබෙනවා.

කඩදාසිය සොයාගත්තාට පසුව මිනිසා ක්‍රමක්‍රමයෙන් මුද්‍රණයට හුරුවුනා. ඒ නිසා ඔහුට එක් පිටපතක් මගින් පිටපත් දුසිම් ගනන් ලබාගත හැකි වුනා.

ලෝකයේ හැම මානව සම්ප්‍රදායකම ඉතිහාසයේ අපූරු සිත්තරුන් නිර්මාණය කර තිබෙනවා. මේ කලාකරුවන් සෑම කෙනෙකුම අපට බලන්න අරන් යමක් සකස්කර දී තිබෙනවා. ඔවුන්ගේ සමස්ත ජීවන රටාවමත්, ඇතුළු සමාජ වටපිටාව නිරූපනය කරනු ලබනවා.

මේවා මගින් සන්නිවේදනය කරන්නේ අපේ පැරැන්නන් කාපු බීපු හැටි, ඇඳපු හැටි, ගමන් කරපු හැටි ජීවත් වූ නිවාසවල හැටි, ආදී කරුණු විතරක් නොවේ. මේවා හොඳින් තේරුම් ගත්තොත් අපටවා ජීවිතයක් මොනවාගේ ද කියලා තේරුම් ගන්න පුළුවන් බවත් විශ්වාස කරනවා.

ප්‍රවීන දෘෂ්ටියෙන් හෙබි කලාකරුවාට පුළුවන් විවිධ වර්ණයන් දකින්න. අපට නොපෙනෙන ආලෝකයේ ප්‍රතිචාර ඔහු හඳුනා ගන්නවා.

චිත්‍ර කලාවේ ඉතිහාසයෙන් වටිනා දායාදයක් ලැබෙනවා. ඒවා අතීතය දෙස බලන්න පමණක් නොවේ. වචන වලින් කියන්න බැරි විවිධ මාර්ගෝපදේශයක් ඒ තුලින් ලැබෙනවා.

අල්ටාමීරා ගුහා චිත්‍ර හමුවුන ආකාරයේ අපූරු කථාවක් ප්‍රංශයේ ලැස්කෝ චිත්‍ර සම්බන්ධයෙන් ද ඉතිහාස ගතව තිබෙනවා. ඒ කථාවත් ළමුන්ගේ සොයාගැනීමක් හැටියටයි ඉතිහාසයේ සඳහන් වන්නේ. 1949 අවුරුද්දේ සැප්තැම්බර් මාසේ එක් අපූරු උදෑසනක කොලු ගැටව් පස්දෙනෙක් හාවුන් අල්ලන්න ගියා. ඔවුන් උදව්වට 'රොබට්'

දඹුලු ගිහින් තලගොයි ඇල්ලීම.

ලෙන් සිතුවම් සන්නිවේදනය.

චිත්‍ර වූ කලී මනුෂ්‍යයාගේ ජීවන අරගලය ඉක්මවා පිටින වර්ණවත් රූපයෝ නොව, ඒවා සමාජ පද්ධතියේම සාරය බව පිළිගත යුතුය. මෙකී සත්‍යය දඹුල චිත්‍ර ශිල්පියා ද අවබෝධ කරගෙන සිටි බව පෙනේ. දඹුල්ල සිතුවම් ශිල්පියා සිය නිර්මාණයන් [illegible] සමාජය ප්‍රදර්ශනය කිරීමට උත්සාහ කොට ඇත. පොදු ජන සිතුම් පැතුම් තේරුම් ගනිමින්, ඔවුන්ගේ ඇදහිලි විශ්වාස සහ සමාජ හර පද්ධතීන් ද සිය මාධ්‍යයෙන් ප්‍රකාශ කරන්නට උත්සාහ ගෙන ඇත.

විජයාගමනයෙන් පසු සිංහල ජාතියේ පැවැත්ම ස්ථාපිත වීම පිළිබඳව [illegible] මෙම ඓතිහාසික කථාන්දරය පොදු ජනතාවට දැනගැනීමට සැලැස්වීම දඹුල්ල චිත්‍ර ශිල්පියාගේ අභිලාෂය විය. දඹුල්ල දෙවන රජමහා විහාරයේ ඇඳ ඇති [illegible] කුතුහලය [illegible] ද ඇති කරයි. කුතුහලය වැඩෙන්නේ එම චිත්‍රයෙන් දෙන පණිවිඩය කුමක්ද යන්න දැනගැනීමටයි. [illegible]

යන රජවරුන්ගේ ප්‍රතිරූප වලින් ද දඹුල්ල ලෙන් විහාර පරිපූර්ණවේ. මේ රාජසිංහයන්ගේ ප්‍රතිරූප වලට විශේෂිත වස්ත්‍රාභරණ පළඳවා ඇත. සන්නිවේදන ක්‍රියාවලියේ ප්‍රධාන පරමාර්ථයක් වන පරපුරෙන් පරපුරට දැනුම් සහ තොරතුරු ගෙනයාමේ ක්‍රියාවලිය, සිය නිර්මාණ ප්‍රකාශන මාධ්‍යය තුලින් සාර්ථකව ඉටුකර ගැනීමට දඹුල චිත්‍ර ශිල්පියාට හැකිවිය. කීර්ති ශ්‍රී රාජසිංහ රජතුමාගේ [illegible] ඒ සමග ඇඳ ඇති අමාත්‍ය සහ පරිවාර ජනයාට වඩා [illegible] පෙනෙන අයුරින් රජතුමාගේ ප්‍රතිරූපය නිර්මාණය කර ඇත. [illegible] ලෙස ද ඇඳ ඇත. පළඳවා ඇති ආභරණ තුලින් ද රජු වෙන්කොට සන්නිවේදනය කිරීමට උත්සාහ ගෙන ඇත. අතීත ලක්වැසියන් සියසින් දුටු රජු සහ ඔහුගේ [illegible] වර්තමාන ලක්වැසියන්ට දැනගත හැක්කේ මෙවැනි සිතුවම් මගින් පමණි.

ශ්‍රී ලංකාවේ දේශපාලන හා ආගමික ඉතිහාසය සම්බන්ධ තොරතුරු සන්නිවේදන කරන්නට ද දඹුල්ල සිතුවම් ශිල්පියා අමතක කොට නැත. [illegible] ද මේ අතර වේ. දුටුගැමුණු රජතුමා ඇතුළු රාජකීය පිරිස රුවන්වැලි සෑය පූජා කිරීම දෙවන විහාර [illegible] නිරූපිතය. මෙම රාජකීයයන් වැඳ සිටින්නේ රුවන්වැලි සෑය දෙසටයි. [illegible] රාජකීය ප්‍රතිරූප [illegible] ඇඳ නැත. [illegible] ශිල්පියා උත්සාහ ගෙන ඇත. [illegible]

ශ්‍රී ලංකාවේ [illegible]

හැමැති බල්ලාද එකතුකර ගත්තා. හාවුන්ගෙන් ගහන ප්‍රදේශයක් ලෙස ප්‍රංශයේ ලැස්කෝ කඳු සිදුනා ඉතා ප්‍රසිද්ධයි. ඒ නිසා මේ කොලු ගැටව් සියේ ලැස්කෝ කඳු සිදුනාටයි.

කඳු සිදුනා හරහා මෙහෙම ඇවිදගෙන යනකොට ඔවුන්ට හමුවුනා වසර ගණනාවකට ලව දී ඉදිරී වැටුන විශාල ගසක්. මේ කොලු ගැටව් සමග උදව්වට ගිය රොබට් හතිලමින් කඳුසිදුරෙන් සාවුන් හොයන්නට වුනා. ඉදිරී වැටුන ගසේ වම පැත්තට ඇවිදගිය රොබට් එක පාරටම නොපෙනී ගියා. ටික වෙලාවක් යනවිට පෙනෙන්නට නොහිටිය රොබට්ව සොයා බලන්නට මේ කොලු ගැටවුන්ට සිතුණා. රොබට්ගේ අතුරුදහන් වීම ඔවුන්ට අවැඩදායක වුණේ නැහැ. කොහොම වුනත් වටපිට විපරම් කර බලමින් රොබට්ව හැම්බැනම් හෙව්වා. උත්සාහය අත්හැරියේ නැහැ. ටිකක් හොයාගෙන යන කොට බල්ලෙකුගේ බුරන හඬක් ඇහුනා. හැබැයි ඒ ඇහුනේ කන්ද පල්ලමට වෙන්නයි. හරියට කටවහගෙන බුරන හඬක් වගේ. ඒ නිසාම කොලු ගැටව් සිතුවා ඒකාන්තයෙන්ම රොබට් ඉන්නේ කන්ද පහල දෙබොක්කාවක් අස්සේ බව. තව ටිකක් සොය සොයා කන්ද පහලට ආ කොලු ගැටවුනට දකින්නට ලැබුනා කඩා වැටුන පුංචි සිදුරක්. රොබට් බුරන හඬ දෙස බලමින් සිදුරින් විපරම් කර බැලුවා. එක ළමයෙක් ඇවිත් ඒ සිදුර ළඟින් පස් තට්ටුවක් තත්තව ඇදල කපොල්ල ලොකු කර ගත්තා. ඉන්පස්සෙ මේක මහ විශාල ගැඹුරු ගුහාවක්. අඩි විසිපහක් විතර ගැඹුරුයි. කොලු ගැටව් මේ ගුහාවට බැස්සා. හොයාගෙන යනකොට රොබට් හතිලමින් මේ ගැඹුරු ගුහාවේ වැටී හිටියා.

මේ කොලු ගැටවුන්ට ඕන වුනා ඇයි මේ ගුහාවට ආවේ කියා දැන ගන්න. මොවුන් ගිනිකුරු ගසමින් ගුහාවේ හැම තැනම හෙව්වා. එක් කොලු ගැටයෙක් වට පිට බලනකොට දැක්කා කලුවර ගුහාවක්. ඒ ගුහාව තුළ ගවයින් අශ්වයින් ගෝනුන් සහ තවත් භීතිය සහගත සත්තු ඉන්නවා. හොයල බලාගෙන යනකොට මේ සතුන්ගේ රූප බව තේරුම් ගත්තා. කොලු ගැටව් පස්දෙනාම තවත් හොයල බලනකොට ගුහාව පුරාම බිත්තිවල අපූරු සිතුවම් පෙළක්ම දැක්කා.

මේ කොලු ගැටවුන්ට තේරුනා මේ චිත්‍ර ඔවුන්ගේ මුතුන් මිත්තන් විසින් අඳින ලද ඉතා පැරණි චිත්‍ර බව. මේ චිත්‍රවල සිතුවම්න් වේගයෙන් දුවන සතුන්ගේ රූප, සතුන් අල්ලා ගන්නා ආකාරයේ රූප, හිදැල්ලේ වනයේ ගැවසෙන ආකාරයක් ඉතාම සජීවී ලෙස රූපනය කර තිබුනා. මේ චිත්‍ර වසර පහලොස් දහසක් පමණ පැරණියි. එහෙත් මේ චිත්‍ර පළමුවෙන් සොත ගැටුන පිරිස ඒ කොලු ගැටවුන් බව ඔවුන්ට තේරුම් ගන්න බැරිවුනා. කොහොම වුනත් තමන්ට හමුවන මේ අපූරු ඉපැරණි චිත්‍ර දින පහක් නිස්සේම පරීක්ෂා කලා. ඉන් පස්සේ ඔවුන් තමාගේ මුල් ගුරුවරයා අමතක කරල නැහැ. ඒ නිසා මේ බව දන්වන්න ගියේ ඔවුන්ගේ පැරණි ඉස්කෝලේ මහත්තයාටයි. ඔහු තමා මේ කොලු ගැටවුනට මෙබඳු චිත්‍ර ගැන පාඩම් කියල දීල තිබෙන්නේ. ලැස්කෝ සිතුවම් අපට උරුම වුනේ ඔන්න ඔය විදිහට. දකුණු ප්‍රංශයේ ලැස්කෝ හා ස්පාඤ්ඤයේ පිරිනිස් කඳුවැටිය අසල අල්ටාමීරා ගුහාවලින් හමුවූ සන්නිවේදනයේ මුල්ම දායාදයන් අපට අහම්බෙන් උරුමවන්නේ ඒ විදිහටයි. මුල්ම සන්නිවේදන දායාදයන් අපේ සොත ගැටුන අපූරු කථාව මෙලෙස ඉතිහාසෙ ගතව තිබෙනවා.

කථිකාචාර්ය සේනක සෙනෙවිරත්න.

පැරහෙදී බුදුන් සිඳු මිනී ළඟ සහවීමින් වෙස්වර්ණනා සිදුවිමකි. එකී සභාගදරය අපා ඇති අපට එය සිය.මින් දැකබලා ගැනීමටත්, එමගින් දැනුම් මෙන්ම ආශ්වාදය ලැබීමටත් දඹුල්ල සිතුවම් ශිල්පියා ඉඩ සලසා දී ඇත. රත්කුම්බා දූවු වීසල සෙන පිරිවර සමගින් දඩයමේ යන අයුරුත්, විදීමට පැරහෙදී බුදුන් දිවයන අයුරුත් එක සිතුවමක නිරූපිතය. මෙහි බුදුන් දුවන බවක් පෙන්වීමට ඉදිරි පාද ඔසවා ඇත. පරිවාර සෙනග හිසොලවමින් ව සිටියදී රජු දූවු වීසල ඇද විදීමට සැරසීම මෙන්ම පොදු පිරිස ඒ දෙස බලා සිටින අයුරු ද නිරූපිතය.

අනුරාධපුර නගර ඒකා ලකුණු කිරීම සමගින් කෝරණියගේ සම්ප්‍රාප්තිය ආදි අවස්ථා ද සිතුවමට නගා ඇත. [illegible]

මල්ලවරු පරාජය කිරීම තවත් විශයකි. [illegible]

විවිධ හා රෙදෙ වෙස්සන් හීර පිරිවර පරාජය කිරීම ද එම ලෙන් සිතුවම් අතර වේ. මිදුන්ගේ ලොමුඩැහැ ගන්වන දර්ශන, හරිත්තා තුළ භීතිය ඇති කරයි. බුදුන් වහන්සේ යනු රෙද මිනිසුන් අතර ද නිර්භීක බවින් අනෙකුත් පන් උතුමන් බව පෙන්වීමට මෙම සිතුවම නිර්මාණය කර ඇත. බුදුන් වහන්සේගේ දේවාතිදේව ගුණය වටහා ගන්නා සැදැහැවත් පොදු ජනයා සිතුවේ අතිශය භයානක රෑදු මිනිසුන් අතර ද බුදුන් වහන්සේ අති ශ්‍රේෂ්ට වන බවයි. එම අදහස පොදු ජනතාව තුළ තහවුරු කරලීම උදෙසා සිය නිර්වාචික ප්‍රකාශන මාධ්‍යය ලෙස සිතුවම් ශිල්පය භාවිත කරන්නට දඹුල්ල සිතුවම් ශිල්පියා සමත් වී ඇත.

දඹුල්ල සිතුවම් අතර දෙවිවරු ද විශේෂ ස්ථානයක් ගනිති. එක් සිතුවමක ජනතාව විෂ්ණු සහ සමන් දෙවිවරුන්ට රාජ ආභරණ පළඳවා ඇත. [illegible]

දඹුල්ල සිතුවම්කරුවන්ගේ ප්‍රධාන පරමාර්ථයක් වූයේ පොදු ජනතාව තුළ ඉදිරාව වර්ධනය කිරීමයි. [illegible]

දඹුල්ලේ සිතුවම්වලින් ඒවායේ වන දෙනස තේරුම් ගැනීම පහසුය. [illegible]

[illegible]

කථිකාචාර්ය [illegible]

ජ්‍යොතිෂයේ වැදගත්ම අංගය වන්නේ එහි ගණිතමය පදනමයි. ග්‍රහවස්තූන්වලට ඇති දුර මැනීමට අද තරම් දියුණු තාක්ෂණයක් නොතිබුණු පුරාතනයේදීත් ඉතා දක්ෂ ලෙස එකී ගණනය කිරීමට තරම් දියුණු තාරකා විද්‍යාත්මක දැනුමක් පැරන්නන් සතුව තිබුණා.

ඉහල අහසේ පිහිටි සියළු ඇතුළු නොසෙසෙන ග්‍රහතාරකාවන්ට මිනිස් ජීවිතවලට බල පෑම් කළ හැකියැයි පැරණි මිනිසුන් තුළ විශ්වාසයක් පැවතිණි. බොහෝ ශිෂ්ටාචාරයන්හි මෙම විශ්වාසය යම් කලමනාව හෝ තිබුණු බවට ඉතිහාසය සාක්ෂි දරයි. මේ භාරතය ආසියාකරයේ රටවලටද ප්‍රචලිත වූවක්. අද දක්වාම අපේ සමාජවල ග්‍රහතාරකා පිළිබඳ විවිධ විශ්වාසයන් පවතින බව දකින්න පුළුවන්.

ග්‍රහතාරකා පිළිබඳ විශ්වාස පමණක් නොවෙයි ඒ සම්බන්ධව ඉතා හොඳ දැනුමක් ද පුරාතන මිනිසුන් සතුව තිබුණා. තාරකා විද්‍යාව පිළිබඳ මේ විෂය ක්ෂේත්‍රය තවුන් විසින් හඳුන්වනු ලැබුවේ ජ්‍යොතිෂය යන නාමිනි. ජ්‍යොතිෂය එක්තරා ආකාරයකින් ගණිතමය පදනමක් මත ගොඩ නැගුණකි. අතීතයේදී ශාස්ත්‍රවේදනමය වශයෙන් සමාජයට ජ්‍යොතිෂයෙන් සිදුවූ මෙහෙය සුළු පටු නැහැ.

මේ පිළිබඳ තොරතුරු විමසා බැලීමේදී ජ්‍යොතිෂ ශාස්ත්‍රවේදනය තුළින් අපේ පැරණියන් සතුව තිබූ නිර්මාණශීලිත්වයක් දේශීය සංස්කෘතියේ එක් පරාසයකුත් ඉතා පැහැදිලිව දකින්න පිළිවන්! අප දන්නා තරු, සඳ ඇතුළත්ව තවත් ග්‍රහයින් සත් දෙනෙක් සහිතව නවග්‍රහමණ්ඩලයක් අපේ පැරණියෝ දැන හඳුනාගෙන සිටියා. එම සෑම ග්‍රහයෙක්ම රූප කායක් සහිත පුද්ගලයෙක් වුණා. රවි, චන්ද්‍ර, කුජ, රාහු, ගුරු, සෙනසුරු, බුධ, කේතු, සිකුරු, ආදී වශයෙන් නම්කළ ග්‍රහයන්ට අයත් විවිධ

අහස්කලය 360° ක් ලෙස ගෙන එය කොටස් 27කට බෙදා ඒ ඒ ස්ථානවල පිහිටන තාරකා

සමූහවශයෙන් ගෙන ඊට නැකතක් යයි නම්කර ඇත. අස්විද, බෙරණ, කැති, රෙහෙන, මුවසිරස, අද, පුනාවස, පුෂ, අස්ලිය, මා, පුවපල්, උත්‍රපල්, හත, සිත, සා, විසා, අනුර, දෙට, මුල, පුවසල, උත්‍රසල, සුවන, දෙනට, සියාවස, පුවපුටුප, රේවති යනු ඒ නැකත් 27යි. මෙම ස්ථානවල (නැකත්වල) පිහිටන ප්‍රධාන තරු ගණන කීමට ද පැරණි ජ්‍යොතිෂඥයන් දැන සිටියා. සියාවස නැකතට තාරකා 100ක් අයත් වේ. රේවති නැකතට තාරකා 32ක් ද මුල නැකතට තරු 11ක් ද, ඉතිරි නැකැත්වලට තරු 100 අඩු ගණනක් වශයෙනි. ඵලා ඵල කීමේදී නැකැත් 27ක් යොදා ගන්නද සමහර අවස්ථාවලදී 'අභිජිත්' නමින් 28 වන නැකතක්ද ජ්‍යොතිෂයේදී භාවිත වෙනවා.

මේ නැකත් 27 යළි දශාවලට වෙන් කෙරුනා. උදාහරණ ලෙස දක්වනවා නම් රේවති නැකත අයත් වන්නේ බුධ දශාවටයි. මෙහෙයින් නිර්මාණශීලී මණ්ඩලයින් කොයියුතු පැරණි මිනිසා මේ සියළු නැකත්වලට පුද්ගලත්වයක් ආරෝපණය කළා. එපමණක්ද නොවෙයි. ඒ ඒ නැකත රූපයට ද නැගුවා. රූපයට නැගීමට උපදෙස් දුන්නේ කවියෙන් බලියාගවලදී නවග්‍රහ බලිය අඹන්නේ මෙම කවි වලින් දී ඇති විස්තරවල ස්වරූපයට අනුවයි.

අස් මුව තුන් කොන් ලූන් සිටි   අභිනේ
වජ්‍රය දිවි සම් පුදු සිංහ   යහනේ
නොන් කරවන රත්වන් සව   බරණේ
අස්විදයෙන් දෙස නැර ඉබ   රතිනේ

පැරණි නැකැත් ඇදුරන් 'අස්විද' නැකත කවියෙන් විස්තර කළේ එලෙසය. මේ ඇදුරින් නැකත් 27 ද ග්‍රහ මණ්ඩලයද කවියෙන් වර්ණනා කර ඇත.

පතුල පටන් දණහිසලට නව ගව්වක් වෙයි   හරියට
සිතුව බලව දෙදනේ සිට නව ගව්වයි කටිය   මුලට
මතුවට දනු කටියේ සිට නව ගව්වකි ගල   පැරයට
මේතුව ගණය ගලහැර සිට නවගව්වයි   සිරසට

මේ 'රවි' ග්‍රහයා වර්ණනා කළ සැටිය. බලියාගවලදී මේ ග්‍රහයින් සම්බන්ධ විස්තර වර්ණනාවලට ප්‍රධාන ස්ථානයක් ලැබේ. එනම්

විද්‍ය

ගනි සැටකුම හා බද්දුන්ගෙන් මිනිසාට ලැබෙන සුභා සුභ ඵලා ඵල පිළිබඳ විස්තරද පැරණි ඇදුරන් හොඳින් දැන සිටියා. මිනිස් ජීවිතයක පරම ආයුෂ අවුරුදු 120ක් ලෙස සලකමින් එම කාල ග්‍රහයින් ජීවිතයට බලපාන ආකාරය අනුව බෙදා දක්වයි. ඒ රවිට අවුරුදු 6ක් ද, චන්ද්‍රයාට අවුරුදු 10ක් ද, කුජට අවුරුදු 7ක් ද, රාහුට 18ක් ද, ගුරුට 16ක් ද, සෙනසුරුට 19ක් ද, බුධට 17ක් ද, කේතුට 7ක් ද, සිකුරුට 20ක් ද ආදී වශයෙනි.

Scanned with CamScanner

ග්‍රහයින්ගේ විමන් විස්තර, රූප හා මාපිය විස්තර, හිමිදේශ, හිමි භෝජන පාට, වාහන, ආයුධ, දිග, රාශි, නැකත්, දශා, ඵල ආදී වශයෙනි. එක් එක් ග්‍රහයන්ගේ දශාව ලැබූ විට ඵල දෙන ආකාරය පවා කවියෙන් විස්තර කිරීමට තරම් අපේ පැරැන්නන් නිර්මාණ ශිලීත්වයෙන් පොහොසත් විය.

'කියත් ගුරුගේ මහ දසාවද ලැබුවෝතින්
යම් කෙනෙකු එම   විට
උතුන් ගුරු සත්කාර තේජස් ඉගනැවෙයි
සැම ශිල්ප සූ   සැට
පිතෙන් උතුමෙකි ධම් අර්ථය ඉගන
පවසති සියළු   සතහට
දෙවන් මෙයොබව රාජකරුණා සියළු
රෝ දුක් දමා   ඉවතට'

ගුරු මහ දශාව ලැබූ විට කෙනෙකු තුළ ඇතිවන ගතිපැවතුම් කවියෙන් කීවේ එසේය.

සිංහල සංස්කෘතිය පෝෂණය වීමට බෞද්ධාගමෙන් සිදුවූ බලපෑම සුළු පටු නොවේ.

බෞද්ධාගම යම් යම් අවස්ථාවලදී ජ්‍යොතිෂය හා සම්බන්ධ වන බවක් පෙනේ. මහ පිරිතේ එන චන්ද පරිවිත්ත හෙවත් චන්‍ද්‍ර පිරිත හා සූර්යපරිවිත්ත හෙවත් සූර්ය පිරිත ඒ සඳහා දැක්විය හැකි උදහරණයකි. එමෙන්ම සඳ රාහු විසින් ගිලගන්නා අවස්ථාවක් ඇතැයිද එවිට සඳ හෙවත් චන්‍ද්‍රයා බුදු ගුණ සිහිකිරීමෙන් එම උවදුරෙන් ගැලවී යනවා යැයිද ජන විශ්වාසයක් තිබෙනවා. මේ බෞද්ධාගම හරහා ජ්‍යොතිෂය අපේ සංස්කෘතියට සම්ප්‍රේෂණය වූ අයුරුයි.

පැරණි සමාජ සංවිධානයේලා ජ්‍යොතිශය මහා පිටුබලයක් වී තිබුණි. යථාර්ථයට අනුව ලෝකය වෙනස් වන බව කවුරුත් දන්නා කරුණක්. එසේ වෙනස්වන ලෝකය තුළ යම් තරමකට හෝ ස්ථිරභාවය පිළිබඳ හැඟීමක් මිනිසා තුළ ඇතිකරවීමට ජ්‍යොතිශය සමත්ව ඇත. අවිනිශ්චිත වූ අනාගතය පිළිබඳ ඵලා ඵල විමසා එමගින් ජීවිතයට මුහුණදීමට ආත්මශක්තියක් එද ඔවුන් විසින් ඇති කරනු ලැබුවා. අද පවා ඒ තත්ත්වය අපේ සමාජයෙන් තුරන් වී නැහැ. අතීතයේ පටන් අද දක්වා සියළු සුභ කටයුතු අරඹනු ලැබුවේ නැකතකටය. සංදේශ කාව්‍යයේ මුදුන් මල්කඩ වූ සැළලිහිණි සංදේශය යැවෙන්නේද අස්විද නැකතට අනුවය. ජ්‍යොතිෂයේ හඳුන් වන්නේ 'අස්විනී ගමනේ ශ්‍රේෂ්ඨා' යනුවෙනි. එනම් ගමන් සඳහා අස්විද නැකත වඩා සුදුසු බවය. මිනිසා අභ්‍යවකාශය තරණය කරන වර්තමානයේ රොකට් යානා යවන්නේද සුභ වේලාවකටයි. මිනිසාගේ උපතේ සිට මරණය දක්වාම නැකත්වලින් තොරව කටයුතු කරන අවස්ථා දුලබය.

අස්විද නැකත

කොටසක් 30°ක් වනසේ පෘථිවිය කොටස් 12කට බෙද (රාශි 12) ඒ ඒ කොටස්වලට සූර්යාගේ බලපෑම කේන්ද්‍රකොට ගෙන පුද්ගලයකු උපත් වේලාවට අනුව ඔහුගේ කේන්ද්‍රය පිළියෙල කරයි. එහි ප්‍රතිඵල ගණනය කිරීමේ විද්‍යාව ජ්‍යොතිශය හෙවත් පංචාංගයයි. දිනය නැකත, තිථිය, කරණය, හා යෝගය එක්වූ විට පංචාංගය ලෙස නම් කෙරේ. දිනයෙන් ආයුෂ වැඩිවීමද (පැවැත්ම) නැකතින් පව්දුරු වීමද (බාධක මඟහැරීම) තිථියෙන් සෞභාග්‍යයද, යෝගයෙන් රෝග දුරුවීමද, කරණයෙන් කාර්ය සිද්ධ වීමද සිදුවෙයි. කිසියම් වේලාවක් සුභ වීමට මේ පංචාංගයම හොඳ විය යුතුය. යම්හෙයකින් එය අසුභ වූවක් නම් ඒ සඳහා වෙනවූ ශාන්තිකර්මද ඔවුන් විසින්ම නිර්මාණය කර තිබිණි. උපතට හා ජීවිතයට පමණක් නොව මරණයේදී ද ජ්‍යොතිශය මිනිස් ජීවිතය හා සම්බන්ධ වුණා. පුද්ගලයෙකු මියගිය විට 'හමස්-මර යෝගයෙන් වැලකී සිටීම සඳහා එම නිවැසියන් විසින් ඊට සුදුසු වේලාවන් අනුව අවමඟුල් චාරිත්‍ර ඉටුකරනු ලැබුවා. (කිසියම් පුද්ගලයෙකු මිය ගිය දිනයේ සිට මාස 6 ක් යනතුරු වරින් වර එම නිවසේ පුද්ගලයන් මිය යාම 'හමස් මර යෝගයේ බලපෑමෙන් සිදුවෙතැයි විශ්වාස කෙරේ.) විවිධ ජයග්‍රහණයන් ලබා ගැනීම

ාවට

පනීම!

උදෙසා පුද්ගලයාගේ කේන්ද්‍රයේ පක්ෂියා රජවන අවස්ථාව පිළිබඳ විමසිලිමත් වීමද පැරණි සමාජය තුළ දකින්න ලැබුණා. එය පංච පක්ෂි ශාස්ත්‍රය ලෙසයි හැඳින්වූයේ! මේ හැරුණුවිට හදි හූනියම් කර තම සතුරන්ගෙන් පළිගැනීම සඳහා 'යමකාලය' හෙවත් මරණයේ අධිපතිට අයිතිවේලාව උපයෝගී කරගැනීමට තරම් වූ පුද්ගලයන්ද අපේ පැරණිනන් අතර සිටියා. මේ සියල්ල සමාජ අවශ්‍යතා අනුව බිහිවූ සංකල්පයන් ලෙස සැලකිය නොහැකිද?

ජ්‍යොතිශයේ වැදගත්ම අංගය වන්නේ එහි ගණිතමය පදනමයි. ග්‍රහවස්තූන්වලට ඇති දුර මැනීමට අද තරම් දියුණු තාක්ෂණයක් නොතිබුණු පුරාතනයේදීත් ඉතා දක්ෂ ලෙස එකී ගණනය කිරීමට තරම් දියුණු තාරකා විද්‍යාත්මක දැනුමක් පැරන්නන් සතුව තිබුණා. අද අප භාවිතා කරන අංශක ක්‍රමයම එද ඔවුන් විසින් භාවිත කර තිබෙනවා. අහස්තලයම 360° කට බෙදා ගණනය කෙරිණි. ජ්‍යොතිශය පදනම් කරගත් කාලය මැනීමේ සිංහල පැය ක්‍රමය අද අප භාවිත කරන මෙට්‍රික් ක්‍රමයට බොහෝ සෙයින් සමානයි. අවුරුද්දකට දින 360ක් ද, දිනකට පැය 60ක් ද, පැයකට විනාඩි 60ක් ද, විනාඩියට තත්පර 60ක් ද වන සේ ඔවුන්ගේ 'සිංහල පැය' ක්‍රමය නිර්මාණය වී තිබුණා.

වෙනස්වීම්, හැඩිරුවීම් මිනිසාගේ පරිනාම ඉතිහාසය තුළ වරින්වර මතුවෙයි. මේ පිළිබඳව ලාමා අනගාරික ගෝවින්දයන් විසින් "Psychological Attitude of Early Buddhist Philosohpy" නම් වූ ඔහුගේ කෘතියේ සඳහන්කර තිබෙනවා. ඔහු පවසන අන්දමට මිනිස් චින්තන ඉතිහාසය තුළ ධන(+) සෘණ (-) වශයෙන් යුග පරිවර්තනයක් වෙයි. එක් යුගයකදී මිනිසා සිය පැවැත්ම උදෙසා පරිසරයට සංවේදී වෙමින් අභිචාර ක්‍රම ආදිය ඇසුරෙන් වන්දනාමාන කරන සියළු දේ තවත් යුගයක දී සත්‍ය අසත්‍යතාව සොයමින් ගවේෂණය කිරීමට පෙළඹෙයි.

සැබැවින්ම ජ්‍යොතිශය නැතහොත් නක්ෂත්‍ර විද්‍යාව සත්‍යයක්ද? යන්න අද ඇතැමුන් තුළ ඇතිවී තිබෙන පැණයකි. තාරකා විද්‍යාඥයන් පවසන අන්දමට තවමත් ජ්‍යොතිශය පිළිබඳව පුළුල් වශයෙන් කළ සංඛ්‍යාත්මක පර්යේෂණ විනා විධිමත් විද්‍යාත්මක පර්යේෂණ සිදු කර නැහැ. ජ්‍යොතිෂයට පදනම වූ ගණිතමය සංකල්ප විද්‍යාවෙන් බැහැර කළ නොහැකියි. නමුත් මෙම ග්‍රහතාරකාවලින් සත්‍ය ලෙසම මිනිසාට ප්‍රබල බලපෑම් කරන-වාද යන්න පිළිබඳව ස්ථිර ලෙස පැවසිය නොහැකි බව තාරකා විද්‍යාඥයන්ගේ මතයයි. එසේ බලපෑම් කරනවායැයි ස්ථිර ලෙසම කිව හැක්කේ සූර්යයා සහ චන්ද්‍රයා නැත හොත් ඉර හා හඳ පමණයි. සැබැවින්ම පෘථිවියේ මුළු පැවැත්ම රඳා ඇත්තේ සූර්යයා මතයි. එමෙන්ම සඳේ ආලෝකය හා සෞම්‍ය ගුණය අපට අත් විඳිය හැකියි. ඒ හැරුණු විට බ්‍රහස්පති හෙවත් ගුරු ග්‍රහයා තුළ කිසියම් ප්‍රමාණයක ගුරුත්වාකර්ෂණයක් චුම්බක බලයක් තිබෙන බව දැන් සොයා ගෙන තිබෙනවා. ඒ නිසා ඵලා ඵල කීම පිළිබඳව හෝ එහි සත්‍යතාව පිළිබඳව අද විද්‍යාඥයන් තුළ ඒ තරම් විශ්වාසයක් නැහැ.

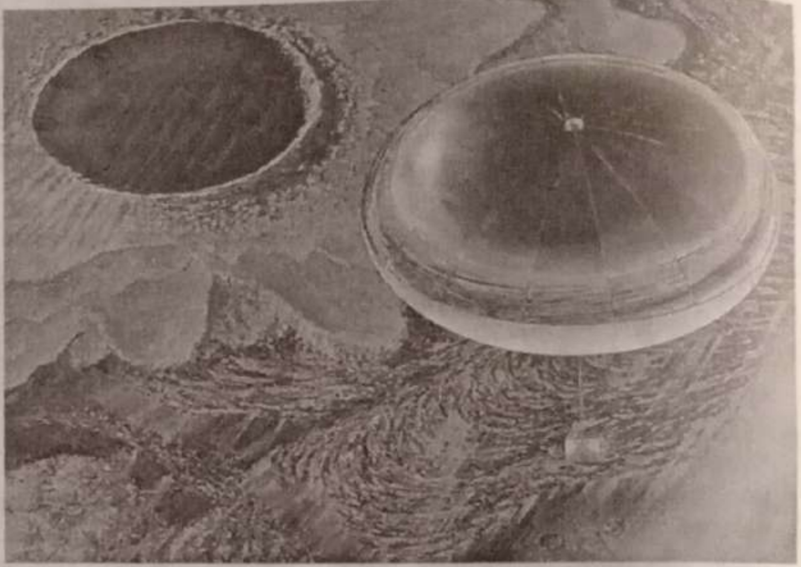

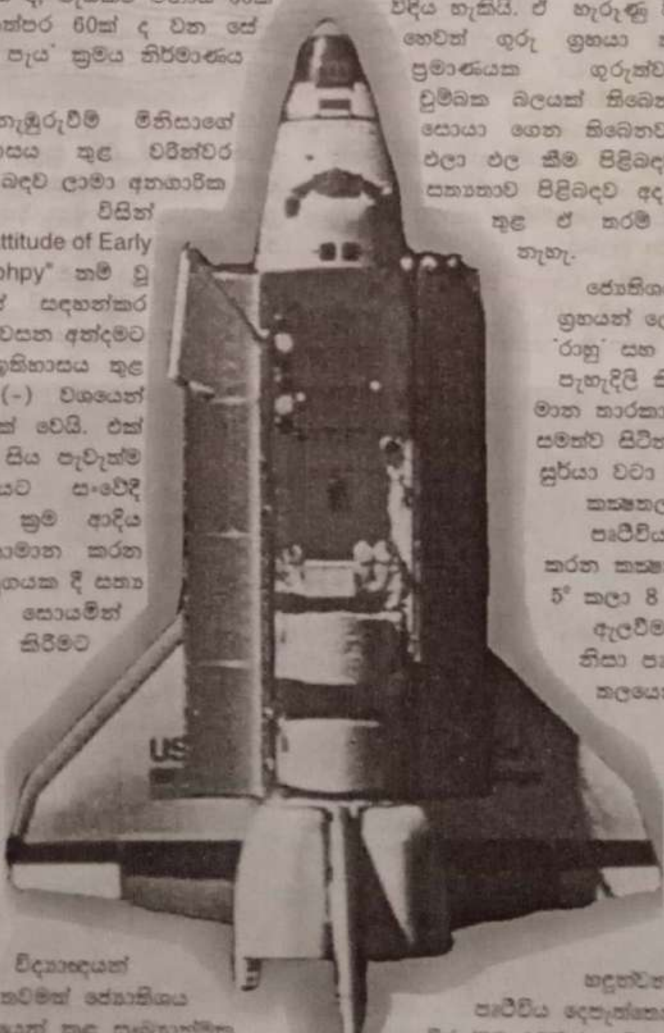

ජ්‍යොතිශයේදී අවස්ථා ග්‍රහයන් ලෙස හඳුන්වන 'රාහු' සහ 'කේතු' ගැන පැහැදිලි කිරීමට වර්ත-මාන තාරකා විද්‍යාඥයන් සමත්ව සිටිනවා. පෘථිවිය සූර්යයා වටා ගමන් කරන කක්ෂතලයත්, චන්ද්‍රයා පෘථිවිය වටා ගමන් කරන කක්ෂතලයත් අතර 5° කලා 8 විකලා 43ක ඇලවීමක් වෙයි. මේ නිසා පෘථිවියේ කක්ෂ තලයෙන් චන්ද්‍රයාගේ කක්ෂතලය කැපීයන නැතහොත් ඡේදනය වන ලක්ෂ දෙකක් පිහිටනවා. නොඩාල් ලක්ෂ නමින් හඳුන්වන මේ ලක්ෂ 2 පෘථිවිය දෙපැත්තෙන් එකිනෙකට විරුද්ධව 180°ක් ඇතින් පිහිටයි. රාහු හා කේතු ලෙස හඳුන්වන්නේ මේ ලක්ෂ 2යි. මෙම ලක්ෂ දෙකට පෘථිවිය වටා වටයක් යාමට ගතවන කාලය වසර 18කුත් දින 10යි පැය 7ක් හා විනාඩි 42ක් ගතවන බව අද තාරකා විද්‍යාඥයන් සොයා ගෙන තිබෙනවා. පැරණි ජ්‍යොතිෂඥයන් රාහු මහ දශාව යනු-වෙන් නම්කර ඇත්තේ මේ වසර 18 ක කාලයයි. විද්‍යාව මෙතරම් දියුණු වූ යුගයක අප මේ කරුණු සොයා ගන්නා විට ඊට වසර දහස් ගණනකට පෙර සිට අපේ පැරණිනන් ඒවා පිළිබඳ කෙතරම් සංකීර්ණ දැනුමකට හිමිකම් කියා ඇතිද යන වග මේ අනුව පැහැදිලි කර ගත හැක.

ජ්‍යොතිෂය දෛව වාදයක් නොවේ. එය වෙනස්කළ හැකි යම් යම් ප්‍රතිකර්ම තිබේ. විද්‍යාවට අනුවත් එහි කිසියම් සත්‍යතාවක් පවතියි. උදහරණ ලෙස කෙනෙකුගේ කේන්ද්‍රයේ රවි දුර්වල වූ විට ඔහුට හමේ රෝග ඇස් රෝග ආදිය ඇතිවෙනවායයි ජ්‍යොතිෂයේ සඳහන් වේ. රවි යනු හිරුයි. හිරුගෙන් ලැබෙන්නේ D විටමිනයයි. D විටමින් අඩු වූ විට හමේ රෝග සැදේ. ඊට ප්‍රතිකර්ම ලෙස හිරු එළිය ආකර්ෂණය කරගන්නා රතු ගලක් පැලඳීමට ජ්‍යොතිෂයේදී උපදෙස් ලැබේ. මේවා මිත්‍යාවන් ලෙස බැහැර කළ හැකිද?

අද ලෝකයේ සන්නිවේදන තාක්ෂණික මාධ්‍යයන් හි දියුණුව සිතා ගැනීමට නොහැකි තරම් සංකීර්ණය. නමුත් මීට බොහෝ පෙර ජීවත් වූ අපේ පුරාණ විද්වතුන්ද ඒ තරම්ම සංකීර්ණ වූ 'ජ්‍යොතිෂය' නම් වූ විද්‍යාව ඇසුරින් යම් යම් තොරතුරු සන්නිවේදනය කරගෙන තිබේ. එයින් හැඟවෙන්නේ එද මිනිසාද අද තරම්ම දියුණු මනසකින් හෙබියාවූ බව නොවේද? ඉදින් වර්තමානයේ දී අප ඒවා මුළු මිත්‍යා විශ්වාස ලෙස බැහැර කිරීමට ඉක්මන් විය යුතුද?

විශේෂ ස්තූතිය
මහාචාර්ය සුමනපාල ගල්මංගොඩ
ආචාර්ය චන්දන ජයරත්න

රසිකා මලලවඩුව

අලිංගෙ වැඩ සහ අපේ වැඩ

දැවැන්තයින්ගෙ සන්නිවේදනය.

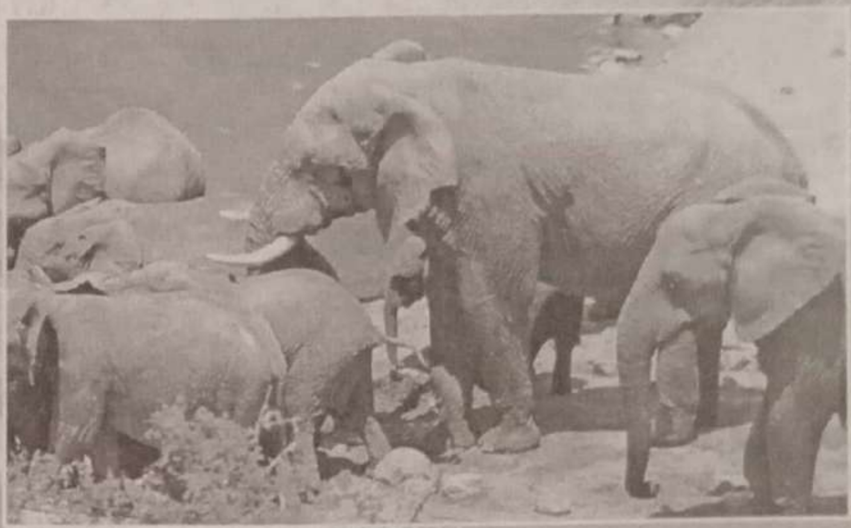

ඔවුන් තම ආරක්ෂාව සඳහා යොදාගන්නා අපූරු සන්නිවේදන ක්‍රමයක් පිළිබඳව සඳහන් කරන්නට සත්ව විද්‍යාඥයින්ගේ අලි පිළිබඳ පර්යේෂණ මගින් හැකියාව ලැබී තිබෙනවා. අලි ඇතුන් අතර ඔවුන්ටම විශේෂිත වූ මිනිස් ශ්‍රවණ ඉන්ද්‍රියයන්ට හසු නොවන ආකාරයේ කුඩා ශබ්ද විශේෂයක් පවතින බවයි, විද්‍යාඥයින්ගේ මතය වන්නේ.

ගොරහැඩි වැස්සක් දූවිලි කපාගෙන එක පාරටම එකම එක තැනකට වැහැලා පැව්වා. ලඟ හිටපු පුංචි ගැටවූ රැලගේ ගත පුරා වතුර බිංදු දැවටෙන්න ඇති. ඒත් එක්කම පුංචිලුන් මර හඬ දීගෙන දුවන්න පටන් ගත්තා. වට පිට බලනකොටයි දැක්කේ කළුම කළු දැවැන්තයෙක් හොඬ ඔසවාගෙන, කන්තලගසමින් ඉක්මන් අඩිතියලා කැලෑවෙන් මෑත් වෙන බව. අලින්ගේ සන්නිවේදනය ගැන විපරම් කරන්න ආවට මටත් සිද්දවුනේ විකකට ඒක අමතක කරලා දුවන රැලට එකතුවන්නයි. ඒත් විකකින් ගින්දරකට වතුර වැටුනා වගේ කලබලේ නැවතිලා දැවැන්තයා, ඇත් ගොව්වන් එක්ක නිසොල්මනේ පියමං තියලා නොපෙනී ගියා. මේ පින්තවල අලි අනාථාගාරයෙන් ලබපු පුංචි අත්දැකීමක්. ඇගේ ලේ වතුර වෙලා ගිහින් ආයේ ප්‍රකෘතිමත් උනාම තැවතක් මතක් උනා අලි සන්නිවේදනය ගැන.

අලියා ලෝකයේ විශාලම සතුන් අතරින් කෙනෙකු හැටියට සැලකෙනවා. සාමාන්‍ය වැඩුනු අලියෙකුගේ උස අඩි 10ක් පමණක් බර කිලෝග්‍රෑම් 90ක් 120ක් අතර බවයි සත්ව විද්‍යාඥයින් විසින් ප්‍රකාශ කර තිබෙන්නේ. විද්‍යාත්මක වර්ගී කරණයේදී මොවුන් ආසියානු හා අප්‍රිකානු අලි ලෙස ප්‍රධාන කොටස් 2කට වෙන් කරනවා. ඉන් ශ්‍රී ලාංකික අලි Elephas maximas කුලයටත් Elephas maximas maximas යන උපකුලයටත් අයිතියි.

ස්වාභාවිකව කැලයේ ජීවත්වන අලි ඇතුන් [illegible]

වැඩුනු, පැටවුන් සැදූ වැඩිහිටි ඇතින්නක්, රැලේ සාමාජිකයන් තම නායකත්වයට ගරු කිරීමට හැම විටම සූදානම්. ඔවුන් තම ආරක්ෂාව තහවුරු කර ගන්නේ තම නායකත්වයට සවන් දීමෙනුයි. නායක ඇතින්න තම සහෘදයන්ට කරුණු වටහාදීමට විවිධ උපක්‍රම භාවිතයට ගන්නවා.

වන වාසයේදී අලින්ට වැඩි වශයෙන් හානි පැමිණෙන්නේ දඩයක්කරුවන්ගෙන්. එහෙත් අලින් මෙවැනි අනතුරු ඇති ස්ථාන හොඳින් හඳුනා ගැනීමට සමත්. නුහුරු අනතුරුදායි හඬක් හෝ මිනිසෙකුගේ සුවඳක් ග්‍රහණය කර ගැනීමට මෙම සතුන්ගේ ආඝ්‍රාණ හා ශ්‍රවණ ඉන්ද්‍රියයන් නිපුණ ලෙස විස්තාරණය වී තිබෙනවා. මිනිසා පිටින ඉසව්වෙන් හමා එන සුළඟින් ඔවුන් මිනිසා ලඟ ඇති බවට සන්නිවේදනයක් ලබා ගන්නවා. මින් මදක් කිපෙන නායක ඇතින්න වටපිටාව විපරම් කර බලා අනතුරක් බව හැඟේනම් ගැඹුරු හඬක් නිකුත් කර එම ස්ථානයෙන් ක්ෂණිකව පිටත් වීමයි සිදුකරන්නේ. ඇයත් සමගම රැලේ සෙසු සාමාජිකයින් ඇදී යාම සාමාන්‍ය සිරිතයි. ජලය සොයා යාමේදී වුවද නායකත්වය දරන්නී මුලින්ම ජලාශයකට හෝ දිය අගලකට බැස ජලයද විපරම් කර බැලීමෙන් පසු ඇ ජලයේම රැඳී සිටී නම් ඉන් 'ජලාශය ආරක්ෂාකාරීයි' යන සන්නිවේදනය අනෙකුත් ලබා ගන්නවා. සාමාජිකයින් ජලයට බසින්නේ මින් අනතුරුවයි.

සාමාන්‍යයෙන් අලියකු හැමවිටම උගුරින් කුඩා ශබ්දයක් පිට කරනු ලබනවා. මේ ශබ්දය ප්‍රසන්නව කරුණාව දක්වන විට නාගන පුරු පුරු ශබ්දයට සමානයි. දුරට සමානයි. [illegible] ආහාර ගන්නා විටදී හා නිදාගත සිටියදීත් මේ පුරු පුරුව අසා දැනගත හැකි වෙනවා. [illegible] ශබ්දයක් ලෙස පිට කිරීමෙන් [illegible] පිළිවෙත් [illegible] දිගටම පවතින මේ පුරු පුරුව අලියකුට අනාරක්ෂිත බවක් දැනුනා විටකදී නැති වෙලා යනවා.

සොහරම් අනාරක්ෂිත බවක් පැවතියත් ඒදෙස ක්ෂණයෙන් ආපිට බැලීමට අංශක 180කට බෙල්ල කරකැවීමට වාසනාවක් අලි ඇතුන්ට නැහැ. එවන් අවස්ථාවලදී ඔවුන්ට මුළු ඇඟම හැරවීමට සිදුවෙනවා. මෙවිට අලියා තමාගේ නොහැකියාව පිළිබඳව කෝන්තියට පත් වී අඩි බිම හප්පි කන්තල ගසා කලබල කිරීම සිරිතක්.

ඔවුන් තම ආරක්ෂාව සඳහා යොදාගන්නා අපූරු සන්නිවේදන ක්‍රමයක් පිළිබඳව සඳහන් කරන්නට සත්ව විද්‍යාඥයින්ගේ අලි පිළිබඳ පර්යේෂණ මගින් හැකියාව ලැබී තිබෙනවා. අලි ඇතුන් අතර ඔවුන්ටම විශේෂිත වූ මිනිස් ශ්‍රවණ ඉන්ද්‍රියයන්ට හසු නොවන ආකාරයේ කුඩා ශබ්ද විශේෂයක් පවතින බවයි, විද්‍යාඥයින්ගේ මතය වන්නේ. අලි රංචුවක් එකට සිටියද, කෑම සොයායාමේදී කණ්ඩායම් කිහිපයකට බෙදෙනවා. එහෙත් පුදුමය වන්නේ මෙසේ කොතෙක් දුරකට හෝ විසිරී ගියද එකම වෙලාවකදී ඔවුන් එකම ස්ථානයකට එක්කාසු වීමයි. මෙය එක් අයකුට කරදරයක් සිදු වූ විටකදී හෝ අහරසොයා අවසන් වූ විටකදීත් සිදුවන බවයි නිරීක්ෂණ මගින් අනාවරණය වී තිබෙන්නේ. එසේම එකට එක්කාසු වී සිටින අලි ඇතුන් තවා සිටි අඩියේ වනය තුළ සැගවී ගන්නේත් මේ විවනි තරංග නිකුත් කිරීමෙන් ලබන සන්නිවේදනයකින් විය හැකියි. මෙම අලි අලි අතර සිදුවන අපූරු සන්නිවේදන ක්‍රමවේදය කිලෝ මීටර් 4ක් පමණ පරාස රාශියක් තුළ සිදුකල හැකි බව අප්‍රිකාවේ අලි සමග දීර්ඝ කාලයක් සිටි පර්යේෂණ පැවැත්වූ Payn නම් කාන්තා විද්‍යාඥයා විසින් ප්‍රකාශ කර තිබෙනවා. මේ ශබ්ද කැලෑවෙන් පිටකට [illegible] [illegible] කැලයේ [illegible] විසිර [illegible]

මිනිසුන්ට වගේම අලින්ටත් කරදරවලට මුහුණදීමට සිදුවීම ස්වාභාවිකයි. ඔවුන් හදිසියේ පැමිණෙන කරදරයක් තම සහෘදයන් වෙත දැන්වීමට නොයෙක් ක්‍රියාමාර්ග උපයෝගි කර ගන්නවා. අලි ඇතුන් කිසියම් වේදනාකාරී අවස්ථාවකට මුහුණ පෑ විට, උගුරින් මතුකරන ගෝෂාකාරී ශබ්දයක් නොනවත්වාම පවත්වාගෙන යනවා. එසේම ඌරකු කෑ ගසන හඬට සමාන ශබ්දයක් පිටකරන්නේත් යම් වේදනාවකට දක්වන ප්‍රතිචාරයක් ලෙසයි. මෙම පණිවිඩය ලබා ගන්නා රැලේ අනෙකුත් සාමාජිකයින් වහාම ක්‍රියාත්මක වී තම සහෘදයාට සුව සාදන්නට උත්සාහ කරනවා. විශේෂයෙන් මෙය දක්නට ලැබෙන්නේ මව හා දරුවා අතරේ. කුඩා පැටවකු තම මවගෙන් ඉවත්ව මෙවන් ශබ්දයක් නගයිනම් මව වහා ක්‍රියාත්මක වෙනවා. කෙසේ හෝ දරුවා බේරා ගැනීමටයි මවගේ පරමාර්ථය වන්නේ. කැලයේ ඇවිදිමින් සිටියදී හදිසියේ වතුර වලකට ඇදවැටුණු අලි පැටවකු ගොඩ ගැනීමට අලි රැලම එකතු වී හොඩ වැලෙන් ජලය ගෙන වතුරවල ඉසින්නට කළ ප්‍රයත්නයක් පිළිබඳ වර්තමාන අලි ඇත් ප්‍රවෘත්තින් අතර පවතින්නක්. එනිසා ආශ්‍රයේ හීල වූ අලි ඇතුන් පවා මේ ලක්ෂණ පෙන්නුම් කරනවා.

අලිඇතුන් නාසයෙන් ශබ්ද ඇතිකිරීමට හපන්කම් දක්වනවා. හොඬවැල නටවා කන් සොලවා භයංකාර නාදයක් ඇතිවන පරිදි නාසයෙන් පිඹිනු ලබන්නේ ඔවුන්ට යම් අසාධාරණයක් සිදුවී කෝන්ති ගිය විටයි. මෙය බොහෝ දුරකට ඇසෙන සේ කරන කර්කශ නාදයක්. මේ ශබ්දය ඇසුණු විට රැලේ සාමාජිකයින් තම සහෘදයකුට කරහා ගොස් ඇති බව වටහා ගන්නවා. ඔවුන්ට දැනෙන ශෝකයක් වුවද දක්වන්නට උපයෝගි කර ගන්නේ මේ ශබ්දයමයි. විශේෂයෙන් තම දරුවකුගෙන් වෙන්වීමට සිදු වූ කලක මෙවැනි සන්ති-වේදනයක් නිකුත් කරනවා.

අලි ඇතුන් කණ්ඩායමක් හැටියට හරි සමගියෙනුයි කල දවස ගෙවාලන්නේ. මෙම සමගිය විදහා දැක්වීමටත් ඔවුන්ට ස්වභාව ධර්මයෙන්ම දායාද වූ විවිධ උපක්‍රම තියනවා. ඔවුන් එකිනෙකා ගැහැණු පිරිමි භේදයකින් තොරව හොඬින් හොඬ පටලවාගෙන, කුඩුහොඬින් තට්ටු කර බලමින් තමාගේ සුහද බව පෙන්වනවා. හොඬවැල් පටලවා දෙපසට තල්ලු කර ගැනීමෙන් ඔවුන් සිදු කරන ක්‍රීඩාවක් සමගිය පෙන්වන්නක් ලෙසයි සැලකෙන්නේ.

අලි ඇතුන් ඉතාමත්ම ඥාණවන්තයි. ඔවුන් නිතරම සිතුවිල්ලෙන් පසුවෙනවා. ඔවුන් යම් යම් දේ ඉගෙන ගන්නේ මේ සිතීමේ ප්‍රතිඵලයක් ලෙසයි.

මොවුන් ආදරය දක්වීමට දක්වන්නේ සිත් ඇදගන්නා ආකාරයේ සමත් කමක්. පොල් මලක් ඉහිරුනා වගේ අපූරු චමත්කාරයක් පොඩි අලි සිහින්නකුගේ උත්-පත්තියකින් අලි රංචුවට ලැබෙනවා. අලි සිහින්නා කෙරෙහි ඇතිවන ආදරය රැලේ කොයි ඇතින්න කෙරෙනුත් බලා ගත හැකියි. ආදරය නිසා සිදුවන හෝර්මෝන ක්‍රියාකාරීත්වයක ප්‍රතිඵලයක් ලෙසට ඇතින්නියන් කාගේත් කිරි එරීම සිදුවනවා. කුඩා පැටවා තම උදරය යට තබා ගන්නා මව, දරුවා කිරි උරා බොද්දී ට්‍රම්පට් වාදනයක් මෙන් ශබ්දයක් නිකුත් කිරීමට පටන් ගන්නවා. දරුවා පිළිබඳ ආදරය වැඩි වන්නට වූ විට මේ හඬ වඩාත් උස් හඬින් නිකුත් කරන ඇතින්න අවසානයේ මළ පහ කිරීම, මුත්‍රා පිට කිරීම ඉබේටම මෙන් සිදුකරනවා. හීලෑ වූ දරුණු අලියකු වුව තම හාම්පුතා කරුණාව දක්වන විට ඊට පෙරලා ප්‍රතිචාර දක්වන්නේ මේ ලෙසයි.

කුංචනාදය පවත්වන්නේ ඔවුන් සතුටුදායක දෙයකට ප්‍රතිචාර දක්වන විටයි. උදාහරණ ලෙස රැලට අළුත් පැටවකු එකතු වූ විට, රස අහරක් ලැබුණු විට වැඩිහිටි ඇතින්නන් කුංචනාද පවත්වා, හොඬ නටවා, කන් සොලවා එහේ මෙහේ දුව කලබල කරමින් රැලට මේ බව දැනුම් දෙනවා.

අලි ඇතුන් ඔවුන්ගේ හොඬවැල ආරක්ෂාවටත්, ගඳ සුවඳ හඳුනා ගැනීමටත්, අනෙක් සතුන්ගේ ශ්‍රාවයන් හඳුනා ගැනීමටත් භාවිතා කරනවා. පිරිමි සතුන් කැලයේ ඇවිදින විට හමුවන තනි අලියන් තම රැලට එකතු කරගන්නා ආකාරයත් ඉතාම සංවේදී ක්‍රියාවලියක් තමයි. හමුවූ ආගන්තුකයා අමුතු සතකු ලෙස සැලකීම සාමාන්‍ය පිරිතයි. එහෙත් ඔවුන් ඉතා ඉක්මනින් අන්‍යොන්‍ය සුහදතාව වඩිනය

කර ගන්නවා. මුලින්ම සිදු කරන්නේ තම ආගන්තුකයා දෙසට හොඬවැල දික්කර තම මුහුණ හා ඇහැසන හොඳින් පෙනෙන පරිදි ඇඟද හැරවීමයි. ඉන් පසු ආගන්තුකයාද එලෙස හොඬ දිගුකර ප්‍රතිචාර දක්වනවා. මෙසේ ක්‍රමයෙන් එකිනෙකාට ළං වන දෙදෙනා ස්පර්ශ කිරීම අරඹන්නේ ඉතා සූක්ෂම ආකාරයට අනෙකාට නොරිදෙන පරිදි ආගන්තුකයාගේ කණ, හොඬ, ඇඟ, ලිංගය ආදී සියල්ලක්ම ස්පර්ශකර සුවඳ බලා අනතුරුව කට තුළටම හොඬ වැල දමා උගේ කෙළවල සුවඳරස ආඝ්‍රාණයද බැලීමට අලින් පෙළඹෙනවා. මෙසේ කල් වේලා ගත කරමින් සෑහීමට ලක්කර සෑහීමකට පත්වෙනම්, දෙදෙනාම නියොල්මනේ ආහාර සොයා යාම අරඹනවා. මෙසේ තනි අලියකු රැළට එකතු කර ගැනීමේදී සිත්ගන්නා සුළු සන්නිවේදන හුවමාරුවක් සිදු කිරීම ස්වාභාවිකවම අලි ඇතුන්ට ලැබුණු දායාදයක්.

රැළේ අලියකුගේ මද කිපුණු විට අනෙකුත් එය හඳුනා ගන්නවා. ආහාර ගැනීම අඩුකමත්, ජලය නිසි ලෙස පානය නොකිරීමත් සමගම ඔවුන් ක්‍රම ක්‍රමයෙන් දරුණු වෙනවා. මෙය තමාම අවබෝධ කරගන්නා මද කිපුණු අලියා කාලයේ වෙනත් ස්ථානයක් කරා රැළින් මිදී යනවා. ඉන් පසු අසල ගස් පුරා මද ස්‍රාවයන් තැවරීම සිදු කරන්නේ එතැන මද කිපුණු අලියෙකු සිටින බව අසලින් ගමන් කරන සතුනට දැන්වීමටයි. මෙම ස්‍රාවය මගින් නිකුත් වන දුර්ගන්ධයෙන් එය නිවේදනය කෙරෙනවා. මාස 4ක් පමණ පුරා පවතින මද ලකුණු පහව ගිය පසු ඌ වෙනත් රැළකට පෙර කී පරිදි එකතු වනවා. එසේ එකතුවීමට නොහැකි උවහොත් ඌ ඉතා දරුණු තනි අලියකු බවට පත් වීම කාටවත් වලක්වන්නට බැහැ.

අලිඇතුන් නාසයෙන් ශබ්ද ඇතිකිරීමට හපන්කම් දක්වනවා. හොඬවැල නටවා කන් සොලවා භයංකාර නාදයක් ඇතිවන පරිදි නාසයෙන් පිඹිනු ලබන්නේ ඔවුන්ට යම් අසාධාරණයක් සිදුවී කෙන්ති ගිය විටයි.

මද කිපුණු කාලයේදී ලිංගික චර්යා සිදුකිරීමට අවශ්‍යම යැයි සිතීමට සාධක නැහැ. රැළක සිටින ශක්තිමත්ම පිරිමි සතා අනෙකුත් හා දඹර කර තමාට ඇවැසි පිරිද හා සංවාසයේ යෙදීමයි සාමාන්‍යයෙන් සිදුවන්නේ. සංවාසයේ යෙදීමට පෙර පුරුෂ සත්වයා විසින් ගැහැණු සතා එකඟ කර ගැනීම උදෙසා ස්පර්ශ ක්‍රම ආදී දේ මගින් සෙනෙහස දැක්වීම සිදු කරනවා. අලියකුගේ සෙනෙහෙබර ස්පර්ශය මුක්ති විඳින ඇතින්න මනු සමග සංවාසයේ යෙදුනත් බොහෝ විට තම ස්වාමියා එක් අයකුට සීමාකර ගන්නවා. ඒ නියන්නේ අලියෙක් තමා මුලින්ම ආකර්ශණීය වූ ගැහැණු සතාම තම ලිංගික සහකාරිය ලෙස දිගටම තබා ගන්නවා.

අලි ඇතුන් ඉතාමත්ම ඥාණ වන්තයි. ඔවුන් නිතරම සිතුවිලිලෙන් පසුවෙනවා. ඔවුන් යම් යම් දේ ඉගෙන ගන්නේ මේ සිතීමේ ප්‍රතිඵලයක් ලෙසයි. ඒ වගේම වෙනස් වන පරිසර තත්ත්වයන්ට හැඩ ගැසීමටත් ඔවුන්ට පිළිවන්. මේ බුද්ධිමත් බව හේතුවෙන්ම මිනිසා පවසන බොහෝ දෑ උන් ඉක්මනින් වටහා ගන්නවා. අලියකු යම් කාර්යයක් සඳහා දින කුනකින් හොඳින්ම පුහුණු කළ හැකියි. සිංහල ඇත්ගොව්වකු පවසන බොහෝ වචන වල අරුත වටහා ගන්නා අලින් ඒ සඳහා ක්‍රියාත්මක වෙනවා. මෙසේ විවිධ ක්‍රියාකාරකම් සිදුකිරීමට අලින්ට දෙන භාෂාත්මක සන්නිවේදන ක්‍රමයට අදාල වචන කිහිපයක් දක්වාලිය හැකියි.

'දහ' යනුවෙන් හඬ ගෑ විට අලියා ඉදිරියට ගාටනවා. 'හිද' කිව් විට නිදාගන්නා අලියා කුණු අතුල්ලා තමා නාවන තෙක්ම ජලයේ ඒ ස්වරූපයෙන්ම සිටිනවා. යමක් ඔසවා ගැනුමට උවමනා විට 'දෙරි' යනුවෙන්ද, යමක් රැගෙන

යාමට උවමනා විට 'දෙරි දහ' යනුවෙන්ද, ආපස්සට එනන්වා ගැනීමට උවමනා විට 'දෙරි හෙත් හෙත්' යන්නෙන්ද හඬ නැගූ විට අලියා සවධානව එය කරනවා. 'පිවත්' කිවූ විට ඔසවා ගෙන ඇති බර අත අරිනවා වගේම 'බිල' කිවූ විට කකුල ඔසවනවා. 'ඉඩ' කිවූ විට සිටින තැනින් මදක් එහාට වන අලියා 'පිවත්' කිවූ විට කරමින් සිටින වැඩය නවත්වනවා. යමක් තල්ලු කරගැනීමට උවමනා වූ විට 'සුරු' යනුවෙන් පැවසීම ප්‍රතිඵලදායකයි. දේවාලයක් ඉදිරිපිටට ගොස් 'දන' කිවූ විට දණ නමන අලියා 'උඩ දෙරි' කිවූ විට තම හොඬ ඔසවනවා.

මේ වාගේම පෞරාණිකව පැවතගෙන එන සිංහල අලි සන්නිවේදනයක් ගුප්ත ශාස්ත්‍රයෙන් සදහන්. මෙහි සදහන් යම් යම් ගාථා පාරම්පරිකව අලි බලන්නන් ලග තිබෙනවා. කෝන්ති ගිය අලියකු මෙල්ල කර ගැනීමට, අලින් කෝන්ති ගැස්වීමට අලියකු මගින් වැඩ නොකරගැනීමට ආදී දේ වලට මෙම මන්ත්‍ර ජප කරනවා. මෙම මන්ත්‍ර මගින් අලියා වෙත ලැබෙන සන්නිවේදනය කුමක්දැයි තේරුම් ගැනීමට බැහැ. එහෙත් අලින් මන්ත්‍රය ජප කිරීමෙන් අනතුරුව ඊට අදාළ ක්‍රියාවේ නිරත වන බව ඇත් ගොව්වන් ප්‍රකාශකවම පවසනවා.

'ඕම් ගජනා හිල බනා උරැල බනා' ආදී ලෙස පැවසූ විට අලියකු සිටින තැනින් ඉවත් වනවාලු.

'ඕම් කාසලී ජානා මාතා ජීනා ජානෝ ප්‍රනා දපනෝ හිටූ' මෙම මන්ත්‍රය ජප කළ විට කෝන්තියෙන් කලබල කරන අලියකු ඉබේම මෙල්ල වනවා.

මෙවැනි මන්ත්‍ර බොහෝ දේ ඇත්ගොව්වන් අතර පැවතියත් ඔවුන් ඒවා පිටව දීමටවත් ඒ පිළිබඳ කවුරුන් හෝ පරීක්ෂණ කරනවාවත් සතුටු වන්නේ නැහැ. ඒ තත්ත්වය අලින්ගේ සන්නිවේදනය ගැන හැදෑරීම්වලට දැඩිසේ බලපානවා.

ස්තූතිය: පින්නවල අලි අනාථාගාරයේ අධ්‍යක්ෂ සිලරත්න මහතාට

පුෂ්පකාමිනී රත්නායක

හද පතුල සහ මුහුදු පතුල

ටයිටැනික්

සුඛෝපභෝගී 'ටයිටැනික්' මගී නෞකාව තැනූ නිෂ්පාදකයන් එය කිසිවකුට පහසුවෙන් විනාශකර දැමිය නොහැකි බවට උදම් ඇනුවා එහෙත් එය හිතළුවක් පමණක්ම බව සනාථවීමට වැඩිකලක් ගතවූයේ නැත. අත්ලාන්තික් සයුරේ සිය මංගල ගමන යමින් සිටියදීම ඇය සයුරු පත්ලට යැවීමට තරම් රාත්‍රී අඳුරේ පාවී ආ (ග්ලැසියරයක්) යෝධ අයිස් කුට්ටියක් සැහැසි විය.

වටිනා මිනිස් ජීවිත රැසක් හා ධන සම්භාරයක්ද අහිමිකරමින් මිනිස් ඉතිහාසයේ සිදුවූ දරුණුතම අනතුර ලෙස එය එතෙක්, මෙතෙක් වාර්තාවේ.

1912 වසරේ සිදුවූ ටයිටැනික් ඛේදවාචකයෙන් පසු එම සිදුවීම අලලා විවිධ ප්‍රවේශ ඔස්සේ විවිධ මාධ්‍යයන් ගෙන් නිර්මාණ බිහිවිය. එහෙත් ඒ සියල්ලක් අභිබවා සිදුවීමෙන් වසර අසූහයකට පමණ පසු ටයිටැනික් ඛේදවාචකය ලොවපුරා සාකච්ඡාවන ප්‍රධාන මාතෘකා අතරින් එකක් බවට පත්ව තිබේ. සැබවින්ම අද ලොවපුරා 'ටයිටැනික් උන්මාදයක් හඹායන්නට පටන්ගෙන ඇතැයි කිවහොත් වඩාත් නිවැරදිය. මෙම ප්‍රවණතාවය ඇතිවී තිබෙන්නේ 1997 වසරේ දෙසැම්බර් 19 දින සිට තිරගතවන එනමින් යුත් හොලිවුඩ් චිත්‍රපටයක් නිසාය.

මෙම චිත්‍රපටය නිෂ්පාදනය කලේ ලයිට් ස්ටොම් එන්ටර්ටේන්මන්ට් සමාගම විසිනි. එය බෙදහරිනු ලැබුයේ පැරමවුන්ට් සහ ටුවෙන්ටියෙත් සෙන්චුරිෆොක්ස් සමාගම් විසිනි. වර්ණ චිත්‍රපටයක් වන මෙහි ධාවන කාලය විනාඩි 187කි. මෙහි නිෂ්පාදකවරු ලෙස කටයුතු කලේ ජේම්ස් කැමරොන් සහ ජෝන් ලැන්ඩෝව්ය. අධ්‍යක්ෂණය කලේ ජේම්ස් කැමරොන් විසිනි.

විශේෂයෙන් නියමිත කාලවකවානු තුල එළිදැක්වීමට නොහැකි වීමත්, අයවැය ඉක්මවා විශාල මුදල් ප්‍රමාණයක් වැය කිරීමත් මෙහිදී මතුවූ ප්‍රධාන ගැටළුවේ.

සැබවින්ම චිත්‍රපටය ආරම්භයේදී ෆොක්ස් සමාගම චිත්‍රපටය සඳහා තෝරාගත් ප්‍රේමවන්තයින් වන ලෙනාර්ඩෝ ඩි කාප්රියෝ (ජැක්) Lenardo Di Caprio (Jack) සහ කේට් වින්ස්ලට් (රෝස්) Kate Winslet (Rose) යොදාගැනීම කෙරෙහි සිය අනුමැතිය පළ කලේය.

ඉන්පසුව ඔවුන් මෙවන් විශාල මුදලක් වැයවන චිත්‍රපටයක් නිෂ්පාදනයේදී වන අවදානම් බෙදාගැනීම සඳහා සහායකයෙක' සෙවීය. මෙලෙස හවුල් නිෂ්පාදනයක් සිදුකල ප්‍රථම අවස්ථාව මෙය නොවේ. බෙව් හාර්ට්ස්, ස්ටාර්මිජ් වෑපර්ස් වැනි විතපට හවුල් නිෂ්පාදනයන් වේ.

1996 ජූලි මාසයේදී රූගතකිරීම් ඇරඹීමත් සමග 'ෆොක්ස්' ප්‍රථමයෙන් මේ පිළිබඳව 'යුනිවර්සල්' සමාගම හා සාකච්ඡා කරන ලදී. ඔවුන් ප්‍රථමයෙන් සිනමාපටය පිළිබඳව ධනාත්මක ප්‍රතිචාරයක් දැක්වූවද පසුව එයට අතගැසීමට අදිමදි කලේය. මෙවන් දැවැන්ත සිනමා පටයක් සඳහා වියදම් වශයෙන් ඩොලර් මිලියන 100ක් ඇස්තමේන්තුගත කිරීම කිසිසේත් යථාර්තවාදී නොවන බව ඔවුන්ගේ අදහස විය.

චිත්‍රපටය පැය තුනක් ධාවනයට නියමිතව තිබිණ. ඒ අනුව සිනමාශාලාවක රාත්‍රිකාලයේදී චිත්‍රපටය ප්‍රදර්ශනය එක් දර්ශනවාරයකට පමණක් සීමා කලයුතුවේ. එය ලාභ ඉපැයීම කෙරෙහි සෘජුව අයහපත් ආකාරයෙන් බලපානු ලබයි.

1996 වසරේ අගෝස්තු මාසයේදී 'පැරමවුන්ට්' සභාපති ජෝන් ගෝල්ඩ්වින් ෆොක්ස් සමාගම අමතන ලදී. මින්පෙර, ඔස්කාර්

සම්මාන, බොක්ස්ඔෆිස් වාර්තා තැබූ චිත්‍රපට රැසක් නවුලේ නිෂ්පාදනයකොට සම්ගාමී සඳහා අපර ප්‍රසාදත්වය ඒ වන විටත් වර්ධනය වී තිබිණ. කෙසේ වෙතත් (සභාපති) ශෙරි ලාන්සිං කෙරෙහි චිත්‍රපටය පිළිබඳ ගැටළුසහගත තත්ත්වයක් විය. ඩී කැප්රියෝ වැනි නවක තරුණ නළුවකුට මෙවන් දැවැන්ත චිත්‍රපටයක සිය කාර්යභාරය ඉටු කළ හැකිවේද, එසේම මිලියන 100ක් වන චිත්‍රපටයේ අයවැය ඉතාමත් අවම වූවක් නොවේද යන්න පිළිබඳව ප්‍රධාන වශයෙන් ස්ථිර නිගමනයකට එළඹිය යුතුවිය. කෙසේ වෙතද අවසන් ප්‍රතිඵල යහපත් විය. ගනුදෙනුව සාර්ථක වුණි. ඒ අනුව 'පැරමවුන්ට්' සමාගම කැනඩාවේ සහ අමෙරිකාවේ චිත්‍රපටය බෙදාහළ යුතුවේ. ලොව වටා බෙදාහැරීම 'ෆොක්ස්' සතුවේ.

චිත්‍රපටය සිනමාශාලාවන්හි තිරගතවීම ඇරඹීමත් සමග එය මෙතෙක් ලොව වැඩිම ආදායමක් ඉපයූ චිත්‍රපටය බවට පත්විය. අමෙරිකාව තුළ පමණක් ප්‍රදර්ශනයෙන් පළමු සතියේ ඩොලර් මිලියන 29ක්, පිළිවෙලින් තෙවන සතියේ ඩොලර් මිලියන 157, සිව්වන සතියේ ඩොලර් මිලියන 198, පස්වන සතියේ ඩොලර් මිලියන 243, හත්වන සතියේ ඩොලර් මිලියන 308, අටවන සතියේ ඩොලර් මිලියන 337 දක්වා ඉහළ ආදායමක් ඉපයීමට සමත්වී ඇත. ඒ වන විට ලොවපුරා ප්‍රදර්ශනයෙන් ලත් ආදායම ඩොලර් මිලියන 750කි.

මෙම දැවැන්ත සිනමාපටය නිෂ්පාදනය කිරීමේදී ඩොලර් මිලියන 300ක් පමණ වැයකොට තිබිණ.

රූගතකිරීම් දින 138ක් තුළ නිමාකිරීමට සැලසුම් කොට තිබිණ. එහෙත් අනපේක්ෂිත පරිදි නියමිත දිනට එම කටයුතු අවසන් කිරීමට අපොහොසත් විය. ඒ සඳහා දින 160ක් පමණ ගතවුණි.

එසේම චිත්‍රපටයේ එන සිදුවීම සජීවීමය ලෙසත් වඩාත් ත්‍රාසජනක ලෙසත් ඉදිරිපත් කිරීම සඳහා නූතන තාක්ෂණය උපරිමයෙන් ප්‍රයෝජනයට ගන්නා ලදී. විශේෂ යෙන්ම මෙතෙක් පරිගණක උත්පාදකර (Computer generated Shot) වැඩිම ප්‍රමාණයක් භාවිතකොට නිමවූ ජුරාසික් පාක් චිත්‍රපටය භාවමය හා ත්‍රාසජනක අවස්ථා මැවීමට පරිගණක උත්පාදක දර්ශන 80ක් පමණ භාවිත කළේය. එහෙත් ටයිටැනික් නිර්මාණ කාර්ය පුරා එවන් දර්ශන 550ක් පමණ වේ. අධ්‍යක්ෂ කැමරන්, අත්ලාන්තික් සයුරේ ගිලීගිය ටයිටැනික් නැවේ දර්ශනද රූගත කිරීමට පෙළඹිණි. ඒ සඳහා නැවත නැවතත් කිමිදී

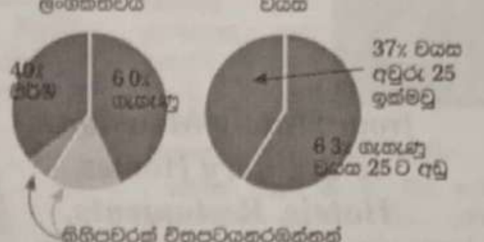

එවන් දර්ශන හසුකරගැනීම සඳහා විශේෂයෙන් සකස් කළ කැමරාභාවිතයෙන් රූගත කිරීම් සිදුකරන ලදී.

චිත්‍රපටයේ රඟපෑමද බොහෝසේ අනතුරු දායක කාර්යයක් විය. විශේෂයෙන්ම දර්ශන බොහෝමයක් ජලය ආශ්‍රිත සිදුවීම් ඇසුරින් කළ රූගතකිරීම් වේ. මේ නිසා අනතුරට පත්වන්නන් බේරාගැනීම සඳහා ජීවිතාරක්ෂක භටයන් තිස්දෙනෙකුගේ පමණ සේවය සෑම අවස්ථාවකදීම ලබාගැනීමට කටයුතු යොදතිබිණි. එපමණක් නොව චිත්‍රපටය පුරා ත්‍රාසජනක, අවදානම් අවස්ථා රූගත කිරීම් බහුල වූයෙන් ස්ටන්ට් (Stuent) හෙවත් එවන් අවස්ථා රඟපෑම් සඳහා යොදගන්නා ආදේශක නළුවන් 6029 කගේ දායකත්වය ඒ සඳහා ලබාගැණින. මෙය සිනමා ඉතිහාසයේ එවන් නළුවන් විශාල සංඛ්‍යාවක් යොදගත් ප්‍රථම අවස්ථාව ලෙසින්ද සැලකේ. (මීට පෙර යොදගත් විශාලතම සංඛ්‍යාව ලෙස වාර්තා වන්නේ ට්‍රෲ ලයිස් True Lies චිත්‍රපටය සඳහා යොදගත් 2202ක් පමණ වන නළු සංඛ්‍යාවය.) රඟපෑම් කටයුතුවල නියැලීමේදී පූර්වෝක්ත පිරිසෙන් තිදෙනෙකු බරපතල ලෙස තුවාල ලබා රෝහල් ගතකරන ලදී.

චිත්‍රපටය ප්‍රදර්ශනයේදී එය නැරඹීම සඳහා රොක්වූ ප්‍රේක්ෂක පිරිස අපේක්ෂිත කණ්ඩායමට වඩා වයස ඉක්මවූවන්ගෙන් සමන්විත බව වාර්තාවේ. විශේෂයෙන්ම චිත්‍රපටය කිහිපවරක් නරඹන්නන්ගේ ප්‍රවනතාවක් පවතී. (මෙම තත්ත්වය රූසටහනින් පැහැදිලි වේ)

1998 වසරේ පැවැත්වෙන 70 වෙනි ඇකඩමි සම්මාන උළෙලේදී සම්මාන පිදීමට 'ටයිටැනික්' චිත්‍රපටය සඳහා නාමයෝජනා 14ක් ඉදිරිපත්වී තිබිණ. එහෙත් ඉන් දිනාගතහැකි වූයේ සම්මාන 11ක් පමණි. කෙසේවෙතත් මෙයද ජයග්‍රහණයකි. මීට පෙර 'බෙන්හර්' (Benhur) චිත්‍රපටය සඳහා නාමයෝජනා 12ක් ඉදිරිපත් වී එයින් සම්මාන 11ක් දිනාගැනීමට සමත්ව තිබිණ. එය ඇකඩමි සම්මාන වැඩිම ප්‍රමාණයක් දිනාගැනීමේ වාර්තාවයි. මේ අනුව 'ටයිටැනික්' එම වාර්තාවද සමකරනු ලැබ ඇත.

චිත්‍රපට ලෝකයේ විශාලතම වියදම දරමින් (මීට පෙර විශාලතම වියදම් වාර්තාව ලෙස සඳහන් වන්නේ වෝටර් වර්ල්ඩ් Water world සඳහා වැය කළ ඩොලර් මිලියන 175,) ප්‍රේම ශෝකාන්තයක් ඔස්සේ නිර්මාණය කළ ටයිටැනික් සිනමාපටය පිළිබඳවද, විසිවන සියවසේ මුල් භාගයේ අත්ලාන්තික් සයුර මත සිදුවූ මහා ඛේදවාචකය පිළිබඳ මතකය සේ යුග ගණනක් රැඳී සිටිනු ඇත.

NEWS WEEK, TIME සඟරා සහ INTERNET ජාලය ඇසුරිනි.

කථිකාචාර්ය සුගත් මහින්ද

THE STAR CLASS
CURTAINING SERVICE

From
SALU SALA
at an affordable price:

*from Stately Mansions
to ordinary Homes,
Hotels, Restaurents,
Holiday Banglows & Office
Marvel at our personalist
service and competitive
prices.*

Contact;

 සළුසල
சலுசல
Salu Sala

LANKA SALU SALA LIMITED

93, Jawatte Road,
Colombo 05.

Tel: 508663, 586415

Scanned with CamScanner

BBC ගැන ABC ලියැවිල්ල.

බී. බී. සී. 'වර්ල්ඩ් සර්විස්' නමින් ප්‍රකට බ්‍රිතාන්‍ය ගුවන්විදුලි සංස්ථාවේ ලෝක සේවය, ජාත්‍යන්තර ප්‍රජාව වෙත විශේෂයෙන්ම නිවැරදි ලෝක පුවත් ගෙන එන ප්‍රධාන පෙළේ ගුවන්විදුලි සේවාවකි. බොහෝ මාධ්‍යායතන අත්පොතක් ලෙස ගුරුකොට ගන්නා බී. බී. සී. ය ශ්‍රී ලංකාව තුළද සාකච්ඡාවට භාජනයවෙයි. විශේෂයෙන් පොදුජන එක්සත් පෙරමුණු රජය බලයට ඒමට පෙර, මැතිවරණ වේදිකාවේත්, එසේම මවුනගේ ප්‍රතිපත්ති ප්‍රකාශයේත්, ශ්‍රී ලංකා මාධ්‍යායතන යන්හි ක්‍රියාකාරීත්වය පිළිබඳව සඳහන් කරමින් කියා සිටියේ බී. බී. සී. ආයතනය භුක්තිවිඳින අන්දමේ මාධ්‍ය ස්වාධීනත්වයක් ලබාදෙන බවකි. එසේම එම රජය යටතේදීම ගුවන්විදුලි සංස්ථාවේ ස්වදේශීය සේවය ඔස්සේ බී. බී. සී. ලෝක සේවයේ සංදේශය වැඩසටහනේ කොටසක් විසුරුවා හැරීමට ඉඩ සැලසනි. ශ්‍රී ලංකා මාධ්‍ය ආයතනවලට ඉතාවැදගත් බී. බී. සී. ලෝක සේවාව පිළිබඳව සැකවින් හෝ සලකා බැලීම හෝ මේ කාලයේ උචිතවිය හැකිය.

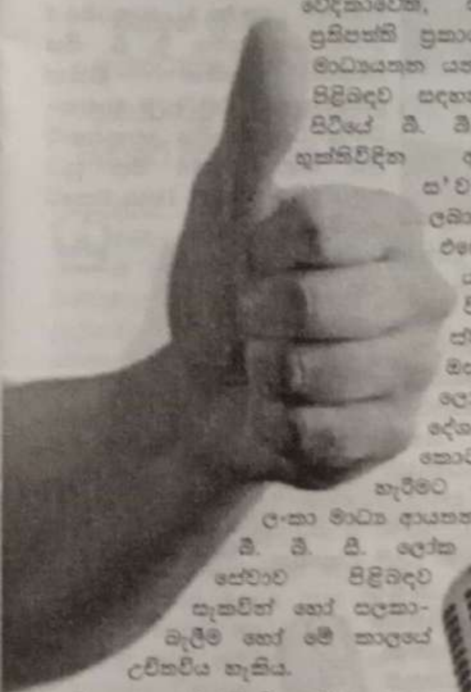

බ්‍රිතාන්‍ය ගුවන්විදුලි සේවය සඳහා මුල බීජය රෝපණය කරණු ලැබුයේ 1922 වසරේදී එවකට ගුවන්විදුලි යන්ත්‍ර නිපදවීමෙහි නියැලීසිටි සමාගම් හයක් එකතු වීමෙනි. මුලින්ම මෙය හඳුන්වනු ලැබුයේ බ්‍රිතාන්‍ය ගුවන්විදුලි සමාගම (British Broadcasting Company) යන නාමයෙනි. මෙලෙස ඇරඹි ගුවන්විදුලි සමාගමට පූර්වෝක්ත වසරේ සිට නවක් වසර දෙකක කාලයක් සඳහා ගුවන්විදුලි විකාශන සඳහා රජයේ අවසරය ලැබිණ. පසුව පත්කරණ ලද 'සයික්ස්' නැමති කමිටුවක් මගින් මෙය තවත් වසර දෙකක කාලයක් සඳහා දීර්ඝ කරන්නට අවසර ලැබිණ. මෙම සමාගම මවුනගේ සම්ප්‍රේෂණ මධ්‍යස්ථාන ලන්ඩන්, බර්මින්හැම්, මැන්චෙස්ටර්, නිව් කාස්ට්ල්, අපොන්ටයින් කාඩි සහ ග්ලාස්ගෝහි ස්ථාපිත කළා. විශේෂයෙන්ම විකාශන කටයුතු සඳහා අවශ්‍ය මූල්‍යමය අනුග්‍රහය ලැබුණේ බ්‍රිතාන්‍ය මහ තැපැල් කාර්යාලය විසින් නිකුත්කළ ගුවන්විදුලි බලපත්‍ර අලෙවිකිරීමෙන් ලබන රාජභාග ගාස්තුවෙනි.

1925 වසරේදී ජේ. සී. ඩබ්ලිව්. රීත් මහතා යටතේ පත්කළ ක්‍රෝෆර්ඩ් කමිටුවේ තීරණයන් අනුව නිදහස් හා පාලනයෙන් තොර ගුවන්විදුලි සේවයක් පවත්වාගෙන යාමට ඉඩහැරීම ශුභසාධන යන්න තීරණය විය. එසේ නිදහස් හා පාලනයෙන් තොර ගුවන්විදුලි සේවාවන් මගින් ආර්ථික වැයක් දැරීමට ඉඩ සැලසීම භුවමිතා දූෂණයන්ට මඟපෙන්වන්නක්වෙයි යන්න නිගමනය විය. තමුත් මෙහිදී සෘජුව රජයේ පාලනය යටතේ ගුවන්විදුලිය මෙහෙයවීම ද ඒ හා සමානව ශුභසාධී බවද තීරණය විය. ගුවන්විදුලි සේවාවක් මහජන සෙත සලසන සේවාවක්බවට පත්කිරීමට නම් එය ස්වාධීනකාරී මණ්ඩලයක පාලනය යටතේ තිබිය යුතුයයි නිගමනය විය. මෙහිදී තැපැල් අධිකාරීන් වෙත කාර්මික හා තරංග මාලාවන් අධීක්ෂණ කටයුතු පැවරිණ. එසේම ගුවන්විදුලි සේවාවෙන් වෙළඳ දැන්වීම් විසුරුවා හැරීම තහනම් විය.

මේ අනුව 1926 වසරේදී එවකට පැවති බ්‍රිතාන්‍ය ගුවන්විදුලි සමාගම අහෝසි විය. රජයේ සෘජු පාලනයෙන් තොර වූ ද, එහෙත් රාජ්‍ය අනුග්‍රහය ලබන බ්‍රිතාන්‍ය ගුවන්විදුලි සංස්ථාව (British Broadcasting Corporation) 1927 වසරේදී රෝයල් චාටර් (Royal Charter) නැමති රාජාඥාවක් මගින් ස්ථාපිත විය.

5 වන ජෝර්ජ් හිරු නොබසින අධිරාජ්‍යයට ඇමතීම

මෙයින් පසුව බී. බී. සී. ය දේශීය ගුවන්විදුලි සේවාවන් පවත්වාගෙන යන්නට විය. මෙහිදී විදේශීය ගුවන්විදුලි විකාශනයක අවශ්‍යතාව වඩාත් මතුව ආයෙන් බ්‍රිතාන්‍ය ගුවන්විදුලි සේවය සිය විදේශීය ශ්‍රාවකයන් උදෙසා 1932 වසරේ දෙසැම්බර් මස 'ඩැවන්ට්‍රි' හි සිට එම කටයුතු ආරම්භ ලැබිය. එය එවකට හඳුන්වනු ලැබුයේ අධිරාජ්‍ය සේවය (Empire Service) යනුවෙනි.

මෙම ගුවන්විදුලි සේවයේ ඇරඹුමත් සමග එවකට බ්‍රිතාන්‍ය කිරීටය දැරූ පස්වන ජෝර්ජ් රජුට සිය නත්තල් දින පණිවිඩය ප්‍රථමවතාවට ගුවන්විදුලි මාධ්‍ය ඔස්සේ ලෝක ජනතාවට සම්ප්‍රේෂණය කිරීමට හැකිවිය. මෙහිදී ඔහු 'හිමෙන් සහ කතරින් මිදුණු සිටින ජනතාව වෙත ගුවන්තරංග තවත් පමණක් ළඟාවිය හැකි බව' සඳහන් කරමින් ගුවන්විදුලි මාධ්‍යයේ ප්‍රබලත්වයද තුවා දක්වනු ලැබුවා. මෙහිදී ගුවන්විදුලි මාධ්‍ය ඔස්සේ නත්තල් දින පණිවිඩය නිකුත් කළ ලෝකයේ ප්‍රථම රජතුමා බවටද පත්වීමට ඔහුට හැකි විණි.

කෙසේ වෙතත් මෙම ගුවන්විදුලි සේවාව පිහිටුවීමෙහිලා මූලික අරමුණ වූයේ බ්‍රිතාන්‍ය කිරීටයට අයත් රටවල ජනතාව අතර එකිනෙකා සම්බන්ධකරවාලීමට ආකර්ෂණයක් ජනිත කරවාලීමය. එවකට යුරෝපය පුරා පිහිටවීමෙන් පැවති නව ප්‍රවනතාවන් මෙම අරමුණ සඳහාවූ අදාල පසුබිම සැකසුවා. ඉතාලියේ 'ෆැසිස්ට්' (The Fascist) සහ ජර්මනියේ 'නාසි' (The Nazi) රජයන් මවුනගේ යුධ යන්ත්‍රණය ශක්තිමත් කරවාලීම සඳහා වූ උපක්‍රමික ක්‍රියාමාර්ගයක් ලෙස බහු ප්‍රචාරාත්මක අරමුණින් ගුවන්විදුලි මාධ්‍ය මෙහෙයවද්දද පසු නොරඳුරු විකාශනවලින් පවත්වාගෙනයනු ලැබූ මෙම සොහොයක බලයට එරෙහිව බී. බී. සී. ය ක්‍රියාත්මක විය. මෙහිදී ඔවුන්ට සිය වැඩසටහන් තුළින් සමකාලීන ලෝකය පිළිබඳව යථාර්ථවාදී චිත්‍රයක් ශ්‍රාවකයන් ඉදිරියේ තැබීමට

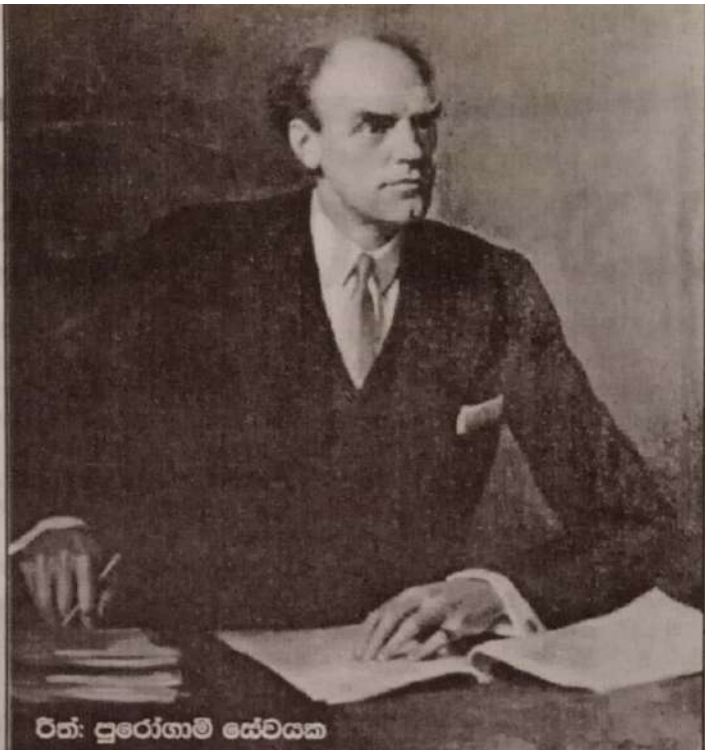

රිත්: පුරෝගාමී සේවයක

හැකි විය. දිනෙන් දින වර්ධනය වන ජනප්‍රියත්වය සමග වූ ශ්‍රාවක ප්‍රතිචාරයන්'ට කන් දීමක් ලෙස බී.බී.සී යට 1938 වසරේදී අරාබි සේවය සහ ලතින් ඇමරිකන් සේවය හඳුන්'වාදීමට සිදුවිය.

දෙවන ලෝක යුධ ව්‍යාප්ති සමය වන විට බී.බී.සී ය සිය විකාශනයන් ඉංග්‍රීසි බසහැර සෙසු භාෂා හතකින් පමණ පවත්වාගන යමින් තිබුණා. යුධ එදිරිවාදිකම් අවසන් වන විට එය තවත් විවිධ භාෂා හතලිස් පහක සේවාවකින්ද, පොදු විදේශ සේවාව විසින් දවසේ පැය විසිහතර පුරාවට ක්‍රියාත්මක වන පරිද්දෙන් ඉංග්‍රීසි මාධ්‍යමය සේවාවක් ද සහිතව වර්ධනය විය.

යුධ සමයේ සතුරු බෝම්බ පතිතවීම නිසා ඇති වූ අලාභහානි මත මේ වන විට විකාශනාගාරය එතෙක් පවත්වාගෙන ආ ස්ථානයෙන් ඉවත් කිරීමට සිදුවිය. එහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස 1941 වසරේදී බාහිර සේවය 'බුෂ් හවුස්' වෙත ගෙන ගියා. මේ දක්වාම ඔවුන්ගේ මූලස්ථානය එහි පවත්වූවා. විශේෂයෙන්ම සාමය පැවති සමයෙහි ඉමහත් වගකීමෙන් ඉටුකලා වූ ස්වාධීන සාධාරණ පුවත් වාර්තා කරණයන්, යුධසමය පැවතියදීද නිවැරදි හා අපක්ෂපාත ක්‍රියාමාර්ග තුළින් නැවත නැවතත් තහවුරු කරන්නට හැකිවීමත් මත බී. බී. සී. ය යුධ සමය තුළදී යලි ප්‍රතිස්ථාපනය කිරීමට හැකිවීම සුවිශේෂ සිදුවීමක් වන්නට ඇත.

'අපගේ පරාජයන් පිළිබඳව අප අවංකව කථාකරන විට අපගේ ජයග්‍රහණයන් පිළිබඳව අප කියනදේ ඔවුන් විශ්වාස කර ඇත'. යනුවෙන් සඳහන් කළ හග් ග්‍රීන් (පසුව අධ්‍යක්ෂ ජෙනරාල් බවට පත්විය.) මෙසේ ගුවන් විදුලියෙන් යුරෝපයම අල්ලාගත හැකියයිද පැවසීය. මෙවන් ප්‍රතිපත්ති එවකට පැවති නාසිබලය මර්දනය කිරීමෙහිලාත්, ගුවන්විදුලි මාධ්‍ය වටා සම්ප විතුරන් පිරිසක් වර්ධනය කරගැන්මෙහිලාත් උපස්ථම්භක විය. ස්වකීය ප්‍රවෘත්ති මාධ්‍යයන්ගෙන් ස්වාධීන අපක්ෂපාති තොරතුරු සපයාගැනීමට

[illegible] බී බී සී වන [illegible]

නොහැකි වුවන්ට බී. බී. සී යට සවන්දීමෙන් තමන් කුමක් විශ්වාස කළ යුතුද, සත්‍යවිය යුත්තේ කුමක්ද, යන්න වටහා ගැනීමට මෙන්ම රටින් පිටුවහල් කළ ජෙනරාල් ඩි ගෝල් (General de Gaulle) වැනි නායකයන් විසින් පොදු ජන විරෝධයන් තුළින් බලය අල්ලාගැනීමට කරණු ලබන උනන්දුවත් කිරීම් ශ්‍රවනය කිරීමටත් හැකිවිය.

දෙවන ලෝක සංග්‍රාමයේ අවසානයත් සමග බී. බී. සිය එතෙක් තමන් විසින් පවත්වාගෙන එනු ලැබූ වැඩසටහන් වල ශෛලිය වෙනසකට ලක් කළා. එසේම ශීත යුධ සමය (Cold war), 1956 වසරේ ඇරඹි සූවස් අර්බුදය (Suez Crisis) වැනි ලොව වැදගත් සිදුවීම් ඇසුරින් සිදු වූ ප්‍රවෘත්ති සම්පාදනයන් මත, ආයතනික ස්වාධීනත්වය නැවත නැවතත් පරීක්ෂාවට ලක්වුණා. ට්‍රාන්සිස්ටර් විප්ලවයෙහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස ගුවන් විදුලි යන්ත්‍රයන්හි සංඛ්‍යාත්මක වර්ධනයවූ විශ්ව ව්‍යාප්ත ශ්‍රාවක සංඛ්‍යාව නිසා ඔවුන් ජයගැනීමට බී. බී. සී යට සහ අනෙකුත් ගුවන් විදුලි විකාශන සේවාවන් අතර තියුණු තරඟයක් ඇතිවීම නොවැලැක්විය හැක්කකි. බී.බී.සී ය සතු නවීනතම සංගණන දත්ත අනුව ඔවුන් සතු විශ්ව ව්‍යාප්ත ස්ථිර ශ්‍රාවක සංඛ්‍යාව මිලියන එකසිය තිහකි. මෙය දැනට ලොවපුරා ක්‍රියාත්මක වන ගුවන්විදුලි සේවාවක් සතු සුවිශාලතම ශ්‍රාවක සංඛ්‍යාවයි.

එපමණක් නොව මිලියන තිස්හතකට ආසන්න ශ්‍රාවකයන් පිරිසක් ඉංගිසි මාධ්‍යයෙන් වැඩසටහන්වලට සවන් දේ. ඉංගිසි භාෂාවද ඇතුළුව තවත් විවිධ භාෂා තිස්හතයකින් පමණ ක්‍රියාත්මකවන ලෝක සේවය සිංහල අසන්නන් වෙනුවෙන් 'සංදේශය' හා ද්‍රවිඩ අසන්නන් වෙනුවෙන් 'තමිල්ඕසෙයි' නමින් සේවාවන් දෙකක් ක්‍රියාත්මක කරයි.

මෙතෙක් ගුවන්විදුලි මාධ්‍යයෙන් සුවිශාල ශ්‍රාවක සංඛ්‍යාවක් වර්ධනය කරගත් ඔවුහු 1991 වසරේ සිට තමන් වටා ප්‍රේක්ෂක සංඛ්‍යාවක්ද වර්ධනය කරගනිමින් බී. බී. සී ලෝකසේවා රූපවාහිනිය (B. B. C.World Service Television) නමින් රූපවාහිනී විකාශන සේවාවක් අරඹනු ලැබුවා.

කථිකාචාර්ය සුගත් මහිපාල

ළමා සොල්දාදු උන්නැහේලා

බැලූ බැල්මට සටන්වලදී ළමා සොල්දාදුවකුගේ මූලික යුතුකම හා කාර්යභාරය වන්නේ යුධමය ක්‍රියාවලියක නිරතවීමයි. නමුත් සටන් නොපවතින බොහෝ අවස්ථාවලදී ළමයි වගල් සේවයේ යොදවා ගැනීමද සිදුවේ. සටන් විරාමවලදී, ආහාර පිසීම, ජලය ගෙන ඒම, පණිවිඩ හා ඔත්තුකරුවන් ලෙස පමණක් නොව වැඩිහිටි සෙබළුන්ගේ විකෘති ලිංගික අවශ්‍යතා පිණිසද මෙම ළමයි යොදා ගැනේ.

යුද්ධය මිනිසුන් අතරින් බිහිවී මිනිසුන්ගෙන්ම සංහාරය දැමූ මිනිසාට ම එරෙහිව ක්‍රියාත්මක වන්නකි. මානව ශිෂ්ටාචාරයේ එදා මෙදා තුර පැන නැඟුණු යුද්ධවලින් මිලියනගණන් ජන සංඛ්‍යාව මෙතෙක්යයි ස්ථිරවම කිව නොහැකි මුත් යුද්ධයක් ආරම්භයේ සිට නොකඩවා සිදුවන මිනිස් ඝාතන, ප්‍රචණ්ඩ ක්‍රියා, අමානුෂික වධබන්ධන හා ප්‍රාණ කැපුම් ප්‍රමාණය අති විශාලය. යුද්ධ ගින්නෙන් ලෝකයේ සමස්ත සමාජ දේහය පුරා ඇතිවන බිඳවැටීම් හමුවේ අසරණ වන විවිධ ජන කොටස් අතර ළමයින්ගේ ඉරණම අතිශයින් ශෝචනීයය. කායික, මානසික හා සමාජීය වශයෙන් අපරිණත කුඩා දරුවන් යුද්ධයේ කල් ඉලක්ක බවට පත්වී මිය යනවා. අංගවිකලත්වයට පත්වෙනවා. සරණාගත වෙති.

1996 එක්සත් ජාතීන්ගේ සංවිධානයේ වාර්තාවලට අනුව පසුගිය දශ වසර තුළ පමණක් ලෝකයේ ඇතිවූ යුද්ධවලින් මියගිය ළමයින් සංඛ්‍යාව මිලියන දෙකකි. අංග විකලත්වයට පත්වූ සංඛ්‍යාව මිලියන 4.5 ක් පමණය. උන්හිටි තැන් අහිමි වූ ගණන මිලියන 12කි. අනාථ වූ හෝ දෙමාපියන්ගෙන් වෙන්වූ ගණන මිලියනයකි. මානසික විපර්යාසයන්ට පත් සංඛ්‍යාව මිලියන 10 කි. මෙබඳු සංඛ්‍යා ලේඛන මගින් පැහැදිලි වන්නේ ළමා ජීවිතවලට යුද්ධයෙන් වන හානියේ එක් පැත්තක් පමණි. යුද්ධයේ තවත් එක් අඳුරු පැතිකඩක් වන්නේ ලොව දියුණුවන යුධ පවතින රටවල කුඩා ළමයින් ළමා සොල්දාදුවන් වී සටන් බිමට යාමයි.

ළමයින් යුද්ධයට යොදා ගැනීම පිළිබඳ දිගු ඉතිහාසයක් ඇත. ඈත අතීතයේ යුරෝපයේ යුධ හැරීවල කාර්යයන් සඳහාත්, යුධබිම්වල බෙර වාදකයන් ලෙසත් යුධ පෙරමුණේ [illegible] බැලීම සඳහාත් ළමයින් යොදා ගත් බවට සාධක ඇත. යුධ හමුදාවේ එක් [illegible] වන පාබල හමුදාව හෙවත් ඉන්ෆන්ට්‍රි (Infantry) යන වදනින් ඇඟවෙන්නේ ද [illegible] UNICEF වාර්තාවක දැක්වේ. [illegible] කාලය තුළ

යුධ කටයුතු සඳහා සොල්දාදුවන් ලෙස ළමයින් යොදා ගැනීමේ වැඩි ප්‍රවණතාවක් දක්නට ලැබේ. 1988 දී පමණක් යුද්ධවලදී සටන් වැදුණු වයස අවුරුදු 16ට අඩු ළමයින්ගේ සංඛ්‍යාව ලක්ෂ දෙකක් පමණවී යයි ගණන් බලා ඇත. අද ලෝකයේ පවතින [illegible] 24ක ම යුද්ධයේ දී [illegible] ළමා සොල්දාදුවන් (Boy Soldiers) වශයෙන් ක්‍රියාකාරය. [illegible]

[illegible] (Self Defense Force) [illegible]

[illegible] M-16 සහ රුසියානු AK-47 වැනි [illegible]

අහිමිවන පරම්පරාවක්

ප්‍රතිසංස්කරණ නිලධාරිනියක වන Esther Guluma වරක් Asia Week සඟරාවට කියා සිටියේ ඇතැම් අවස්ථාවල හොඳ නරක වටහා ගැනීමට තරම් දියුණු මනසක් නැති කුඩා දරුවන් පැහැරගැනීමට වඩා දරුණු සටන්කාමීන් ලෙස පෙනී සිටින බවයි.

ළමයින් බලෙන් යුද්ධවලට යොදා ගැනීමට දෙනු ලබන වදහිංසාවන්ට අමතරව ළමයින් ඒවාට පොළඹවා ගැනීම සඳහා ගෙන යන විවිධ ප්‍රචාරද බහුලය.

ලෝකයේ බොහෝ රටවල ළමයි යුධ හමුදාවලට බැඳෙන්නේ සිය කැමැත්තෙන්ම නොවේ. ඔවුනු බලහත්කාරයෙන් සටන්වලට යැවෙති. පසුගිය දශකය පුරාම සැල්වදෝර්, ඉතියෝපියාව, ගෝතමාලා හා මියන්මාර් රජයේ හමුදා මගින් ළමයින් බලෙන් තම හමුදාවලට බඳවාගෙන ඇත. 1980 දී ඉතියෝපියානු හමුදා ගම්වලින්, දුම් පැල්පත්වලින් හා පාසල්වලින් වයස අවුරුදු 15 ට අඩු ළමයි පැහැර ගත්හ. ඒ අතරම ශ්‍රී ලංකාවේ ද්‍රවිඩ ඊලාම් විමුක්ති කොටි සංවිධානය, සුඩානය, ඇන්ගෝලියාව වැනි රටවල කැරලිකාර ත්‍රස්තවාදී ගරිල්ලා කණ්ඩායම් ද ළමයින් බලෙන් තම හමුදාවලට බඳවාගෙන ඇත. මෙවැනි බලහත්කාර පැහැර ගැනීම්වලින් පසුව මෙම ළමුන්ට සිය ජනතා අත්දැකීම් සහිත විකෘති දර්ශන, පින්තූර, වීඩියෝ පට ආදිය බැලීමට සැලැස්වීමෙන්ද, දරුණු වදහිංසා පැමිණවීමෙන් ද ඔවුන් කැරලිකාරී පමණයකට හුරුකරයි. එක්සත් ජාතීන්ගේ වාර්තාවක දැක්වෙන පරිදි

මොසැම්බිකයේ Renamo සංවිධානය ළමයින් යුධ කටයුතුවලට පුහුණු කරන්නේ මරිජුවානා (Marijuana) හෝ වෙනත් ප්‍රතිකර්ම ඖෂධ (Amphetamines) එන්නත් කිරීමෙන් අනතුරුව. ලයිබීරියාව වැනි රටවල් යුද්ධයට යාමට පෙර ළමා සොල්දාදුවන්ගේ මානසික ආතතිය නැති කිරීම සඳහා ඒකසමස නමැති පෙති වර්ගය ලබා දෙයි.

බලයෙන් පැහැරගත් ළමයින් තම දෙමාපියන්ගෙන්, පවුලෙන් හා ගමෙන් ඈත්කර ඔවුන් මිලේච්ඡත්වයට පත් කරයි. ඇතැම් රටවල ක්‍රියාත්මක වන මිලේච්ඡ යුධ පුහුණුවෙහි අවසාන කඩඉම් පරීක්ෂණය වන්නේ අවුරුදු 8 ක් තරම් කුඩා දරුවන්ට තම දෙමාපියන් වෙඩිතබා හෝ කපා කොටා මරා දැමීමට සැලැස්වීමයි. මොසැම්බික් රෙනාමෝ සංවිධානය සෑම විටම යුද්ධයට යාමට පෙර ළමයින්ට මිනිස් ලේ (Human Blood) පානය කිරීමට දීමෙන් ඔවුන්ගේ බිය නැති කිරීමට කටයුතු යොදයි. ඒ යුද්ධයේ සමාජානුයෝජනයයි.

සමාජ විද්‍යාත්මක වශයෙන් බලනකල ළමාවිය මිනිසාගේ ජීවිතයේ ඉතා වැදගත් අවධියකි. මවුකුසින් බිහිවූ දා පටන් සමාජයේ පැවැත්මට උරදෙන වියපත් පුද්ගලයකු වන තුරුම ළමයා සමාජයට අනුව හැඩගැසෙන්නට ඉගෙන ගන්නේ ස්වයංක්‍රීය ආශ්‍රිතයන්ගෙනි. ඒබ්‍රහම් කාඩිනල් (Abraham Kardinal) ඊ. එච්. සදර්ලන්ඩ් (E. H. Sutherland) වැනි සමාජ විද්‍යාඥයින් පෙන්වා දෙන ආකාරයට ළමයකුගේ මනා හැඩගැස්ම හා පෞරුෂ වර්ධනය කෙරෙහි ඔහු ආශ්‍රිත සමාජමය වටපිටාව වඩාත් වැදගත්වේ. එහෙත් යුද්ධයේ දරුවන් ජීවත්වන්නේ සාමාන්‍ය සාමකාමී පරිසරයකට හාත්පසින්ම වෙනස් පරිසරයකය. නිරන්තර ගැටුම්වලට මැදිවී දිවිගෙවන ළමයි වෙඩිතබා ගැනීම්, මිනී මැරීම්, බෝම්බ දැමීම්, ලේ හැලීම් හා දුක් අඳෝනා තම දෛනික ජීවිතයේ අනිවාර්ය අංග ලෙස දකී. එහි ප්‍රතිඵලය වන්නේ සටන්වලින් පීඩා විඳින අතරම නව යොවුන්වියට (Adolescence) පත් වනාම ළමයින් සටන්බිමට අවතීර්ණ වීමයි.

ළමයින් බලෙන් යුද්ධවලට යොදා ගැනීමට දෙනු ලබන වදහිංසාවන්ට අමතරව ළමයින් ඒවාට පොළඹවා ගැනීම සඳහා ගෙන යන විවිධ ප්‍රචාරද බහුලය. ශ්‍රී ලංකා රජය සමග වසර 15 කටත් අධික කාලයක් යුධවැදී සිටින එල්. ටී. ටී. ඊ. සංවිධානය 1980 දශකයේ මුල සිටම කුඩා ළමයින් තම හමුදාවන්ට බඳවා ගැනීම සඳහා විවිධ ප්‍රචාර ගෙන යන ලදී. යාපනය හා කදාසන්න ප්‍රදේශවල පාසල් දරුවන් දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කළ එම සංවිධානය පාසල් පිට්ටනිවල පවා දරුවන්ට යුධ පුහුණුව ලබා දී ඇත. යුද්ධයේ ගිනිදැල් අතරට මැදි නොවූ දකුණේ දරුවන් විවිකුවක් දේදුනු නැතැති ඔත්විල්ලා, සීසෝ, කතුරු ඔන්චිල්ලා හා තරිත වර්ණ ක්‍රීඩාපිටිවල සෙල්ලදෙලන් ගතකරන විට උතුරේ දරුවෝ සෙල්ලම් තුවක්කු අරවන ලද සීසෝ, යුධ වැංකි, යුධ නැව්වල හැඩය ගත් ලිස්සන කපන හා කම්බිරෑනැන්වලින් ආවරණය කළ පිට්ටනිවල ක්‍රීඩා කරයි. ප්‍රධානීන් විසින් සපයනු ලබන මෙම ප්‍රධානසිකාත්වයට හැඩිවූ පරිසරය ළමා සොල්දාදුවන් බිහිකර ගැනීමේ කදිම මාර්ගයකි.

සමාජ විද්‍යාඥයන්ට අනුව මෙතෙක් පැවැති සමාජ වෙනස්වීමේලා බලපාන ලද නියමු සාධක අතර කාර්මීකරණය, නාගරීකරණය, නවීකරණය, වාණිජකරණය හා මිනිසාපරිමාණ සංක්‍රමණ වැදගත් තැනක් ගෙන ඇත. එහෙත් වත්මන් ලෝකයේ සමාජ වෙනස-වීමේ ක්‍රියාවලීන් අතර පෙරමුණ ගෙන ඇත්තේ ගිනි යුධකරණය යයි කිවහොත් එය නිවැරදිය. කිසියම් සමාජයක දිගුකාලීනව පවතින යුද්ධ එම රටවල සමාජ ව්‍යුහය හා සමාජ යථාර්ථයන් උඩුයටිකුරු කර දැමීමට සමත්වේ. දිගුකාලීන යුද්ධ පවතින බොහෝ දරිද්‍රතාව, සාගතය, මන්දපෝෂණය, ලෙඩ රෝග, අපරාධ හා අපචාර බහුලවීම, ආර්ථික සංවර්ධනය අඩාලවීම වැනි සමාජ අවනතීන් රාශියක් වර්ධනය වීම බොහෝවිට දැකිය හැකිය. යුද්ධය මගින් සමාජ සම්බන්ධතා පලුදුවන අතර දරුවන් සිය දෙමාපියන්ගෙන්ද, අසල්වැසියන් ස්වකීයයන්ගෙන් ද දුරස්ව හුදකලා වේ. මෙබඳු පසුබිමක ළමාවිය වැනි ජීවිතයේ තීරණාත්මක අවධියකදී යුද්ධයේ සරණාගතයන් බවට පත්වන කුඩා දරුවන්ට ජීවත්වීමට ඇති එකම මග වන්නේ හමුදාවට බැඳීමයි. 1980 දී කාම්බෝජියාවේ ළමයි බොහොමයක් තම ආරක්ෂාව හා ආහාර ලබාගැනීම සඳහා හමුදාවට බැඳුනහ. ලයිබීරියාවේ රතුකුරුස අධ්‍යක්ෂවරයා සඳහන් කරන ආකාරයට 1990 වනවිට හත් හැවිරිදි වියේ ළමයින් පවා හමුදා-වන්ට බැඳී සිටියේ ආහාර ලබාගැනීමට තම තුවක්කු අතැතිව සිටීම අත්‍යවශ්‍ය දෙයක් බැවිනි. මියන්මාර්වල දෙමව්පියන් ස්වකැමැත්තෙන්ම තම ළමයි හමුදා සේවයට යවන ලද්දේ කැරලි ගරිල්ලා කටයුතු ඔවුනට ඇඳුම් හා දිනකට හොඳ ආහාර වේල් දෙකක් ලබාදුන් නිසයි.

ළමා සොල්දාදුවන් බිහිවීමට බලපෑ තවත් හේතුවක් වන්නේ යුද්ධවලින් අනාථ වන දරුවන්ට ස්ථිර රැකවරණ අහිමිවීයාමයි. කැතිත් කැන අයාලේ යන දරුවන්ට මිලිටරි හමුදා ඒකකයක් නැතසිලිදායී පවුලක කණ්ඩායමක් පත්වේ. 1986 දී උගන්ඩාවේ ජාතික ප්‍රතිවිරෝධක හමුදාවේ (National Resistance Army) ළමුන් 3000 ක් පමණ සිටි බව ගණන් බලා ඇති අතර ඔවුන් බොහෝ දෙනෙක් අනාථ වූ පසු හමුදාව තම දෙමාපියන් ලෙස සැලකූ අයවෙති. ලෝකයේ දරුණු සටන් පවතින ප්‍රධාන රටවල ළමයින් හමුදා සොල්දාදුවන් බවට පත්වන්නේ සමාජීය බලය සංකේතවත් කරන ආයුධ කෙරෙහි සිතැඟිය. ජීවිතයේ පුරාම පවත්නා ඇඳුම් ...

මෙන්ම ප්‍රථම වරට තුන්වේල පුරා ආහාර හා සෞඛ්‍ය පහසුකම් හිමිවීම දුගී බවේ පරතෙරට පැමිණි ළමයින්ට ලැබෙන මහත්වූ නිධානයකි.

යුධකාමී සමාජවල පවතින ආකල්ප, විශ්වාස, ඇගයුම්, සාහිත්‍ය නිර්මාණ, වීරකතා මෙන්ම ජනමාධ්‍ය හරහා ළමයින් වෙත පැමිණෙන සංදේශ පවා ළමා සොල්දාදුවන් බිහිවීම කෙරෙහි බලපා ඇත.

බලහත්කාරයෙන් පමණක් නොව ළමයින් ස්ව කැමැත්තෙන්ම හමුදා සේවයට බැඳෙන අවස්ථාද ඇත. විශේෂයෙන්ම යුද්ධ සඳහා අවශ්‍ය මානව සම්පත් අහිමි රටවල ළමුන්ට සටන් කිරීමේ ප්‍රායෝගික අවශ්‍යතාද තිබිය හැකිය. එබැවින් තම වැඩිහිටියන් මෙන්ම ඔවුහු ජාතික, ආගමික අනන්‍යතාව සඳහා දේශානුරාගය පෙරදැරිව සටන්බිමට යති. අනෙක් අතට යුද්ධවලදී තමන්ගේ දෙමාපියන්, සහෝදර සහෝදරියන් හා වෙනත් සමීපස්ථයන්ගේ මරණයට පළිගැනීමේ චේතනාවෙන් ද ළමයි හමුදාවලට බැඳෙති.

මෙලෙස ළමයින් සොල්දාදුවන් බවට පත්වීම වත්මන් ලෝකයේ ඉතා සීඝ්‍රයෙන් සිදුවේ. විශේෂයෙන්ම අද ලෝකයේ ළමයින් යුද්ධය සඳහා වැඩි වශයෙන් යොදාගනු ලබන්නේ ලයිබීරියාවේය. එහි සටන්වැදී ඇති සියළුම පාර්ශවයන්හි යුධ ශක්තියෙන් 25%ක් කුඩා දරුවෝ නියෝජනය කරති. වර්ෂ 1993 දී සාම

ළමයින් හා සන්නද්ධ අරගල ගැනද, වයස අවුරු 15 ට අඩු ළමයින් එවැනි අරගලවලට සහභාගිවීම වැලැක්වීම ගැනද අවධාරණය කෙරෙන අන්තර්ජාතික ප්‍රඥප්තීන් ලෝකයේ බිහිවී තිබුණත් වත්මන් ලෝකයේ යුධ ගැටුම් ඇතිවීම හා ළමා සොල්දාදුවන් බිහිවීමේ අඩුවක් දක්නට නැත.

ගිවිසුමක් අත්සන් කළ පලස්තීන විමුක්ති සංවිධානය හා ඊශ්‍රායලයේ පවා ළමා සොල්දාදුවන් බිහිවීමේ අඩුවක් දක්නට නැත. මධ්‍ය ආසියාවේ ජාතිවාදී සටන්කාමීන් අතර යුධවැදී ඇති සොල්දාදුවන්ගෙන් බහුතරය නියෝජනය වන්නේ ගැටවරයින්ගෙනි. 1998 මැයි මස හතරවන දින ළමුන් හා සන්නද්ධ ගැටුම් පිළිබඳ එක්සත් ජාතීන්ගේ මහ ලේකම්වරයාගේ විශේෂ නියෝජිත ඔලාරා ඔටුන්නු (Olara Otunnu) ගේ සංචාරයත් සමග ශ්‍රී ලංකාවේ ළමා සොල්දාදුවන් පිළිබඳව පෙර නොවූ විරූ උද්යෝගයක් මෙරට ජනතාව තුළ ඇති වුවද මෙයින් වසර දොළහකට පමණ පෙර ශ්‍රී ලංකාවේ ආරක්ෂක අමාත්‍යවරයා India Today සඟරාවට පවසා සිටියේ කොටි සංවිධානය සතුව ඇත්තේ බේබි බ්‍රිගේඩයක් (Baby Brigade) බවයි.

බලහත්කාරයෙන් පමණක් නොව ළමයින් ස්ව කැමැත්තෙන්ම හමුදා සේවයට බැඳෙන අවස්ථා ද ඇත. විශේෂයෙන්ම යුද්ධ සඳහා අවශ්‍ය මානව සම්පත් අහිමි රටවල ළමුන්ට සටන් කිරීමේ ප්‍රායෝගික අවශ්‍යතා ද තිබිය හැකිය.

ළමාවිය වැනි ජීවිතයේ සිරිමල් වියේදීම ළමයින් සටන්වලට යොදවා ගැනීම මිනිසත් බව අගයන කවර සමාජයකින් වුවද එකහෙළා ප්‍රතික්ෂේප විය යුත්තකි. ළමයින් සොල්දාදුවන් වශයෙන් සේවය කිරීම නිසා ඔවුන්ට ලැබිය යුතු අධ්‍යාපනය, දෙමාපිය සෙනෙහස, රැකවරණය, මාර්ගෝපදේශය, සෞඛ්‍ය හා සනීපාරක්ෂාව, ආහාර, නින්ද වැනි මූලික අවශ්‍යතා ගණනාවක් අහිමිවීමයි. යුද්ධ පවතින සමාජවල පාසල් වසා දැමීම හා සෞඛ්‍ය සේවා විනාශ කර දැමීම, ආහාර නිෂ්පාදනය සීමා කිරීම වැනි ගැටළු ළමයින්ගේ කායික, මානසික හා සමාජීය වර්ධනය කෙරෙහි සෘජුව බලපායි. එබඳු ඌනතාවන්ගේ ප්‍රතිඵලය වන්නේ අනාගතයේ ඡුප්‍රසුණ්ඩු නුගත් හා බෙලහීන පරපුරක් සමාජයට දායාද වීමයි.

බැලූ බැල්මට සටන්වලදී ළමා සොල්දාදුවකුගේ මූලික යුතුකම හා කාර්යභාරය වන්නේ යුධමය ක්‍රියාවලියක නිරතවීමයි. නමුත් සටන් නොපවතින බොහෝ අවස්ථාවලදී ළමයි වහල් සේවයේ යොදවා ගැනීමද සිදුවේ. සටන් විරාමවලදී ආහාර පිසීම, ජලය ගෙන ඒම, පණිවිඩ හා ඔත්තුකරුවන් ලෙස පමණක් නොව වැඩිහිටි සෙබලුන්ගේ විකෘති ලිංගික අවශ්‍යතා පිණිසද මෙම ළමයි යොදා ගැනේ.

යුද්ධයේ නියැලෙන ඇතැම් සටන්කාමී කණ්ඩායම් යුද්ධ කරන අතර සොරකම් කිරීම, මං පැහැරීම, මත්ද්‍රව්‍ය ප්‍රවාහනය, මත්ද්‍රව්‍ය භාවිතය වැනි නොයෙකුත් අපරාධ හා අපචාරවලටද ළමයින් පුහුණු කරයි. මේ නිසා සංග්‍රාම භූමියේ දී ළමයින් අත්විඳින කටුක අත්දැකීම් ඔවුන් සාමාන්‍ය ජීවිතයට හැඩගස්වා ගැනීමට ඇති ප්‍රධානතම බාධකයකි. අනෙක් අතට යුධවැදීමෙන් තුවාල ලබා රෝහල්ගතවන, මිය යන, අත්පා අහිමිවන හා දරුණු ආකල්පමය හා දරුණු මානසික ආබාධවලින් පෙළෙන දරුවෝ ලෝකයේ ඕනෑම රටක අනාගතයට අහිමිවන පරම්පරාවකි.

ළමයින් හා සන්නද්ධ අරගල ගැනද, වයස අවුරු 15 ට අඩු ළමයින් එවැනි අරගලවලට සහභාගිවීම වැලැක්වීම ගැනද අවධාරණය කෙරෙන අන්තර්ජාතික ප්‍රඥප්තීන් ලෝකයේ බිහිවී තිබුණත් වත්මන් ලෝකයේ යුධ ගැටුම් ඇතිවීම හා ළමා සොල්දාදුවන් බිහිවීමේ අඩුවක් දක්නට නැත. යුනෙස්කෝ සංවිධානයේ අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් ෆෙඩ්රික් මයෝර් පවසන පරිදි ළමයින්ගේ ජීවිත වෙනස් කිරීමට දරන සියළු ප්‍රයත්නයන් එකිනෙක හා අත්වැල් බැඳගෙන තිබිය යුතුය. එසේත් වත්මන් ලෝකය පුරාම පවූ දේශපාලන, ආර්ථික හා සම්පත් අර්බුද කරගත් දිගුකාලීන යුද්ධවලදී ළමා අයිතිවාසිකම් දරුණු ලෙස උල්ලංඝනය වීමක් සිදුවනු පෙනේ.

විද්‍යාව හා සාක්ෂරතාව අහිමි ප්‍රචණ්ඩකාරී ප්‍රජාවක් ලබා ඇති වර්තමානයේ ළමයින් සටන් වදින්නේ සතුරාට එරෙහිව පමණක් නොවේ. ඔවුන් සිය අනාගත පැවැත්ම සඳහාද සටන් වදී.

කථිකාචාර්යිනී එච්. ඒ. පී. ප්‍රියදර්ශනී කුලතිලක

විද්‍යුත් චුම්බක ජාන ගතවීම

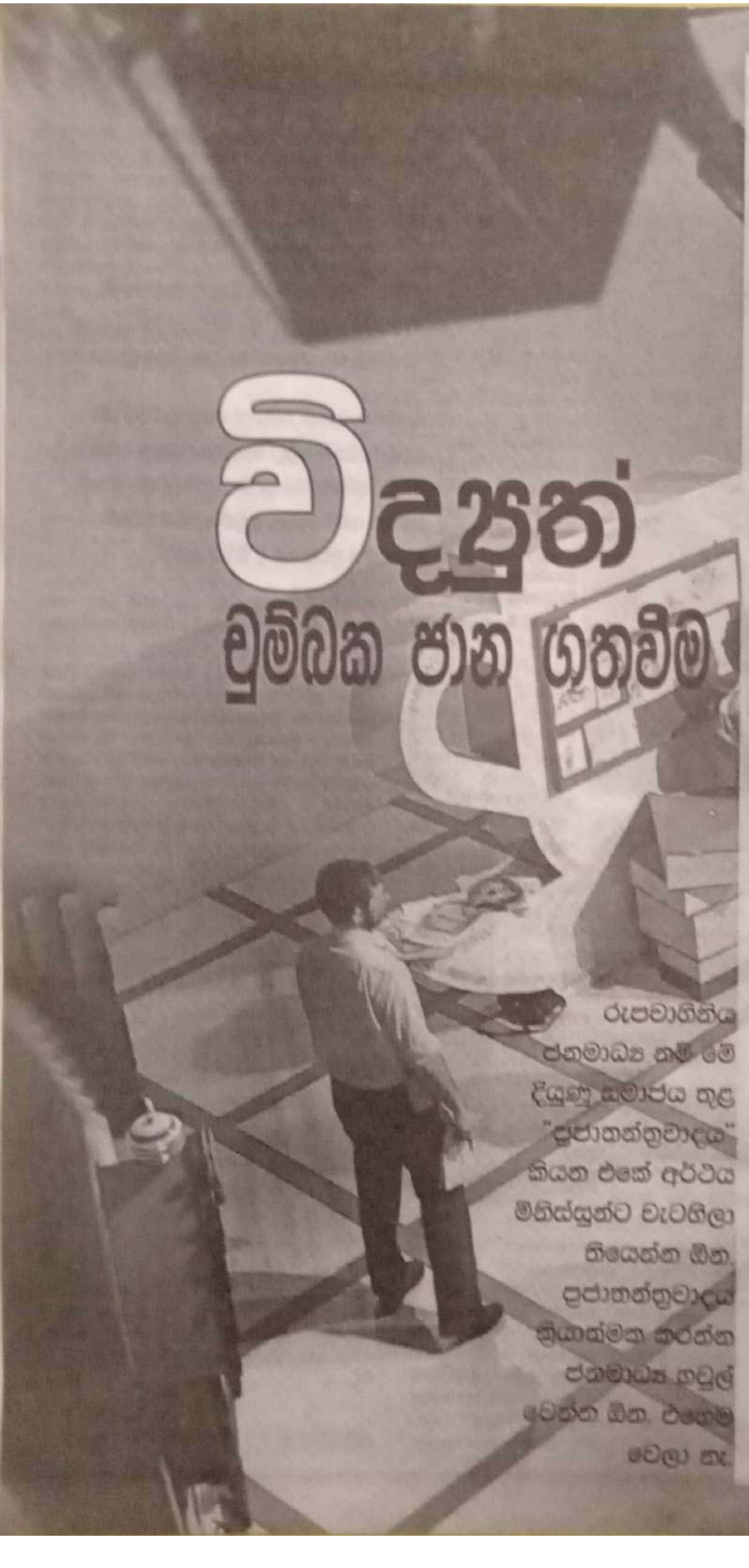

රූපවාහිනිය ජනමාධ්‍ය නම් මේ දියුණු සමාජය තුළ "ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය" කියන එකේ අර්ථය මිනිස්සුන්ට වැටහිලා තියෙන්න ඕන. ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය ක්‍රියාත්මක කරන්න ජනමාධ්‍ය හවුල් වෙන්න ඕන. එහෙම වෙලා නෑ.

රූපවාහිනිය ප්‍රමුඛව ගුවන් විදුලිය, පුවත්පත් ජනතාවගේ හෝ ජනතාව සඳහා වන මාධ්‍ය නොවේ.

රූපවාහිනියට 'ජනමාධ්‍ය' (Mass Media) කියන යෙදුමම ලොකු වැරැද්දක් කියනවා. Mass යන්නට මෙරට යොදා ගෙන තියෙන්නෙ 'ජන' යන යෙදුම. එත් Mass යන්නෙහි මුල් අර්ථය 'සමූහය' 'ගොඩ' යනාදියක් කියවෙනවා. ජනමාධ්‍ය ජනතාවගේ මාධ්‍ය නොවෙයි. රූපවාහිනිය ප්‍රමුඛව ගුවන් විදුලිය, පුවත්පත් ජනතාවගේ හෝ ජනතාව සඳහා වන මාධ්‍ය නොවේ. මේවා දේශපාලන පක්ෂ හා ව්‍යාපාරික ලෝකයට අයත් මාධ්‍ය. ආණ්ඩුවේ රූපවාහිනිය ආණ්ඩු ආරක්ෂා කරනවා. පෞද්ගලික රූපවාහිනිය චැනල් තමන් කැමති ආණ්ඩු (හොරෙන්වට රටවල් ආණ්ඩු) ආරක්ෂා කරනවා. ව්‍යාපාරිකයින් තමයි එම සේවාවන් වලට මිලදී දරන්නෙ. [illegible] දරන නිසා ඔවුන්ගෙ දේවල්, ඔවුන් කැමති දේවල්වලට තමා මුල්තැන. 70 දශකයේදී ඇමරිකාවේ වෙළඳ ප්‍රචාරණය හා මාධ්‍ය සම්බන්ධතාව සඳහා වෙළඳ සමාගම් සියයක් ආරම්භ කළා. එය පර්යේෂණයට ලක්කළ ජෙරී මැන්ඩර් (Jerry Mander) නැමති සන්නිවේදකයා කියා සිටියේ එම සමාගම් සියයේ මානසිකත්වය හා අරමුණු රූපවාහිනිය මගින් ජනතාව වෙත පැටවෙන බවයි. එනම් විද්‍යාත්මකව ගත්තොත් [illegible] මාධ්‍ය මානව [illegible] කරන්නෙ නැතැ. [illegible] කරන ව්‍යාපාරිකයන් වලට [illegible], ඒවා ජනතාවට [illegible] නැතැ. ඒ නිසා [illegible] දෙන්න ඕන කියන එක. මාධ්‍ය [illegible] කරන්නේ [illegible] නෑ. අපි රූපවාහිනියක් [illegible] නැතිවුනොත් [illegible] [illegible] නෑ.

වෝල්ටර් ලිප්මන් (Walter Lippmann) ට අනුව මාධ්‍ය [illegible] නැති [illegible] නැති, [illegible] නැති [illegible] උනෙහොත්. [illegible] රූපවාහිනියෙන් ජනතාවට [illegible] [illegible].

ඉල්ලන දේවල්ම දෙනවා කියන එක වැරදියි කියලා, අප තෝරුම් අරගෙන තියෙනවා. ඒක් ක්‍රියාත්මක කරන්නෙ ඒකමයි. ඒ හින්දයි හින්දි චිත්‍රපට ගී ම දාන්නෙ. හැබයි ඉල්ලන දේවල් දෙන එක වැරදියි කියලා තේරුම් අරගෙන තියෙන්නෙ වැරදියට. මිනිස්සු ඉල්ලන්නේ නෑ. මාධ්‍යකාරයෝ පෙන්නුවට පස්සෙයි ඉල්ලන්නෙ. ඒ නිසා ඒවා ජනතාව ඉල්ලන දේවල් නොවෙයි ව්‍යාපාරිකයින්ගේ දේශපාලකයන්ගේ කූටකම්. ඒ අය තමයි විශේෂඥයො ලවා කියවන්නෙ ඉල්ලනදේ දෙන්න ඕන කියලා. ජනතාව කවදාවත් කුඩු ඉල්ලුවෙ නෑ. ඒවගේම තමයි රූපවාහිනියෙන් දෙන දේවලුත් ජනතාව ඉල්ලන දේවල නොවෙයි. ලිංගිකත්වය, ප්‍රචණ්ඩතාව, මිත්‍යාව ආදිය.

සරල දේවල් දෙන්න කියන එකත් වටහාගෙන තියෙන්නෙ වැරදි විදිහට. සරලව කීම හොඳයි. ඒත් පලක් නැති දේවල් සරලව කොච්චර කිව්වත් වැඩක් නෑ. අපි සරල කියලා ගුවන්විදුලි සේවා වලින් කන් පුරවා ගන්නෙ, රූපවාහිනියෙන් ඇස් මෝහනය කර ගන්නෙ නිෂ්ඵල ශබ්ද හා රූපවලින් අපි මේක දැන දැන කරන මෝඩකමක්. සොබාව යනු සරලකම නොවෙයි. ඔය කියන සරල දේවල් අහන දකින අපේ මනස ව්‍යාකූල වෙලා. විද්‍යාඥයො ඒ බව ඔප්පු කරනවා. හැබැයි එහෙම වෙන්න විදියක් නෑ. සරල කියන වචනෙ ඇත්කරල හොඳ දේවල් කියලා දා ගත්තොත් හොඳයි.

අනිත් කාරණය තමයි රූපවාහිනිය ජනමාධ්‍යයක් නොවෙන්න, බොහෝ රූපවාහිනී සේවාවල ඉන්නෙ ජනතාවගේ පැත්ත ගන්න අය නොවීම මාධ්‍ය හාම්පුතුන්ගෙ පැත්ත ගන්න අය. ලෝකයේ මාධ්‍ය හාම්පුත්තු ජනතාවගේ පැත්ත ගන්න අය නොවෙයි. ජනතාවගේ පැත්ත ගන්න ඉන්න අතලොස්ස ජීවත්වෙන්න මොනවා හරි කරනවා. ජනමාධ්‍ය කැළඹීපත ලැජ්ජානැතිව පසුව මැද්දෙ එල්ලගෙන කරන විගඩං අනන්තයි. හැබැයි ප්‍රශ්නයක් කතා කරන කොට ඒ ගොල්ලො තරං දන්න වෙන කව්රුවත් ලෝකෙ නෑ. මේක ආසියානු කලාපයේ තියෙන ගතියක් නුගත්කමින් මාධ්‍ය පුරවාගෙන ජනතාව මෝඩයින් කරන එක. අපේ රටේ සේවාවක දෙකක විතර ඇතැම් වැඩසටහන් වලදී ඇත්ත කතා කරන්නෙ. ඒවත් ඡන්දෙ ළං වෙන කොට එක එක පැත්තට වැඩි කරන්න පටන්ගන්නවා. සමාජ අවබෝධ නිර්මාණය කිරීමට ජනමාධ්‍ය හේතු වෙලා. කාසල් කැරලිය පසු ජනමාධ්‍ය කලාවට [illegible] ක්‍රිය වෙනස් විය යුතුයි. ජනමාධ්‍ය වල ප්‍රාදේශීය නොමැතිකම නිසා

අද නිශ්ඵල, සරල, අගතිගාමී, සංවේදනාත්මක, උද්වේගකර සමාජ වාතාවරණයක් ජනමාධ්‍ය නිසා නිර්මාණය වෙලා

රූපවාහිනිය ජනමාධ්‍ය නම්, මේ දියුණු සමාජය තුළ 'ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය' කියන එකේ අර්ථය මිනිස්සුන්ට වැටහිලා තියෙන්න ඕන. ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය ක්‍රියාත්මක කරන්න ජනමාධ්‍ය හවුල් වෙන්න ඕන. එහෙම වෙලා නෑ. බොහෝ ජනමාධ්‍ය කාරයො හිතන්නේ කාලීන පුවත් කතා කිරීම තමයි ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී මාධ්‍ය කලාව කියන්නෙ කියලා. ඒක මාධ්‍යවල එක වැඩක් විතරයි

බටහිර සන්නිවේදන විද්‍යාඥයින් ප්‍රචලිත කරපු මතයක්. 'විශ්ව ගම්මානයකට' රූපවාහිනිය මගින් අපව කැඳවාගෙන යනවයි කියන එක විශ්ව ගම්මානය අපේ හුගක් මහාචාර්යවරුත් පවා ඔහේ කියවනවා. බරකරලා 'ග්ලෝබල් විලේජ්'

අපේ රූපවාහිනිය නිසා ළමයින්ගේ සාක්ෂරතාව, කියවීමේ හැකියාව අඩුවෙලා කිව්වොත් ඔබ පුදුම වෙන්න පුළුවන්. රූපවාහිනිය හා ළමයා පිළිබඳ ලෝකයේ කෙරුණු බොහෝ පර්යේෂණ වලින් මේ බව පෙන්නුම් කෙරෙනවා. අකුරු වටහා ගැනීමේ ශක්තිය (Semiotic Power) සහ සංජානන ශක්තිය (Perception Power) හීනවී ඇති බව ඒවා මගින් පෙන්වා දෙන ප්‍රධාන කරුණු.

කියල ලෝකය ගම්මානයක් වෙන්නෑ. හොම්නිස්කම, වල්බුරු නිදහස, සමාජ ගැටුම් භෞතික සුඛය වර්ධනය වෙන ලෝකයක ගම්මානයක ඇති සුන්දරකම, සරලබව, නිදහස, මිනිස්කම පවතීද? මේක ඉතා දිගු වශයෙන් සාකච්ඡා කළ හැකි කාරණය. ඒත් කියන්නත් වාලේ කිය කිය ඉන්නෙ නැතිව මොහොතක් හිතුවොත් ඒක තේරෙනවා. ඉංග්‍රීසි පොත්වලට වහල් වෙලා ඉන්න අපට හිතන්න බෑ. එක තමයි ඒකට හේතුව. පාසලේදීවත් විශ්ව විද්‍යාලයේදීවත් ස්වාධීනව හිතන්න දෙන අයිතිය හා හිතන්න පුරුදු කරන එක සිද්ධ වෙන්නෙ නැහැ ජන මාධ්‍ය වලත් එහෙමයි.

ඩැනියල් ලර්නර් නැමති සන්නිවේදන විද්‍යාඥයා කියන්නෙ රූපවාහිනිය සඳහා ඉච්ඡාභංගත්වයක් (Frustration) ඉන්පසු ආක්‍රමණශීලීත්වයක් (Aggressive) ඇතිවන බව. අපට නොතේරුනාට රූපවාහිනිය නිසා අපේ හිත්වල මේව ඇතිවෙලා තියෙනවා.

අප රූපවාහිනිය නිසාම බටහිරට ගැති වෙමින් යනවා. අද අපේ රටේ ජනමාධ්‍යවල බටහිර පහත් පෙළේ වැඩ සටහන් තමයි වැඩි. අපේ අනන්‍යතා අපි නැතිකරගෙන, වැළඳගන්නවා බටහිර දේ. අපේ රූපවාහිනී සංස්කෘතිය අපි බටහිරින් ණයට ගත්ත එකක්. අපේ එක වැඩසටහනක්වත් සල්ලිදීල ගන්නෙ නැතිව ඒ ගොල්ලන්ගෙ වැඩ සටහන් ගොඩක් තියෙන පෙට්ටියක් අපිට සල්ලි වලට දෙනවා. ඒවා ලාබයි. ගුවන් කාලය පුරවන්ඩ කියාපු පටි. එත් නැතිවෙන්නෙ ඒවා බලන අපි රූපවාහිනිය ලාබ උපයනවා. රූපවාහිනිය ලෝකයේ දැවැන්ත ව්‍යාපාරයක් ලෙස මිස ජනතා මාධ්‍ය ලෙස වැඩී නැහැ.

රූපවාහිනිය ප්‍රමුඛතම මාධ්‍ය නිසා 'තොරතුරු සමාජයක්' නිර්මාණය වනවා යැයි යන මැක්ලුහන්ගේ මතයද ආසියාවට ව්‍යාජයක්. තොරතුරු හුවමාරුවීමේ ප්‍රතිශතය වැඩිවීමෙන් වෙනදට වඩා ජනයා දෙස් විදෙස් තොරතුරු හඳුනා ගන්නවා. එත් වෙනදා හඳුනානොගත් ප්‍රචණ්ඩතාවක් උත්සන්න වී තිබේ. ඒ ලිංගිකත්වය (Sex) සහ ප්‍රචණ්ඩතාවය (Violence) යයි. මේවා පෙරදිග සමාජයේ ප්‍රචලිත දෙයක් නොමේ. අද මිනිසාගේ හැඟීම් අනුරාගිකය. කාමුකය. ඒවා අනවශ්‍ය යැයි මින් අදහස් කෙරෙන්නේ නෑ. ඒත් අනිසි සමාජ බලපෑම් මේ නිසා ඇතිවෙලා. අද තොරතුරු-වලට වඩා සංවේදනාත්මක (Sensational) දේ බලවත්. ලිංගික ආකර්ශනය මාධ්‍ය වෙලාගෙන. සමාජගත සදාචාරාත්මක ඵල (Moral Effects) රූපවාහිනිය නැති කරමින් යනවා. මාෂල් මැක්ලුහන්ට අනුව ශබ්දාර්ථ නිරර්ථක කථා (Semantic Nonsense) බොහෙවින් ව්‍යාප්ත වෙලා.

රූපවාහිනිය හා ළමයා අතර ඇත්තේ ඉතා ළඟ ඥාතීත්වයකි. මුළු ලොවම දරුවන් දවසකට වැඩි වේලාවක් රූපවාහිනිය ළඟට වෙලා ඉන්න බව පර්යේෂණ මගින් හෙළිවී තියෙනවා. අපේ රූපවාහිනිය ළමයින්ට කරන යහපතට වඩා අයහපත වැඩිය. විශාල ඛේදවාචකයක්. 'හත්පන' වගේ නාට්‍යයක් නැරෙන්නට මොනවද අපි කරලා තියෙන්නෙ. 'රසාර' වගේ වැඩසටහනක් මුළු හාසය සඳහා මිස. ළමයාගේ පෞරුෂය හා මානසික වර්ධනය

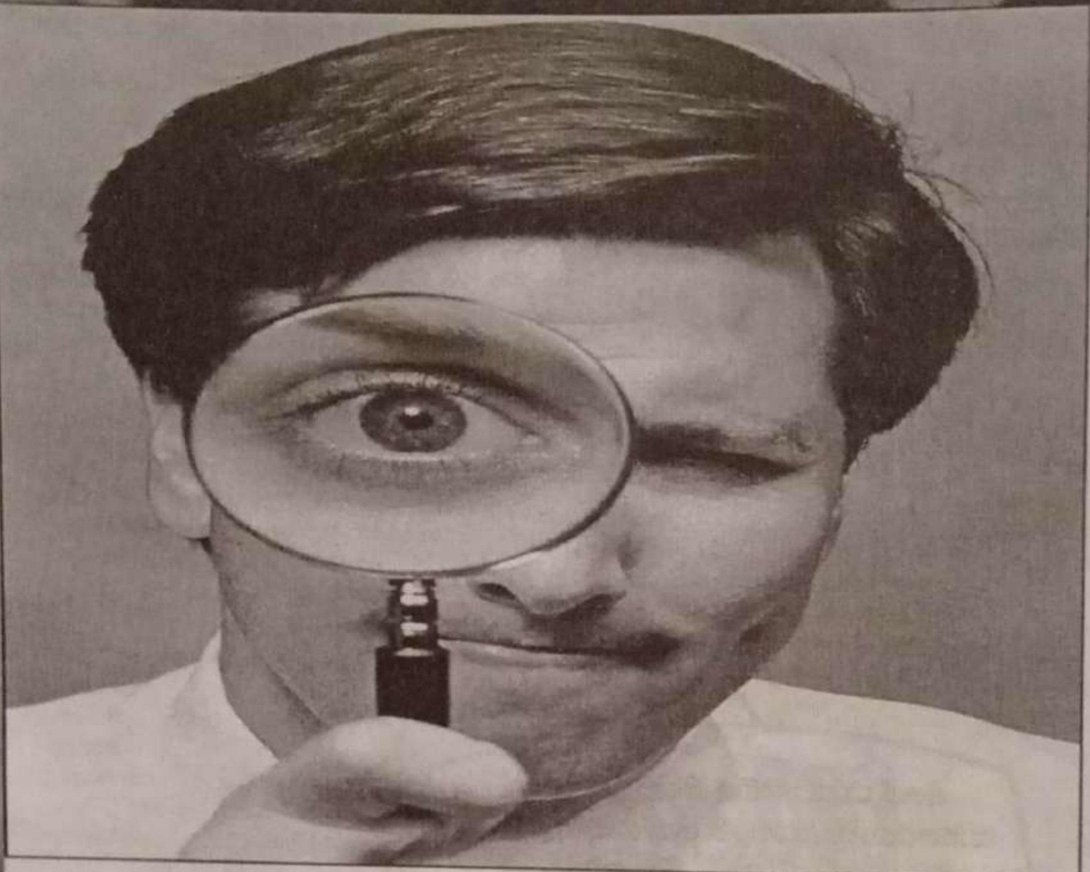

කොයිතරම් ආභාෂයක් ගත හැකිද? 'දුවේ පුතේ ඔයාලට මං අද හොඳ ලස්සන කතාන්දරයක් කියල දෙන්ඩයි යන්නෙ' කියලා පටන් ගන්න කතා කිසි පළක් නැ කතන්දර පමණයි.

ළමයින්ගේ භාෂා ඥානය දුර්වලයි න ණ ල ළ වැරදියි කිය කිය දවසක් ගානෙ කැ ගහනවා. ඒත් ඒවා සකස් කර ගන්න ළමා වැඩසටහන් නැ. ඉංග්‍රීසි අද ළමයාට අවශ්‍යයි. ඒත් අපි තාමත් අපේ රූපවාහිනියෙ දකින්නෙ BBC වල ත්‍රිතාන්‍ය ළමයින්ට ඉංග්‍රීසි උගන්නන්න හදපු වැඩසටහන්. මේ රටේ ඉංග්‍රීසි භාෂාව උගන්නන්ඩ වගකීමකින් හැදූ එක වැඩසටහනක් නැති තරම්.

ළමයා සමාජ වෙනස් වීමට හසුවෙලා (Social Change) රූපවාහිනිය හැසිරීම් වෙනස් කරගෙන, මේ පිළිබඳ මහාචාර්ය ඇල්බට් බැන්ඩොරා පර්යේෂණ කරමින් පෙන්වා දුන්නේ රූපවාහිනිය, ළමයාගේ හැසිරීම් අසීමිත ලෙස වෙනස් කරන බව. 1977 ඔක්තෝබර් මාසේ ඇමරිකාවේ රොනි ෂමෝරා (Ronny Zamora) නැමති පහළොස් හැවිරිදි ළමයා වයසක ආච්චි කෙනෙකුට වෙඩි තිබ්බා. උසාවියෙදි ඒ ළමයා නීතිඥවරුන්ට කීවෙ, ඒක රූපවාහිනි චිත්‍රපටයකින් දැකපු දෙයක් බව

රූපවාහිනියේ ක්‍රීඩා ඉතා ජනප්‍රියයි. ලංකාවේ ක්‍රිකට්. ලෝකයේ ඇතැම් රටවල රූපවාහිනියට විශේෂිත ක්‍රීඩා (Media Sports) තියෙනවා. මාධ්‍ය ක්‍රීඩා වෙළඳ ප්‍රචාරක අභිමතයක් (Advertising goal) 1950 දී මාධ්‍ය ක්‍රීඩා සම්බන්ධව බටහිර රටවල සාකච්ඡා වුණා. 1970 වන විට

උදෙසා ඉවහල් වන්නේ අල්ප මාත්‍රිකව. අපේ ළමා වැඩසටහන් විද්‍යාත්මක නැ. ළමයාගේ සමාජානුයෝජන ක්‍රියාවලියට රූපවාහිනිය සම්බන්ධයි. මුළු ලොවම ළමයින් හොඳින් දන්නේ 'කොකා කෝලා' වචනය. සෙල්ලන් කරන්නෙ පිස්තෝලයක් එක්ක, හින්දි ගීත කෑලි නිතර මුමුණනවා. හින්දි නළු නිළියන්ගේ පිංතූර විනෝදංශයට එකතු කරනවා. මේවා තමයි රූපවාහිනියෙන් ළමයින්ට උගන්වලා තියෙන්නෙ. විකෘති මිනිසුන් ක්‍රියා කළ නොහැකි වීර ක්‍රියා, ළමා ලෝකයේ ශක්තීන් බවට පත්වෙලා.

අපේ රූපවාහිනිය නිසා ළමයින්ගේ සාක්ෂරතාව, කියවීමේ හැකියාව අඩුවෙලා තිබ්බොත් ඔබ පුදුම වෙන්න පුළුවන්. රූපවාහිනිය හා ළමයා පිළිබඳ ලෝකයේ කෙරුණු බොහෝ පර්යේෂණ වලින් මේ බව පෙන්නුම් කෙරෙනවා. අකුරු වචන ගැනීමේ ශක්තිය (Semiotic Power) සහ සංජානන ශක්තිය (Perception Power) නිතාවී ඇති බව ඒවා මගින් පෙන්වා දෙන ප්‍රධාන කරුණු.

ළමයා සැබෑ ලෝකය හඳුනාගන්න සොයනවා. රූපවාහිනිය මිත්‍යා ප්‍රබන්ධ, අවිද්‍යාත්මක වැඩ, නිශ්ඵල හාස්‍යය පෙන්වනවා. බටහිර රටවල මාධ්‍ය ප්‍රචණ්ඩතාව (Media Violence) ළමා වැඩසටහන් වලින් ළමයාට ලැබෙන දායාදයක් මේ පිළිබඳව විශාල විරෝධතාවක් ඒ රට වල අද පවතිනවා. අපේ රටෙත් ළමයා කෙරෙහි මාධ්‍ය ප්‍රචණ්ඩතාව බලපෑ හැකිය.

රූපවාහිනී මාධ්‍ය තොරතුරු මාධ්‍යයක්ය (Information Media) කියන එක ප්‍රචලිත දෙයක්. ආසියාවේ රූපවාහිනිය මගින් ප්‍රචාරය වෙන්නෙ බටහිර ප්‍රවෘත්ති. අපේ ප්‍රවෘත්ති අපට පෙර පෙන්නන්නෙ බටහිර සේවාවල.

අපේ රූපවාහිනී ළමා වැඩසටහන් බොහො මයක් පරණයි. ගතානුගතිකයි. වයසයි චිත්‍ර පිටුව, කතන්දර පිටුව තමයි හැම ළමා වැඩසටහනකම අපි දන්නෙ එච්චරයි. බ්‍රිතාන්‍ය, ඕස්ට්‍රේලියාව වැනි රටවල ළමා වැඩසටහන් අති දියුණුයි. Playschool, Here's Humphrey, Sesame Street වැනි දේවලින්

BBC රූපවාහිනී වැඩසටහන් වලින් 12.3% ක්‍රීඩා වැඩසටහන්. BBC ගුවන් විදුලියේ 3.45% යි අද ඒවා විශාල වශයෙන් ව්‍යාප්ත වෙලා. ආසියානු රටවල 'රූපවාහිනී ක්‍රීඩා' ජනප්‍රිය වුණේත් මෑතක. 1980 මැන්චෙස්ටර් ඔලිම්පික් වලින් ප්‍රචණ්ඩතා ඇති වුනා. 'ෆුට්බෝල් පාදඩකම' (Football Hooliganizm) රූපවාහිනී නැගෙනක් කියලයි කියන්නෙ.

1970 Daily Mirror පත්‍රය ක්‍රීඩාව නිසා ඇති වුණු ප්‍රචණ්ඩතා ගැන ලියවිල්ලේ ක්‍රීඩකයින් ගැන ශීර්ෂපාඨය දාන්නෙ Savages, Animals! කියලා. The Sun පත්‍රය Smash these thugs! ක්‍රීඩකයින්ට කිව්වෙ. තවත් වෙලාවක මෙහෙම ලිව්වා Fans go mad කියලා. කොහොම වුනත් ලංකාවෙත් රූපවාහිනී ක්‍රීඩා ප්‍රචාර නිසා නූතන තරුණ පරම්පරාවේ ස්පන්දනය වෙනස් වෙලා. ක්‍රීඩාවලටම වෙන් වුන රූපවාහිනී සේවයක් ආපුදාට මේ තත්ත්වය වර්ධනය වේවි. බටහිර රටවල වගේ අපේ රූපවාහිනී ක්‍රීඩා සාකච්ඡාය නාම ශක්තිමත් යොවුන කවුළුව හා ක්‍රීඩා අමාත්‍යාංශය මෙහෙයවන 'ශරීර සුවතා' වැඩසටහන දකින කොට කාටත් වැටහෙනවා මේ පරණ ක්‍රීඩා වැඩසටහන් වල තරම. රූපවාහිනියේ 'ක්‍රීඩා තොරතුරු' හොඳයි. හැබැයි මේ හැම එකක්ම ක්‍රීඩා ප්‍රචාර. ක්‍රීඩාව නංවන්න ප්‍රචාරය පමණක් මදි.

ජනතාවගේ මත සකස්කරන්න රූපවාහිනිය ඉවහල් වෙනවා. රූපවාහිනී නිෂ්පාදනයන් හා ප්‍රචාරණය කරන සංස්ථා භාණ්ඩ, ජනතාව අතර හැසිරෙනවා. ඒවා බහුවිධ අයුරින් නැවත නැවතද නිෂ්පාදනය වෙනවා. උඩසිට පහළට තමයි ජනමත සම්පාදනය වෙන්නෙ. පහළින් හටගන්නා ප්‍රවණතා මාධ්‍යයට ඕන ලෙස හදලා දානවා. ස්වකීය මතයට ගැලපෙන ලෙස.

ව්‍යාජ ජනමත දේශපාලනඥයින් හදනවා. රූපවාහිනියේ සාකච්ඡා තියමින් ආණ්ඩුවට, තම තමන්ට අවාසි වෙන විට ඔවුන් ජනමාධ්‍යවලින් පෙනී සිටිමින් කරුණු කියා පානවා. ඔවුන් සිතනවා එහෙම ජනමත හදන්න හැකියි කියලා බොහෝ

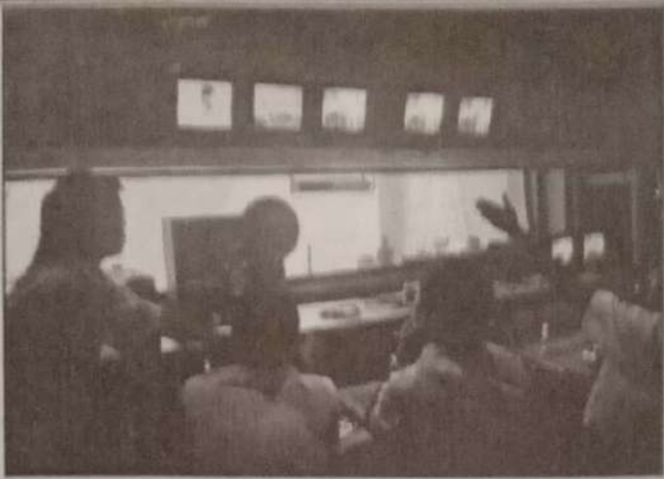

වෙලාවට ඔවුන්ගෙ සුදු ඇඳුම් පසාරුකරගෙන ඔවුන් නිරුවත් වෙනවා, ඔවුන් දන්නෙම නැතිව. සමාජය තීරණය කරලා ඉවරයි ඔවුන් හාස්‍යය උපදවනවයි කියලා. ඒත් ඒවා ඔවුන්ට තේරෙන්නෑ.

ව්‍යාජ ජනමත දේශපාලනඥයින් හදනවා. රූපවාහිනියේ සාකච්ඡා තියමින් ආණ්ඩුව, තම තමන්ට අවාසි වෙන විට ඔවුන් ජනමාධ්‍යවලින් පෙනී සිටිමින් කරුණු කියා පානවා. ඔවුන් සිතනවා එහෙම ජනමත හදන්න හැකියි කියලා

මාධ්‍ය නිදහස රූපවාහිනී මාධ්‍ය තුළ ව්‍යාජයකි. අප මාධ්‍ය නිදහසෙන් ලබා ඇති ප්‍රතිඵල මොනවද කියා මැන කිරා බැලුවොත් වැඩි බර අමනකම් අලෙවි කිරීමේ නිදහසක් ලබා ඇති පැත්තට. දේශපාලනික නිදහස මාධ්‍ය ඔස්සේ ලබා ඇත්ද? අද කිසිදු සේවාවක් අතිශය ස්වාධීන ලෙසත් තුලනාත්මක ලෙසත් දේශපාලනය දෙස බලන්නෙ නෑ. ඉතා ස්වල්ප දෙනෙක් එදිනෙදා දේශපාලන ගැටළු ස්වල්ප වශයෙන් සාකච්ඡාවට ගන්නවා ඇතැම් වැඩසටහන් වලින්.

පුද්ගලයාගේ ආගම්වාදන නිදහස, සිතීමේ නිදහස, බුද්ධිමය නිදහස, මාධ්‍ය නිදහස නිසා ජනතාවට අහිමිවෙමින් යනවා. ආගම්වාදන ශක්තීන් හා නිර්මාණ ආභාෂයන් ලැබීම හීන කරලා. හිතෙන හිතෙන දේ ලියන කියන නිවේදකයින් දේශකයින් බවට පත්වෙලා. අපගේ සිතීමේ රේඛාව පාලනය කරන්නේ මාධ්‍ය ප්‍රතිරූප (Media Images) සහ මාධ්‍ය පෞරුෂත්වයෙන් (Media Personalities). බුද්ධියට වඩා සුලභ කියැවිල්ලට, දෙඩවිල්ලට අගයක් ලැබිලා.

හින්දි ගීත, ජනප්‍රිය ගීත, හින්දි චිත්‍රපට, වෙස්ටර්න් චිත්‍රපට, කාටූන් චිත්‍රපට, ඇනිමේෂන් කෝස් කාටූන් මෙහෙයුම් පෙරලිකාරක කමයි වැනි ගුවන් කාලයක් අපගේ බුද්ධිමය පුනර්ජ සමග ගනුදෙනු කරන්නේ. මේවා වියළි ලූල්මක් පැවියට ඇතැම් ආධ්‍යාත්මික පරිශ්‍රමයක් නොගෙන දීල තියෙන්නෙ. මෙවන් සිව්ම සමාජයක් ඥානයෙන්, සිවයෙන් අවශ්‍යාරණය වෙනුවට මාධ්‍ය නිදහස භාවිතා කරනවා වෙනුවට අවශ්‍යතා සඳහා එය භාවිතා කරයි.

රූපවාහිනී මාධ්‍ය තොරතුරු මාධ්‍යයක්ද (Information Media) කියන එක ප්‍රශ්න දෙයක් ආසියාවේ රූපවාහිනිය ඔබින් ප්‍රචාරය වෙන්නෙ බටහිර ප්‍රවෘත්ති. අපේ ප්‍රවෘත්ති අපට ගෙන දෙන්නෙත් බටහිර සේවාවල. අපේ දේවාවල පෙන්වීම අපිම කපාකොට කරගෙන. අප බටහිර රටවල ප්‍රාණ ඇපකරුවෝ වෙලා තැම්පත් වෙලා. පූර්විතය ප්‍රවෘත්ති ඒකාධිකාරයක්. අපේ ප්‍රවෘත්ති වර්තා කිරීම්වලට සීමාවෙලා. මැති ඇමතිවරුන්ට සීමාවෙලා, තල් අත්තට බොරුව ගැසීමේ ප්‍රවෘත්ති කියවිල්ල.

අපේ රූපවාහිනී සේවාවන් අපගේ සමාජය, මිනිසාගේ හද ගැස්ම, අනාගත පරපුරේ සෙවනැල්ල හඳුනාගෙන නැහැ. 80% ක් පමණ සම්පත් ජනතාවගේ වුවමනාවන්ට සමීප වී නැහැ. ගොවි, ධීවර, වතු කම්කරු ජනයා ඔවුන්ගේ වෘත්තීය ජීවිතයට අවශ්‍ය කරන කිසිවක් රූපවාහිනියෙන් ලැබෙන්නෙ නැති තරම්. කුත්‍රි, සමිත, ජේන, වැල්ල, දියම, සෝවන්න තව අවශේෂියකට පමුණුවන්න ගෙනයන පවකක් නෑ. මැති ඇමතිවරුන්ගේ මිනා එසාකම් ඉහලින් ඉදිකර දෙන්න දැලන මාධ්‍ය කරුණේ නාම එමටයි. කථාකල නැති දේ දිලයි. හර්බට් මිලර් නැමැති සන්නිවේදන පර්යේෂකයා මෙහෙම කියනවා 'සියළුම මාධ්‍ය පණිවිඩ සංදේශ විසුරුවා හරී'. ජෙම්ස් ඇලන් නැමැති පර්යේෂකයා දක්වන්නේ මෙහෙම 'රූපවාහිනියට මාධ්‍ය යැයි කියනුයේ හොඳ දෙයක් වේ නම් එම ඉතා දුර්ලභ වන සේයි.'

ප්‍රසාද

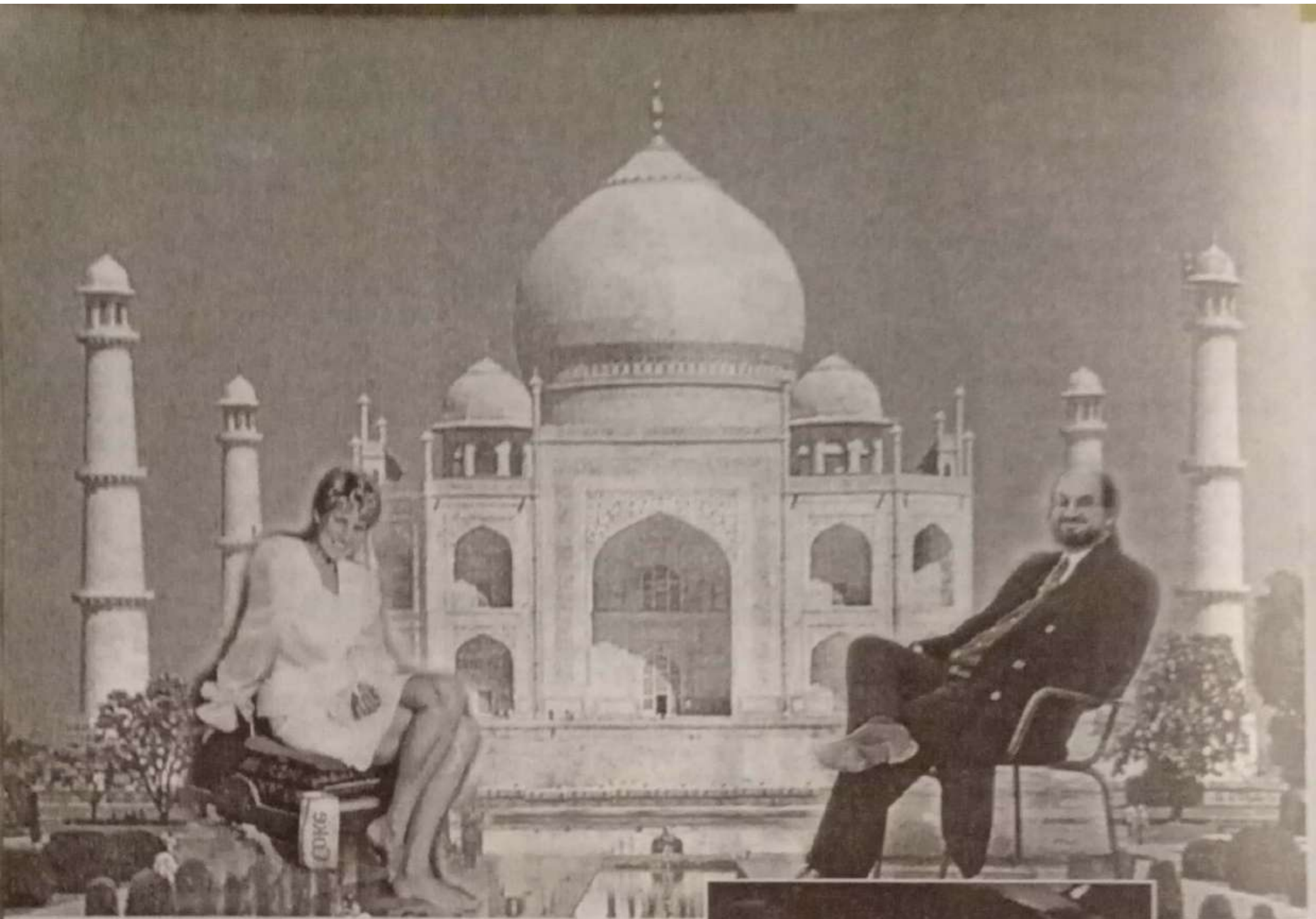

රුෂ්ඩි + ඩයනා + ඇගේ පෙම්වතුන් = සිවිල් සමාජය?

ඩයනාගේ මරණයත් සමගම සිවිල් සමාජය විශාල වේගයකින් සංවේගයට පත්වූ අතර සංවේගයේ කෝපය ජායාරූප ශිල්පීන් වෙත යොමු විය. මෙයට හේතු වූයේ ඩයනාගේ වූ සමාජකරණයයි. මේ සමාජකරණයට ඇය බ්‍රිතාන්‍ය කිරුළ හිමි කුමරාගේ බිරින්දෑ වීමත් එම බිරින්දෑ සමාජය මත අතේ දුරින් නෙලාගත හැකි නොහැකි මලක් වීමත්, ජනමාධ්‍ය මගින් පුළුල් ප්‍රචාරයත් හේතු විය.

(ඩයනා ලෙඩිප්ගේ උන්මාද කතිකාව සමගත් වන නිශේෂයක මෙවැනි වියමනකට මාර්කට් එකක් නොතිබුණු ඇත. සිවුහද සැපයුම් නිසාම ඇති වූ සුව එකකි. අනෙක් අතට උන්න අවස්ථාවේදී (උන්මාද කතිකාව පවතිද්දී) මෙකී වියමන දිග හැරියා නම් ඒ ශරීරාශ්‍රිත ඇඳුම් ඇඟලාගෙන විය යුතුව තිබුණි. (ලාංකීය සමාජය මත පවා) මෙකී වියමනට පාදක වන රුෂ්ඩිගේ ලිපියද වුවමන් වීතර

වෙළඳපළ ආකර්ෂණය කරමින් සිටී. ඒත් එක්කම මෙවැනි විසිවිදීමකට අධිපති මතවාදයන්ගේ අවසර නොතිබූ නිශේෂයක සහ ඩයනා ලෙඩි උන්මාදය උච්ච අවස්ථාවක සිටි විටක මුදල නොහැකි අදහස් නොත්තක්, සිවිල් සමාජය නියම ආකාරයෙන් තේරුම් ගනිමින් සිටින විට මුදා හැරීම මගින් නියමාකාරයෙන් ප්‍රවාහනය කිරීම පහසු කටයුත්තකි.

කල්පනු වී තිබේ. තවමත් වියමනට සුදුසු කාලයම මේ යැයි හඟී.)

සමාජය මත ඩයනා පිළිබඳ අධිපති මතවාදී කතිකාව දියවෙමින් පවතී., ඒ වෙනුවට ඩයනා රූප ඒකක් හෙංගිත කාණ්ඩයක්

විස්විස් ඇම්රිය මරු වීතනට සියාය. ඇගේ අභාවයත් සමග සිවිල් සමාජය ප්‍රකාශ වී තමන් ආදරය කළ කුමරියගේ වෙන්වී යාමට මාධ්‍යයන් වූදිතයන් බවට පත් කරනු ලැබුණි. ඒ තුළින් පැපරාසීන් යැයි කොටසක් බිහි කළ අතර පැපරාසීන් ඇගේ මරණයට මිනී මරුවන් කරනු ලැබිය. අනෙක් අතට [illegible] වෙළඳපළක් වන විස්විස් කුමරියගේ මරණයට මාධ්‍ය මගින් පුළුල් මැදිහත් වීමක් කරන [illegible] මේවා අපූරු සිදුවීමය. එතිහාසික සිදුවීමය. ඩයනා නැමති ශෘංගාරය සිවිල් සමාජයේ ලුහුබැඳීම ආදරය දිනාගත් කුමරියන් කරන මාධ්‍ය ඇය එකතුව ගෙනා මාධ්‍යයන්ම ඇගේ අභාවයට වුදිතයෙකු කරයි. එලෙස [illegible] සැපයුවන් පැපරාසීන් - මිනීමරුවන් ලෙස මාධ්‍ය මගින්ම නාමක නම් කරනු ලැබේ. [illegible] ජායාරූප මගින් [illegible] වන් වූ අතර [illegible] සමාජය නියාම (ඉල්ලුම් නියාම) [illegible] කළහ. අපූරුයි නේද? [illegible] කාරණය ලිබිල් වී [illegible] හා [illegible] පදනමකිහිම් තිබේ.

මේ මොහොතේ ඩයනාගේ 'මරණයට' විවාදාත්මක යොමු වී තිබේ. විකල්ප මාධ්‍ය තුළින් පමණක් නොව ප්‍රධාන ධාරාවන් මගින්ද කතිකා වන් නොව නැතේ. දේශීය මෙන්ම ජාත්‍යන්තරවද, මහා ලේඛකයන්ගේද අවධානයට යොමුව තිබේ. ප්‍රධාන පෙළේ සාහිත්‍යධරයෙකු වන මීට දස අවුරුද්දකට පෙරාතුව 'සාතන්ගේ කවි' (Satanyic Verses) කෘතිය පිළිබඳව ඉරාන නායක අයොතුල්ලා රුහුල්ලා කුමෙයිනිගේ උදහසට ලක් වූ 'ආත්මා' දඬුවම් ලැබ සිටින සල්මන් රුෂ්ඩිත් කෙනෙක්.

රුෂ්ඩි පිළිබඳව ලංකාව තුළ "Mid nights children" සිනමා පටය නිපදවීම පිළිබඳව කථා බහ පවතිද්දීම ඔහු 'ද ගාඩියන්' පුවත්පතේ පාඨක ලිපි පිටුවේ ජෝන් ලේ කාපර් නැමැති ලේඛකයා සමග පැටලී සිටී. ඒත් එක්කම 'ටයිම්' පුවත්පත සාතන්ගේ කවත් ප්‍රකාශයක් ලෙස රුෂ්ඩිට යුද්ධ ප්‍රකාශ කර තිබේ. ඒ ඔහු වින්ඩිසර් කුමරියගේ මරණය පිළිබඳව 'ද නිව්යෝකර්' පුවත් පතට කළ වියමනක් නිසාය මේ ලිපිය ඉතාමත් විවාදාත්මක වී තිබේ.

රුෂ්ඩි, ඩයනා මරණය සිද්ධි දමය සමාන කරනු ලබන්නේ බ්‍රිතාන්‍යයේ මෑතක ජනප්‍රියත්වයට පත් වූ ඩේවිඩ් කොනන්බර්ග් සිනමා සිත්තමක් කල ජේ. ජී බැලාඩ්ගේ (Crash) කෘතියයි. ඔහු එම සිත්තම ජීවිතයේ අඳුරුතම සිද්ධීන් වල අඳුරුතම උත්ප්‍රාසයන් ගෙනෙන්නක් බව ලියයි. බ්‍රිතාන්‍යයන් එය කාම සිනමාවක් ලෙස දැක්විය. සිය ලියමනට අනුව පරිභෝජන තාක්ෂණය සක්‍රීය ලෙස ශෘංගාරත්වයට හා අලංකාරිත්වයට පත් කරන අද්‍යතන සංස්කෘතියේ ප්‍රසිද්ධ තාරකාවන් දෙස බැලීමම ඔවුන් පාරිභෝගික භාණ්ඩ බවට පත් කරන ඔවුන් පාරිභෝගික භාණ්ඩ බවට පත් කරන අතර ඒ මගින් ඔවුන්ගේ මරණයද ලබා වන බවක් බැලාඩ්ගේ කෘතියෙන් මෙසේ සිද්ධාන්ත දෙකම අයිස් මත ලිංගික එකතුවක් විය අනතුරකින් හිම වන ආකාරය ඩයනාගේ කථාවට සම්පාත කරයි. ඒ අතරම වින්ඩිසර් කුමරියගේ වෙනුව යාම බැලාඩ්ගේ කෘතියට වඩා ප්‍රබල බව දක්වයි.

ඩයනාගේ මරණයත් සමඟම සිවිල් සමාජය විශාල වේගයකින් සංවේගයට පත්වූ අතර සංවේගයේ කෝපය ඡායාරූප ශිල්පීන් වෙත යොමු විය. මෙයට හේතු වූයේ ඩයනාගේ වූ සමාජකරණයයි. මේ සමාජකරණයට ඇය බ්‍රිතාන්‍ය සිරුල තිබී කුමරාගේ බිරින්දෑ වීමත් එම බිරින්දෑ සමාජය මත අනේ දුරින් නොලාභක තැති නොහැකි මලක් වීමත්, ජනමාධ්‍ය මගින් ප්‍රබල ප්‍රචාරයක් හේතු විය. ඇයගේ සමාජකරණය කෙතරම් විද යත් ඇයව අංශුකරණයටත් විලාසිතා අනුගමනයටත් මිනිසුන් තුළ තිබූ පිපාසා, ඇයව නොදන්නා කෙනෙකු නොවීම ඩයනා උත්කර්ෂයට දේවත්වයක වීම හා ඇය සමාජ සිරිදෙසී තැනැත්තියක ලෙස සමාජය තුළ [illegible] ආදිය දැකිවිය හැකිය. මේ නිසාම ලංකාවේ [illegible], [illegible], [illegible] [illegible] අතියම් [illegible] [illegible] ඩයනා-චාල්ස්, ඩයනා-[illegible], ඩයනා-ඩොඩි අල්ෆයිඩ් ..... ආදී [illegible] [illegible] [illegible]

අනෙක් අතට ඩයනා යනු සාරධර්මයන්ට පිටු පෑ ප්‍රබල චරිතයක්ද වෙයි. සමාජීය වලංගයන් සමඟම ඊට සාපේක්ෂව ගමන් නොකරන, සම්ප්‍රදාය මතම සිටීමට බෙර දරන බ්‍රිතාන්‍ය රාජකීයත්වය හමුවේ අභියෝගයක් වන ඇයම නැවත ලෝක මිනිස් බෙර හමුවේ දුගිකාරික වෙයි. වික්ටෝරියානු සම්ප්‍රදායක බිඳ දමමින් ඈ ඉදිරියටම ඇදී යන අතර රාජකීය පවුල තුළ සම්මතයන් පවා ඇය බිඳ දැමීම කරයි. අනාගත සිරුල හිමි කුමරුවෙකුගේ මව් බිසව ලෙස ඇය සාම්ප්‍රදායිකව පැවැති සිරිත් විරිත් වලට පිටු පෑවාය. විශේෂ අවස්ථා වලදී පවා සැහැල්ලු ඇඳුමෙන් සැරසුනාය. මෙයට ප්‍රධාන හේතුව වූයේ වර්තමාන පාරිභෝගික සමාජයේ වලංගය ඈ හොඳින් හඳුනා සිටීමක් ඊට සාපේක්ෂව ඇයට සිදු රූපාන්තරණය වීමේ හැකියාවත්ය. වේල්සයේ කුමරියට මිනිසුන්ට ළඟවිතා විදියට තමන් සිටිය යුතු ආකාරය ගැන මහා දැනුමක් තිබුණි. ඇය බිම් බෝම්බ සොයා බොස්නියාවට ගියාය. ලාදුරු, ඒඩ්ස්, රෝගීන් ළඟට ගියාය. තෙරේසා මව්තුමිය සමඟ ප්‍රතිසංස්කරණවාදී වැඩපිළිවෙල වල

යෙදුණාය. අනෙක් අතට පියල්ල තමා වෙත මෙහෙයවා ගැනීමේ මහා පෞර්ෂයක්ද ඇයට තිබුණාය. මේ පියල්ල අව් අප්සේ ඇය තම රූ සපුව හා කාමසුඛල්ලිකානු ජීවිතය වෙනුවෙන් පවුම් මිලියන් ගණන් වියදම් කළාය.

ඩයනාගේ මරණය රුෂ්ඩි හඳුන්වනු ලබන්නේ අපූරු ආකාරයකටය. ඔහුට අනුව [illegible] වර්ණ [illegible] කලාපයක් ඇති පුරුෂීකාවක් සිය [illegible] ආරක්ෂක නයිට්වරයා විසින් පුම්පි රථයක් වේගයෙන් පදවමින් යොස් [illegible] [illegible] හන්තවා සිය පෙම්වතා සමඟ මරණයට පත් කරවන සිද්ධියක් සිදුවන අතර පුරුෂීකාව පසුපස [illegible] [illegible] ඉදිරියට [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] ඩයනාගේ ජීවිතය [illegible] [illegible] ජීවිතය බව දක්වයි.

රුෂ්ඩිගේ අදහස මේ සිද්ධියට විශ්ලේෂකයන් වන [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible]

මේ වියමනේ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible]

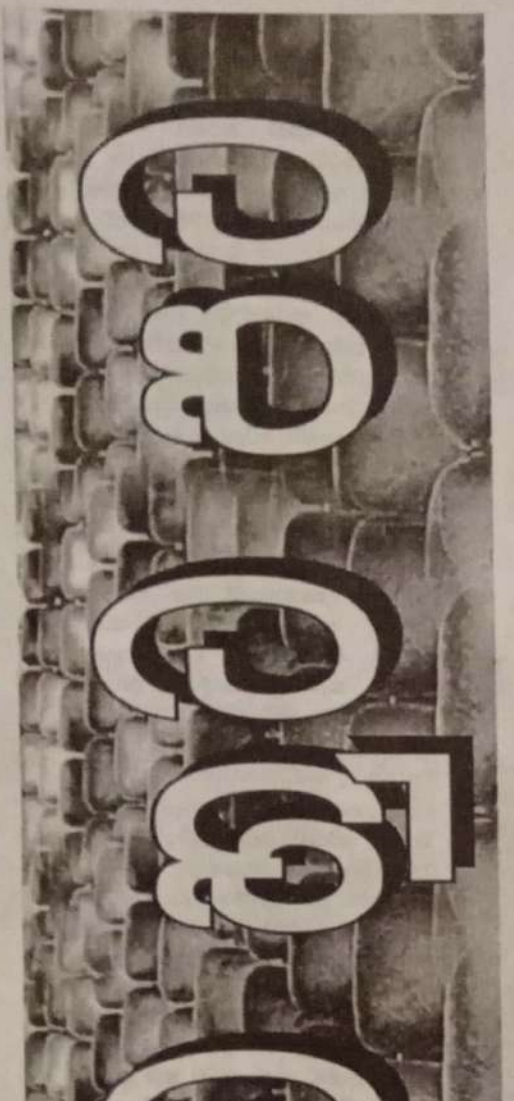

වසර 10 කට පෙර තිබුණාට වඩා ආසියාවේ සිනමා ශාලා, සිනමා ආසන සහ ප්‍රේක්ෂක සංඛ්‍යාව අඩු වෙමින් පවතී.

1970 දශකයේ ලෝකයේ චිත්‍රපට වල ස්වභාවය අනෙක් මාධ්‍යයන්ට වඩා වෙනස්. රටවල් 50 ක් පමණ නියමිත පරිදි වෘත්තාන්තමය, විනෝදශ්වාදන චිත්‍රපටි (වසරකට 4000ක් පමණ) නිපදවා ඇති අතර ලෝකයේ අනෙක් රටවල් එකී සැපයුමෙන් යැපෙයි. අප්‍රිකාවේ රටවල් 8ක් ඔවුන් ගේ ප්‍රථම වෘත්තාන්තමය චිත්‍රපටි නිපදවා තිබෙන්නේ මෑතකදිය. අනෙක් රටවල් නියමාකාරයෙන් නිපදවන්නේ වාර්තාමය සහ අධ්‍යාපනික චිත්‍රපටි පමණි. නැගෙනහිර යුරෝපය, රුසියාව, කියුබාව, මහජන චීනය, ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී කොරියාව හැරෙන්නට ලෝකයේ ඉතිරි රටවල් චිත්‍රපටි නිෂ්පාදනය, බෙදාහැරීම සහ ප්‍රදර්ශනය කරනු ලබන්නේ පෞද්ගලික අංශයේ වෙළඳ සමාගම් මගින්. රටවල් 12ක (බටහිර යුරෝපීය රටවල් 9ක් ඇතුළුව) රජයන් සංස්කෘතික හා ආර්ථික හේතු නිසා පෞද්ගලික වෙළඳ සමාගම් වලට ශක්තිමත් උපකාරයක් ලෙස මූල්‍යමය ආධාර සපයා දෙයි.

ලෝකයේ විශාලම චිත්‍රපට නිෂ්පාදන රටවල් වන්නේ ආසියාවේ ඉන්දියාව සහ ජපානයයි. ඔවුන් වසරකට වෘත්තාන්ත චිත්‍රපටි 400 ක් පමණ නිපදවයි. 1965 දී ජපානය චිත්‍රපට තවසිය ගණනක් නිපදවා තිබෙන අතර එය ලොව මෙතෙක් බිහි වූ විශාලතම චිත්‍රපට නිෂ්පාදනය වේ. ආසියාතික රටවල් 4ක් වූ ද කොරියාව, උතුරු කොරියාව, පිලිපීනය සහ හොංකොං යන රටවල් චිත්‍රපටි 100ත් 200ත් අතර ප්‍රමාණයක් වසරක් තුළදී නිපද වනු ලබයි. ආසියාවේ තවත් රටවල් 3ක චිත්‍රපට 50ක් පමණද, වෙනත් රටවල් 7ක චිත්‍රපට 5 සිට 30ක පමණ ප්‍රමාණයක් ද වසරක් තුළදී නිපදවා ඇත. 1964 වර්ෂයේදී චීන සමූහාණ්ඩුව නිපදවන ලද චිත්‍රපටි ගණන 400කට වඩා අඩුවෙන් වාර්තා වුවද, එය ස්ථිරවම පිළිගත නොහැකි තත්ත්වයකි. ආසියාතික රටවල චිත්‍රපටි සාදන්නේ ගෘහස්ත ප්‍රදර්ශනය සඳහාය. බොහෝ ආසියානු රටවල ප්‍රේක්ෂකයන් සහ විශාල සිනමාශාලා තිබුණත් ඒ ඒ රටවල ජනගහණයේ ප්‍රමාණයට ප්‍රේක්ෂක සංඛ්‍යාව අඩුය.

ආසියාවෙන් පිටත වැඩියෙන්ම චිත්‍රපටි නිපදවන රටවල් වන්නේ ඉතාලිය, ඇමෙරිකාව, රුසියාව යන රටවල්ය. ඔවුන් වසරකට චිත්‍රපට 200ත් 300ත් අතර ප්‍රමාණයක් නිපදවනු ලබයි. 1961 දී ඇමරිකාවේ චිත්‍රපටි නිෂ්පාදනය 400 සිට 140 දක්වා පහත බැස තිබුණද , 1971 වසරේදී එය 280 දක්වා ඉහළ නැග තිබිණි. ප්‍රංශය, ජර්මනිය, ග්‍රීසිය, ස්පාඤ්ඤය, තුර්කිය යන යුරෝපීය රටවල වාර්ෂික චිත්‍රපට නිෂ්පාදනය 100ත් 200ත් අතර ප්‍රමාණයකි. වාර්ෂිකව එංගලන්තයේ චිත්‍රපටි 90ක් පමණද, ඊජිප්තුවේ 60ක් පමණද, බ්‍රසීලයේ 50ක් පමණ සහ චෙකොස්ලෝවැකියාවේ 50ක් පමණ ද චිත්‍රපටි නිපදවේ. ආසියාවේ ඉහතින් සඳහන් කළ රටවල් හැරුණු විට ආජන්ටිනාව ඇතුළු රටවල් 12ක් වාර්ෂිකව චිත්‍රපටි 10ත් 30ත් අතර ප්‍රමාණයක් නිපදවනු ලබයි. ස්පාඤ්ඤ භාෂාව කතා කරන රටවල් දෙකක් ඇතුළුව තවත් රටවල් 10ක් වසරකට චිත්‍රපටි 5ක් පමණ නිපදවනු ලබයි. රටවල් 14ක් පමණ තමන්ගේම භාෂාවෙන් චිත්‍රපටි 30කට වඩා අඩුවෙන් වසරකට නිපදවනු ලබයි. විටින් විට නිපදවන විශිෂ්ට චිත්‍රපට හැරුණු කොට ඔවුන්ගේ චිත්‍රපටි වෙනත් රටවල ප්‍රදර්ශනය කෙරෙන්නේ කලාතුරකිනි.

ලෝකයේ නිෂ්පාදනය කෙරෙන වෘත්තාන්තමය සහ විනෝදශ්වාදන චිත්‍රපටි වලින් භාගයකට වඩා වැඩි ප්‍රමාණයක් නිපදවනු ලබන්නේ ආසියාවේ රටවල් 17ක් විසිනි. යුරෝපීය රටවල් 24ක් සහ රුසියාව තුන් වන ස්ථානයට චිත්‍රපටි නිෂ්පාදනයේ යෙදී සිටී. ඉතිරි චිත්‍රපට ඇමෙරිකාව, මෙක්සිකෝව, ඊජිප්තුව, බ්‍රසීලය ඇතුළු රටවල් 10ක් විසින් නිෂ්පාදනය කෙරේ.

ලෝකයේ චිත්‍රපටි බෙදාහැරීමේ ස්වභාවය රැදී තිබෙන්නේ භාෂාව අනුවය. දෙබස් කැවීම සහ උප සිරස්තල යෙදීම සඳහා වියදම් අධිකවන අතර මේ වන විට ලෝකයේ බොහෝ රටවල් චිත්‍රපටි පුළුල් වශයෙන් වෙළඳපොළට නිදහස් කර ඇත. සංස්කෘතික සබඳතා මෙන්ම දේශපාලනික සහ ව්‍යාපාරික බැමි චිත්‍රපටි බෙදාහැරීමේ ස්වභාවයට බලපෑම් එල්ල කරයි. චීන භාෂාවෙන් නිපදවෙන චිත්‍රපටි ආසියාවේ චීන ජනගහනය අධික රට වලට බෙදාහැරෙන අතර අනෙක් ආසියාතික රටවල චිත්‍රපටි ඒ ඒ රට වල මුල් බිජ සහිතව සීමිතව නිපදවනු ලබයි. බොහෝ ආසියානු රටවල වැඩියෙන්ම පෙන්වනු ලබන විදේශීය චිත්‍රපටි වන්නේ, ඇමෙරිකානු චිත්‍රපටියි. රුසියාව, නැ. යුරෝපය, චීන සමූහාණ්ඩුව, ඉන්දියාව හැරුණු කොට ලොව බොහෝ රට වල ඇමෙරිකානු ඉංග්‍රීසි චිත්‍රපට වැඩි ප්‍රමාණයක් තිර ගත වේ. රුසියානු චිත්‍රපට වලින් වැඩි ප්‍රමාණයක් සීමාසහිතව රුසියාවේ සහ ඊට සමාන ආර්ථික, සාමාජීක, සංස්කෘතික රටාවක් පවතින රට වල බෙද හරිනු ලබයි. ඔවුන් වසරකට චිත්‍රපට 100ක් පමණ ආනයනය කරනු ලබයි.

ස්පාඤ්ඤ භාෂාව කතා කරන රටවල් 20කට පමණ ස්පාඤ්ඤ චිත්‍රපට නොකඩවා සපයනු ලබන්නේ මෙක්සිකෝව ස්පාඤ්ඤය සහ ආජෙන්ටිනාව යන රටවල් මගිනි. අරාබි රටවල් බොහෝවිට ඊජිප්තුවෙන් චිත්‍රපටි ගෙන්වා ලැබුවද, ඉදිරි වසර වලදී ඇල්ජීරියාව, මොරොක්කෝව, ටියුනීසියාව සහ ලෙබනනය වැනි රටවල් ද චිත්‍රපටි සැපයුම වැඩි කරනු ඇත. ස්පාඤ්ඤ සහ අරාබි කතා කරන රටවල් ඒවායේ සංස්කෘතික සබඳතා සහ වෙනත් බැඳීම් නිසා ප්‍රංශ සහ ඉතාලි චිත්‍රපටි සුළු ප්‍රමාණයක් ආනයනය කරනු ලබයි. අප්‍රිකානු රටවල චිත්‍රපට ආනයනය කිරීමේදී භාෂාවේ බලපෑම

සහ යටත් විජිත වාදී ඓතිහාසික පසුබිම බලපා තිබේ. ඇමෙරිකාව බොහෝ රට වලින් චිත්‍රපටි ආනයනය කරනු ලැබුවත්, එංගලන්තයෙන්, ප්‍රංශයෙන්, සහ ඉතාලියෙන් වැඩි වශයෙන් චිත්‍රපට ගෙන්වා ගනු ලැබේ. බොහෝ විට ඒවා ප්‍රදර්ශනය කෙරෙන්නේ වැඩි වෙමින් පවතින, කුඩා, විශේෂිත සිනමා ශාලා වලයි. නිෂ්පාදන වියදම් සහ කලාත්මක හේතු නිසාත් බොහෝ චිත්‍රපටි නිපදවන රට වල අධ්‍යක්ෂකවරු වෙනත් රට වල ව්‍යාපාරික ආයතන සමග එකතු වීමෙන්, වැඩිවෙමින් පවතින ජාත්‍යන්තර චිත්‍රපට බෙදහැරීමේ ජාලයට චිත්‍රපට නිෂ්පාදනය කරයි. ප්‍රධාන වශයෙන් තම නිෂ්පාදනයන්ගෙන් භාගයකටත් වඩා ආනයනය කරන රටවල් වන්නේ ප්‍රංශය, ඉතාලිය, ස්පාඤ්ඤය, එංගලන්තය, ඇමෙරිකාව වැනි රටවල්ය.

ලෝකයේ බොහෝ රටවල්හි වෘත්තාන්තමය චිත්‍රපටි වලින් වැඩි ප්‍රමාණය නාට්‍යමය ප්‍රබන්ධ වන අතර ඒවා ප්‍රේක්ෂක ජනතාව විනෝදශ්වාදනය ලබා ගැනීම සඳහා පැමිණෙන මහජන සිනමා ශාලා වල ප්‍රදර්ශනය කරනු ලබයි. වෙනත් චිත්‍රපටි අතර නිවුස් රීල්ස් (ප්‍රවෘත්තිමය වාර්තා) වාර්තා චිත්‍රපටි, කෙටි විනෝදශ්වාදන චිත්‍රපට (කාටූන් චිත්‍රපට වැනි) බොහෝ රටවල සම්පූර්ණයෙන්ම වාගේ මහජන ප්‍රදර්ශනයෙන් ඉවත්වී ඇත. නමුත් වසරකට දස දහස් ගණනින් වාර්තාමය සහ අධ්‍යාපනික චිත්‍රපට, වෘත්තාන්තමය චිත්‍රපට නිපදවන රටවලින් පමණක් නොව වෙනත් රටවලින් ද නිෂ්පාදනය කෙරේ. ඔවුන් ඒවා නිපදවන්නේ රූපවාහිනිය මාර්ගයෙන් පාසැල් හා වෙනත් අධ්‍යාපනික ආයතන වලට පෙන්වීම සඳහායි. සමහර රටවල චිත්‍රපට පෞද්ගලික වෙළඳ ආයතන මගින් ද තවත් රටවල රාජ්‍ය අනුග්‍රහය යටතේද චිත්‍රපටි නිපදවයි. රාජ්‍ය අනුග්‍රහය සහිත රටවල ස්වාධීන චිත්‍රපටි මණ්ඩල මගින් චිත්‍රපට නිෂ්පාදනය, බෙදහැරීම් සිදු කෙරෙන අතර, පාසැල්, ජාතික මධ්‍යස්ථාන, පුස්තකාල, කෞතුකාගාර වැනි සථාන වල චිත්‍රපට ප්‍රදර්ශනය කෙරේ. කුඩා ප්‍රේක්ෂකාගාර වල දස දහස් ගණනින් පාසැල් සිසුන් විවිධ වර්ගයේ කම්කරුවන්, ගොවීන්, විද්‍යාඥයන්, වෛද්‍යවරුන් සහ විවිධ රැකියා වල නියුතු ජනයාට තොරතුරු කියාදීමට, අධ්‍යාපනය ලබාදීමට චිත්‍රපට පෙන්වනු ලැබේ. රූපවාහිනි මධ්‍යස්ථාන මගින් අධ්‍යාපනික වැඩසටහන් කාල සීමාව ඇතුළත බොහෝ චිත්‍රපට විසුරුවා හරී. එයින් පෙනී යන්නේ චිත්‍රපට කාර්මික උපකරන පාසැල් වල ගබඩා කරනවාට වඩා වෙනස් ආකාරයකට රූපවාහිනිය මගින් පාසැල් වල වැඩසටහන් කළ හැකි බවයි. අධ්‍යාපනික සහ ප්‍රචාරක අරමුණු ඉතා ප්‍රබලව ව්‍යාප්ත කිරීමට චිත්‍රපට උපයෝගී කර ගත හැකිය. අධ්‍යාපනික චිත්‍රපට දියුණුවෙමින් පවතින්නේ රූපවාහිනී සහ සිනමාවේ අන්‍යොන්‍ය පැවැත්ම සඳහා හුවමාරුවීම සහ නැවත නිෂ්පාදනයන් කෙරෙන බැවින් චිත්‍රපට නොකඩවා සුදුසු පරිදි තොරතුරු ව්‍යාප්ත කිරීම සඳහා අධ්‍යාපනය ලබා දීම සඳහා සංස්කෘතිය සහ ජනතාව අතර අන්‍යෝන්‍ය අවබෝධය ලබා ගැනීම සඳහා උපයෝගී කරගත හැකිය. චිත්‍රපටි මගින් ජනතාව තෘප්තිමත් කිරීම ඔවුන් කෙරෙහි බලපෑමක් එල්ල කිරීම සහ ඔවුන් අන්‍යයන් කෙරෙහි පවතින ආකල්ප වෙනස් කිරීමට හැකියාව ඇත.

වසර 10 කට පෙර තිබුණාට වඩා ආසියාවේ සිනමා ශාලා, සිනමා ආසන සහ ප්‍රේක්ෂක සංඛ්‍යාව අඩු වෙමින් පවතී. බටහිර යුරෝපීය රටවල් 7ක සිනමා ශාලා සංඛ්‍යාවේ ප්‍රතිශතය ග්‍රීසියේ 1000 ක් ද, ඉතාලියේ 10,000 කට වැඩියෙන්ද, පෝලන්තයේ 2800 ක් ද, රුමේනියාවේ 6000 කට වඩා වැඩියෙන්ද, රුසියාවේ දිනපතා ද සිනමා ශාලා 50% කින් 147,000 සහ ප්‍රේක්ෂක සංඛ්‍යාව 30% කින් වැඩි වී ඇත.

ටී. ඒ. අබයංගා.

(70 දශකය ආශ්‍රයෙන් කරන ලද පර්යේෂණ නිබන්ධනයක් ඇසුරෙනි.)

ලෝකයේ විශාලම චිත්‍රපට නිෂ්පාදන රටවල් වන්නේ ආසියාවේ ඉන්දියාව සහ ජපානයයි.

සංස්කෘතික සබඳතා මෙන්ම දේශපාලනික සහ ව්‍යාපාරික බැම් චිත්‍රපට බෙදහැරීමේ ස්වභාවයට බලපෑම් එල්ල කරයි.

අප්‍රිකානු රටවලට චිත්‍රපට ආනයනය කිරීමේදී භාෂාවේ සමානකම් සහ යටත් විජිත වාදී ඓතිහාසික පසුබිම බලපා තිබේ.

ලෝකයේ බොහෝ රටවල්හි වෘත්තාන්තමය චිත්‍රපටි වලින් වැඩි ප්‍රමාණය නාට්‍යමය ප්‍රබන්ධ වන අතර ඒවා ප්‍රේක්ෂක ජනතාව විනෝදශ්වාදනය ලබා ගැනීම සඳහා පැමිණෙන මහජන සිනමා ශාලා වල ප්‍රදර්ශනය කරනු ලබයි.

අළුගෝසුවෝ හඳුනාගනිමු

ප්‍රබල සමාජ ප්‍රශ්නයක් බවට පත්වී ඇති සියදිවි නසා ගැනීම මෑතකදී ඉතා විශාල වර්ධනයක් පෙන්නුම් කරන බව පුවත් පත් සමීක්ෂණවලින් හෙළිවෙයි. වර්තමාන ලාංකීය සමාජ ප්‍රවාහයේ එක්තරා අඳුරු පැති කඩක් මීට අනුගත වී ඇති බව අපට ප්‍රත්‍යක්ෂ කර ගත හැක. සමාජ චලනයේ ඇති වූ නොයෙකුත් අනුමිකතා නිමිති කරමින් මේ තත්ත්වය ඇති වූ බව නිරීක්ෂණය කළ හැක. ලාංකීය සමාජය සාධනය කිරීමට නම් සියදිවි නසා ගැනීම සමාජ දේහයෙන් ඉවත් කළ යුතු පිළිකාවකි. මේ තත්ත්වය වර්තමාන සමාජයේ ස්ථාපිත වීමට බලපෑ හේතු හා එහි ආරම්භයන්, වර්ධනයක් පිළිබඳව සොයා බැලිය යුතුව ඇත.

මෙම සියදිවි නසා ගැනීමේ සම්ප්‍රදාය බුද්ධ කාලීන සමාජය දක්වා දිවෙන ඈත අතීතයකට උරුම කම් කියයි. අනුරාධපුර අපේ රටේ රාජ පාලන අවස්ථා වලදී මෙවැනි සිද්ධීන් වාර්තා වී තිබේ. විහාර මහා දේවිය මුහුදට බිලිවීම, සිරිසඟබෝ හිස දන්දීම, මද්දුම බණ්ඩාර හිස දන්දීම ආදිය නිදසුන් කොට ගත හැකිය. නමුත් මේ දිවිනසා ගැනීම් සිදුවීමට ප්‍රබල සමාජ හේතු බලපා නොතිබුන බව අපට පෙනී යයි. මෙම තත්ත්වය වඩාත් වැඩි වර්ධනය වූයේ සමාජයේ ඇති වූ ව්‍යාකූලත්වය නිසා බව පෙනේ. කෙසේ නමුත් පුද්ගල හා සමූහ විසංවිධානයේ ප්‍රතිඵලයක් ලෙස මෙම තත්ත්වය නිර්මාණය වූ බව පෙනේ. සමාජ සංසිද්ධියක් ලෙස ගොඩනැගෙන මෙය වර්තමාන අපරාධ රැල්ලේ එක් පැතිකඩක් බව සමාජ විද්‍යාඥයින් අවධාරණය කරයි.

(Suicide) නැමති නාමයෙන් එමිල් ඩූර්කයිම් මේ පිළිබඳව මූලික වශයෙන් කරුණු අවධාරණය කරයි ඔහු මෙම දිවි නසා ගැනීම ආත්මීය, අනෝමීය හා පරාර්ථකාමී ලෙස වර්ගීකරණය කරයි. පුද්ගලයා සමාටම එරෙහිවීමේ ප්‍රතිඵලයක් ලෙස ආත්මීය සියදිවි නසා ගැනීම සිදුවන බවද, සමාජයේ පැවැත්මට අවශ්‍ය සාරධර්ම පිරිහීම තුලින් බලාපොරොත්තු කඩවීම මත සිදුවන සියදිවි නසා ගැනීම අනෝමීය සියදිවි නසා ගැනීම ලෙසත්, අර්ථකථනය කරයි. සංකීර්ණ භාවයන්ගෙන් පරිපූර්ණ මිනිස් චරිතය සමාජ චලනය නිසා ඇති වන පුනරාගාමී හේතු කරමින් මේ තත්ත්වය වැඩි වර්ධනය කරන්නට විය. සමාජ චලනතාවයද මේ තත්ත්වයට හේතුවී ඇති බව සමාජ සමීක්ෂණවලින් පෙන්නුම් කරයි. ඒ තුලින් පුද්ගලයා මෙම තත්ත්වය අත්විදින බව අවධාරණය කරයි. ඩූර්කයිම් මේ පිළිබඳව වඩාත් අවධාරණය කරමින් සමාජයක හෝ සමූහයක අභ්‍යන්තරයේ පවත්නා පිළිගත් සමාජ ධර්මතා පිළිබඳ හොඳවයක් නොමැතිවීම හා චර්යා ධර්මවල පදනමක් නැති කෙනෙකු තුළ පවත්නා මානසික ස්වරූපය ආධ්‍යාත්මික වශයෙන් බිඳුණු පුද්ගලයෙකු තුළ ඇතිවන අපේක්ෂාභංගත්වය මීට සෘජු ලෙස හෝ වක්‍ර ලෙස බලපෑම් කරන බව පෙන්වා දුන්නා.

ශීඝ්‍රයෙන් වෙනස්වන සමාජය තුළ අපරාධ වර්ධනය වන බව අපරාධ විද්‍යාඥයින් පිළිගන්නා අතර එයට දිවි නසා ගැනීම ඉහළ දායකත්වයක් ලබාදෙන බව පෙන්වාදෙද. තවත් මනෝ විද්‍යාඥයෙකු තර්ක කරන පරිදි සමාජ එකමුතුකමේ දුර්වල ස්වරූපයක් ලෙස මෙය විදහා දක්වයි.

මෙම සියදිවි නසා ගැනීම ලෝක ප්‍රජාවට බලපා ඇති ප්‍රධාන සමාජ ප්‍රශ්නයක් වී ඇත. අපේ අසල්වැසි රට වන ඉන්දියාවේ මෙම ප්‍රවණතාවය සමාජාර්ථිව පැරණි චාරිත්‍රයක් හරහා වැටී ඇති මාර්ගයකට සම්බන්ධ වී තිබේ. 'සති පූජාව' නම් මෙම චාරිත්‍රය සැමියා මළ පසු ඔහුගේ වැන්දඹු බිරිඳ සැමියා ආදාහනය කරන චිතකයට පැන සිය දිවි හානිකර ගත යුතුය. මෙම චාරිත්‍රය වර්තමාන ඉන්දියාවේ තහනම් කර ඇතිමුත් ඇතැම් පළාත්වල කලාතුරකින් මෙම සිද්ධීන් වාර්තා වී තිබේ. මීට ප්‍රධාන ලෙසම හේතු වී ඇත්තේ ඉන්දීය වැසියන් අති බහුතරයක් මිත්‍යා විශ්වාසවල ගැලී සිටීමයි. ඉන්දීය සංඛ්‍යා ලේඛණවලට අනුව මෙ ප්‍රවණතාව ලක්ෂයකට 08ක් පමණය. මෙම තත්ත්වයට වෙනත් සාමාජීය හේතුද බලපා තිබේ. ජපාන වැසියන්ද තම පවුල හා සමාජය වෙනුවෙන් තම යුතුකම ඉටු කිරීමට නොහැකි වූ විටද දිවි නසා ගැනීමට පෙලඹී ඇත. මෙය හරාකිරි සම්ප්‍රදාය ලෙස ප්‍රකට වී ඇත. අයිස්ලන්තයේද සංස්කෘතික චාරිත්‍රයක් ලෙස මහළු මිනිසුන් සියදිවි නසා ගත යුතුය. ඔවුන් මේ තුළින් අදහස් කරන්නේ සිය යුතුකම් කොටස ඉටු කර අවසාන වූ මහළු තැනැත්තන් සමාජයට පවුලට හා ආර්ථිකයට ඔවුන් බරක් වන නිසා ඔවුන් සමාජය තුළින් වියුක්ත විය යුතු බවයි. යුරෝපීය රටවල් වන ස්වීඩනයේ සහ ඔස්ට්‍රියාවේ මේ ප්‍රවණතාවය ලක්ෂයකට 20ක් පමණ වේ. මෙම තත්ත්වය හංගේරියාවේ ලක්ෂයකට 38ක් පමණ වන අතර ඇමරිකාවේ ලක්ෂයකට 12කි. ඕස්ට්‍රේලියාව වැනි රටවල මෙම තත්ත්වය කෙසේවත් දක්නට නොලැබේ. මෙතෙක් එවැනි අවස්ථා වාර්තා වී නොමැත. ජාත්‍යන්තර වශයෙන් ගත්විට ලෝකයේ වැඩිම සියදිවි නසා ගැනීම වාර්තා වන රට ශ්‍රී ලංකාවය. සංඛ්‍යා ලේඛණවලට අනුව එය ජනගහනයෙන් ලක්ෂයකට 47ක් පමණ ප්‍රමාණයකි. වාර්ෂිකව 8000 පමණ ප්‍රමාණයක් වාර්තාවන අතර දිනකට 22ක් පමණ මේ තත්ත්වයට ගොදුරුවේ. සංඛ්‍යා ලේඛණවලට අනුව ලෝක සියදිවි නසා ගැනීමේ සාමාන්‍ය ප්‍රතිශතය

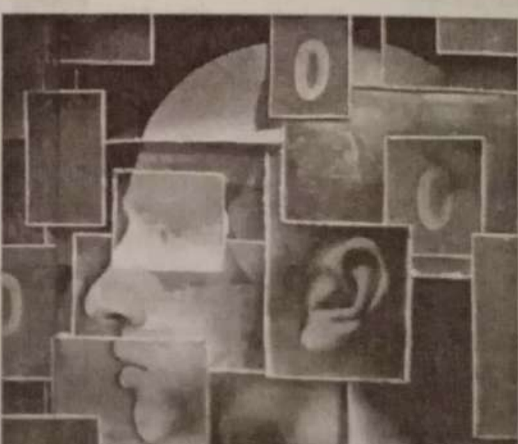

ශීඝ්‍රයෙන් වෙනස්වන සමාජය තුළ අපරාධ වර්ධනය වන බව අපරාධ විද්‍යාඥයින් පිළිගන්නා අතර එයට දිවි නසා ගැනීම් ඉහළ දායකත්වයක් ලබාදෙන බව පෙන්වාදේ.

Scanned with CamScanner

1.6% ලෙස වාර්තාවේ. පසුගිය වසරේ මේ තත්ත්වය ඉතා වර්ධන වී 9000 පමණ ඊට ගොදුරු විය.

ශ්‍රී ලංකාව වැනි රටවල් කලකට ඉහතදී සියදිවි නසා ගැනීමේ ක්‍රම ස්වාභාවික ලෝකයට සම්බන්ධව පැවතුන බව පෙනේ. ස්වභාවික වසක් විසක් භාවිතා කිරීම, ගෙල වැලලා ගැනීම, ළිං සහ ජලාශවලට පැනීම, උස් ස්ථානවලින් බිමට පැනීම දැක්විය හැකි අතර අනතුරුව දුම්රියට පැනීම, භියුණු ආයුධ භාවිතා කිරීම, වෙඩි තබා ගැනීම රසායනික ද්‍රව්‍ය භාවිතා කිරීම දක්වා මෙය ක්‍රමිකව වර්ධනය විය. වර්තමානයේ මේ කාර්යන් සඳහා බහුල ලෙස භාවිතා කරන්නේ රසායනික ද්‍රව්‍යයන්ය. කෘමි නාශක පලිබෝධනාශක ආදී කෘෂි රසායන ද්‍රව්‍යද තිද් පෙති ආදී අධි රසායනික ද්‍රව්‍යයද බහුලව භාවිතා කරයි. විශේෂයෙන්ම අඩු සාන්ද්‍රණයක් ඇති ද්‍රව්‍ය භාවිතා කිරීම නිසා එම අවස්ථාවේ ජීවිතයට හානි නොවුවද දිගුකාලීනව එම තත්ත්වය මත මරණය ළගා කර ගත හැක. විශේෂයෙන්ම විශාදය වැනි දරුණු මානසික අබාධ නිසා ඉතා දරුණු ශාරීරික වධ පමුණුවා ගනිමින් මේ තත්ත්වය ගොදුරුවේ. තවද හෙරොයින් නමැති මත්ද්‍රව්‍යද වෙනත් මත්ද්‍රව්‍යන්ද භාවිතා කළ අවස්ථාවකදී ඇතිවන මානසික ව්‍යාකූලතාවය හේතුවෙන් මේ තත්ත්වය ඇතිවීමට ඉඩ තිබේ.

ලාංකීය සමාජය ඇසුරින් මේ තත්ත්වය විග්‍රහ කිරීමේදී අපට පෙනී යන්නේ ඉච්ඡාභංගත්වය හා ප්‍රබල සමාජීය කම්පන නිමිති කරමින් මේ තත්ත්වය ඇති වන බවයි. විශේෂයෙන්ම සමාජ සමතුලිතතාවය විදෘක්ත වීම අනුභූති කරමින් අනෝමිය සියදිවි නසා ගැනීම බොහෝවිට සිදු වේ. මේ පිළිබඳව අවධාරණය කරන මනෝවිද්‍යාඥ සිග්මන් ෆ්‍රොයිඩ් 'කෙනෙකු තව කෙනෙකු කෙරෙහි වන්නාවූ ආක්‍රමණශීලී සිතුවිල්ලක් තමා වෙතටම යොමුකර ගැනීමක් ලෙස' මෙය හඳුන්වා දී තිබේ. සමාජ වෙනස්වීම මතද වෙනස්වන සාරධර්ම හා පවතින සාරධර්ම අතර පවතින ගැටීම තුළින්ද මේ තත්ත්වය ජනිත වන බව ගම්‍ය කරයි. එමිල් ඩුර්කයිම් නැමති සමාජ විද්‍යාඥයා පෙන්වාදෙන පරිදි සමාජයක් වේගයෙන් නවීකරණය කරා ගමන් කිරීමේදී ඊට අනුරූපව විද්‍යාමාන කරන සමාජ අර්බුදයක් ලෙස මෙම තත්ත්වය පැහැදිලි කරයි. ලාංකීය සමාජයද නවීකරණ ක්‍රියාවලියට යොමු වී ඇති නිසා සාම්ප්‍රදායිකව පැවති යම් යම් ආරෝපිත ආකෘති වෙනුවට නව්‍ය ආකෘති හා තරගකාරී සමාජ ස්ථරායනයක් දන්නට ලැබීමද මීට හේතු වී ඇත. සමාජය ශීඝ්‍රයෙන් වෙනස්වන කාල පරිච්ඡේදයක් තුළ හා අර්බුදකාරී වාතාවරණයක් ඇති වූ විට ද සමාජ චලනතාවය නිසාද මෙය වර්ධනය වන බව පෙනී යයි. ශ්‍රී ලංකා සමාජයේ මේ තත්ත්වය වඩාත් වර්ධනය වූයේ 80 දශකයෙන් පසුවයි. ශීඝ්‍රයෙන් වෙනස්වන සමාජයක් තුළ අපරාධ වැඩි වර්ධනය වන බව අපරාධ විද්‍යාඥයින් පෙන්වාදෙන අතර ඒ තුලට මේ ක්‍රියාවලිය අන්තර් ගතවන බව පෙන්වාදෙනු ලබයි. 1960 දශකයේ මැද භාගයේ සිට 1970 මැද භාගය අතර දශක දෙක තුළ සියදිවි නසා ගැනීමේ අනුපාතය ගෙන බැලූ විට එය 1955 දී ලක්‍ෂයකට 6.9ක්ව තිබූ අනුපාතය 1974 වන විට එය තුන් ගුණයකටත් වඩා වර්ධනය වී එය ලක්‍ෂයකට 22.1 තරම් වූ බව පෙන්නුම් කරයි මෙය ලංකාවේ පමණක් වර්ධනය වූ තත්ත්වයක් නොව මුළු මහත් ලෝකයේම බලපෑමට පාත්‍ර වූ බව පෙනේ.

සියදිවි නසා ගැනීම සඳහා වැඩි ප්‍රතිශතයක් එනම් හරි අඩක් පමණ ප්‍රමාණයක් ගොදුරුව ඇත්තේ වයස අවුරුදු 15 සිට 30 දක්වා වූ වයස පරතරය තුළය. පවුල තුළින් නිසි ලෙස පුද්ගලයා සමාජානුයෝජනය නොවීමේ ප්‍රතිඵලයක් ලෙස මෙම තත්ත්වය ඇතිවන බව සමාජ විද්‍යාඥයෝ පෙන්වා දෙයි. විශේෂයෙන්ම නූතන පවුල් සංස්ථාව තුළ පැන නැගෙන පවුල් ප්‍රශ්න මීට බෙහෙවින්ම බලපා ඇත. මෙම දිවි නසා ගැනීම කොටස් කිරීමේදී වයස් පරතරය අනුව, විවාහ අවිවාහක තත්ත්වය වන ජීවත්වන පරිසරය අනුව, ආර්ථික ස්වරූපය වන වර්ගීකරණය වේ.

වර්තමාන ලාංකීය සමාජයේ මත්ද්‍රව්‍ය නිසාද මේ තත්ත්වය වැඩි වර්ධනය වී තිබේ. මත්ද්‍රව්‍ය, සමාජයට කර ඇති හානිය ඉතා බිහිසුණුය. මේවා ලබා ගැනීමෙන් ශීඝ්‍ර ලෙසින් විපර්යාසයට පත්වන මිනිසා මවුන්වම ආවේනික මනෝලෝක සොයා යෑමේ ප්‍රතිඵලයක් ලෙස දිවි නසා ගැනීමේ තත්ත්වයට අවතීර්ණ වේ. නූතනයේ පවත්නා තරගකාරී අධ්‍යාපන රටාව මගින් හෙම්බත්වී සිටින පාසැල් ළමුන් හා උසස් අධ්‍යාපනය සඳහා යොමුව ඇති පිරිස් මීට දායකත්වයක් සපයයි. විශේෂයෙන්ම ගම්බදව තිබෙන කුලි අරක්කු නිසාද පවුල් සංස්ථාව තුළ ගැටළු පැන නැගී ඇත. මින් පීඩාවට පත්වන සැමියෙකු බිරිඳක දරුවෙකු මේ තත්ත්වයට සෘජුවට ගොදුරුවන අයුරු දැක ගත හැක. පවුල තුලින් සමාජය වෙත පිය මනින පුද්ගලයා සමාජීය දෙදරීම්වලට භාජනය වීම හේතුකාරනෙන මේ තත්ත්වය අත් විඳිනු ඇත. කිසියම් පුද්ගලයෙකුට තිවරදි මග පෙන්වීමට නොදැනුවත්කමින් නොමගට ගමන් කරන්නන්ට නිසි මග පෙන්වීමට යම් අයකුට අසාධාරණයක් සිදුවන විටදී ඒ බව එකතු කොට නිසි විසඳුමක් ලබා ගැනීමට ක්‍රම සහ විධි නොමැතිවීම ආදිය පුද්ගලයා ජීවත්වීමේ ආශාව නැති කරන සාධක විය හැකිය. මෙම තත්ත්වයට පත්වන පුද්ගලයන්ට අවවාද අනුශාසනා උපදෙස් ලබාදීමට ආගමික නායකයින් සහ ප්‍රභූවරුන් ආදීන් ඉදිරිපත් නොවීමද ප්‍රශ්නය තවත් උග්‍ර තත්ත්වයට පත්වීමට හේතු වී තිබේ. මේ අවස්ථාවට පත්වන පුද්ගලයා කල්පනා කරන්නේ ජීවත්වීමේ ආශාවන් නැතිව යන හැඟීමෙනි. විශේෂයෙන්ම සමාජ ආකල්ප, වටිනාකම් සිතුම් පැතුම් හා ජීවිතයට ආලෝකයක් ලබා දීමට ප්‍රයෝගිකව ආගමික චින්තනය බිද්ධ නොවීම ප්‍රබල සමාජ හා සංස්කෘතික හේතුවක් වී ඇත.

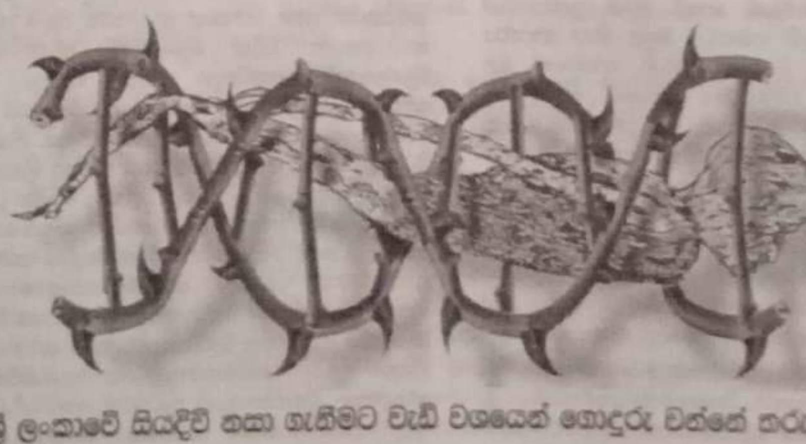

ශ්‍රී ලංකාවේ සියදිවි නසා ගැනීමට වැඩි වශයෙන් ගොදුරු වන්නේ තරුණ පිරිස්ය. ඔවුන්ට මේ සඳහා පවුල් සංස්ථාවේ හෝ සමාජයේ ඇතිවන දෙදරීම් හේතුවේ. විශේෂයෙන්ම විවාහයකදී කුල පංති ගැටුමක් හා දෑවැදි ප්‍රශ්න හේතුකාරක වේ.

Scanned with CamScanner

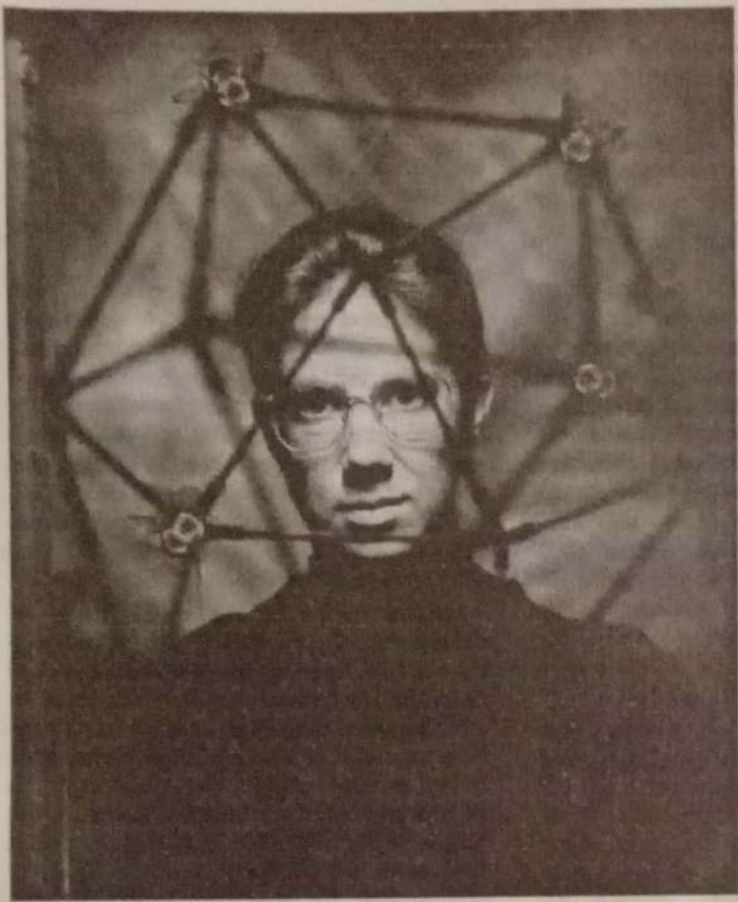

සංකීර්ණ සමාජයක වෙසෙන පුද්ගලයා විවිධ ප්‍රශ්නවලට මුහුණ පෑමට සිදුවන නිසා සුළු ගැටළුවක් විස්තාරණය කර ගැනීම සහ සමාජ ව්‍යාකූලත්වය මීට බෙහෙවින් බලපා තිබේ.

වර්තමාන පවුල් සංස්ථාව තුළ පවත්නා ප්‍රමුඛත අනුකූලිකරමින්ද මේ තත්ත්වය අත්විඳිනු දැක ගත හැක. පතිවත වැනි එතරම් සැලකිල්ලට බඳුන් නොකළ යුතු ධර්මතා නිසාද මේ තත්ත්වය වර්ධනය වී තිබේ. බොහෝ විට තරුණියන් දූෂණයට ලක්වූ අවස්ථාවලදී තමාට සමාජයට මුහුණදීමට නොහැකියැයි සිතා මේ තත්ත්වයට පත්වීමට බොහෝදුරට ඉඩ ඇත.

මීට බලපාන තවත් හේතුවක් ලෙස නගරයෙන් ගමට සංක්‍රමණය වීම දැක්විය හැකිය. මෙසේ නව ජනාවාස වල පදිංචියට යෑම නිසා එම ජන කොටස්වලට නව සමාජ ක්‍රමයකට, සංස්කෘතියකට අනුවර්තනය වීමට සිදු වේ. ඇතැම් පුද්ගලයින්ට මෙම සමාජ තත්ත්වයට මුහුණදීමට නොහැකිව බලාපොරොත්තු සුන්වූ තත්ත්වයකට පත්ව, බොහෝ කටුක අත්දැකීම්වලට මුහුණදීමට සිදුවීමෙන් මෙම තත්ත්වයට බොහෝ දුරට පත්වී තිබේ. පිටගම්කාර මානසික පීඩනයද යම්තාක් දුරකට මේ තත්ත්වයට හේතුවී තිබේ. හුදකලාවීමේ ප්‍රවණතාව මෙවැනි සමාජවල බහුල නිසා තත්ත්වය තවත් උග්‍රවීමට පුළුවන. මෙවැනි පරිසරයක් තුළ ඇතිවන ප්‍රේම සම්බන්ධතා හේතුකර ගෙනද මේ තත්ත්වය ඇතිවීමට ඉඩ තිබේ. ගම් තුළ පවත්නා පංති කුල ක්‍රමයද ප්‍රශ්නගත කරමින් මේ තත්ත්වය ඇතිවන බව අපට නිරීක්ෂණය කළ හැක. තම පුතාට හෝ දියණියට කුලයෙන් හෝ පහත් සමාජ ස්ථරයක සිටින අයෙකුට සරණපාවාදීමට සාම්ප්‍රදායික පවුල් සංස්ථාව අකමැත්ත පළකරනු අපට බොහෝදුරට දැකගත හැකිය. මේ තත්ත්වය හේතු කරමින් තරුණයා හෝ තරුණිය මේ තත්ත්වයට මුහුණදෙනු ඇත.

වර්තමාන සමාජය තුළ පවත්නා අධ්‍යාපන ක්‍රමයද මීට බලපාන බව පෙනේ. විශේෂයෙන්ම නවීකරණය වූ තරගකාරී සමාජයක් තුළ ජීවත්වන පුද්ගලයා තමාටම උත්සාහ කරන්නේ හැකි තරම් උසස් අධ්‍යාපන ලබා ගැනීමයි. මේ අතර තරග විභාගවලදී ඇතිවන ප්‍රතිඵල නිසාද බොහෝ දුරට දිවි නසා ගැනීමට පුද්ගලයින් පෙළඹී ඇත. ශ්‍රී ලංකාවේ විවෘත ආර්ථිකය සමඟින් ඇතිවූ නවීකරණ ක්‍රියාවලිය නිසි කර ගනිමින් අපගේ පෙර පැවති සාම්ප්‍රදායික ලක්ෂණ හා සංස්කෘතික අංගයන් ඉවත්වී යාම සහ සමාජය හා ආර්ථිකය තුළ දැඩි තරගකාරී ස්වරූපයක් දක්නට ලැබීමත් අපට දැක්විය හැක. මේ තුළට අනුගතවීමට වෙර දරන පුද්ගලයා දැඩි මානසික පසුබෑමක් ඔස්සේ සියදිවි නසාගැනීම කරා ළඟා වේ. එසේ නැතිනම් කුමන හෝ සමාජ ආර්ථික දේශපාලන සන්දර්භයකට කොටු වී අනතුරුව ඇතිවන කම්පන අත්දැකීම කරමින් මේ තත්ත්වයට පත්වනු දක්නට ලැබේ.

ශ්‍රී ලංකාවේ සියදිවි නසා ගැනීමට වැඩි වශයෙන් ගොදුරු වන්නේ තරුණ පිරිසය. ඔවුන්ට මේ සඳහා පවුල් සංස්ථාවේ හෝ සමාජයේ ඇතිවන ගැටුම් හේතුවේ. විශේෂයෙන්ම විවාහයකදී කුල පංති ගැටුමක් හා දෑවැදි ප්‍රශ්න හේතුකාරක වේ. 1956 න් පසු ඇතිවූ අධ්‍යාපන ප්‍රතිසංස්කරණය හේතුකරගෙන සෑම පුරවැසියෙකුටම සමසේ අධ්‍යාපනය ලබා ගැනීමේ අවස්ථාව උදා විය. එහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස සාක්ෂරතාවය ඉතා ඉහළ මට්ටමක් කරා ළඟාවිය. 1971 ජන සංගණනයට අනුව වයස අවුරුදු 10 ට වැඩි පිරිමින්ගේ ලිවීමේ කියවීමේ හැකියාව වූයේ 85.6% කි. මෙහි ස්ත්‍රී ප්‍රතිශතය 70.9% කි. මෙම අධ්‍යාපනික වර්ධනය නිසා ඔවුන් තුළ ඇති වූ තරගකාරීත්වයත් වෘත්තීමය අවශ්‍යතාවය ආර්ථික හේතු මත දැඩිවීමටත් නිසා මේ තත්ත්වය ඇති වූ බව අපට නිරීක්ෂණය කළ හැක. බොහෝ තරුණ පිරිස් සුදු කරපටි රැකියාවල් අපේක්ෂා කරමින් තරග විභාග සඳහා උග්‍ර තරගයක් පැවැත්මත් අපට දැක්විය හැක. 1959 දී 10.5% තිබූ සේවා වියුක්තිය 1970 පමණ වන විට 14.3% දක්වා ඉහළ මට්ටමකට වර්ධනය වීමෙන් ඒ බව විදහාමාන වේ. පවුල තුළ හා සමාජය තුළ මේ වකවානුවේ පැවතියාවූ ආර්ථික පීඩනයෙන් මිදීමට මෙම ක්‍රියා පිළිවෙත අනුගමනය කළ බව පෙනේ.

ඈත පිටිසර ගම්මානවල සිට ගැමියන් විවෘත ආර්ථිකයත් සමඟ තමන්ගේ පාරම්පරික සිතුම් පැතුම් හා ආකල්ප වලින් බැහැරවීමට පටන් ගනී. විශේෂයෙන්ම ගොවිතැන සඳහා භාවිතා කළ සම්ප්‍රදායික පිරිත් මැතුර කරමින් කාර්මීකරණය හා වාණිජකරණය සමඟ අත්වැල්බැඳගන්නට විය. බොහෝ විට ගොවිතැනට කෘෂිරසායන ද්‍රව්‍ය භාවිතා කරන්නට විය. මේ තත්ත්වයට පැවතියාවූ රජයන්ද වගකිව යුතුව ඇත. බහුජාතික සමාගම් මගින් මෙරටට සංක්‍රමණය වූ මෙම අධි කෘෂි රසායන නිසා ගොවිතැනට සාර්ථක ප්‍රතිඵල මෙන්ම ගොවියාට අසාර්ථක සමාජ හානියක් සිදුකර තිබීම විමසා බැලිය යුතුය. සමහර ගොවියන් විශාල ණය ගෙවා ගනු බැරිව සියදිවි හානි කර ගන්නේ වගාවට යොදූ කෘෂිරසායනම භාවිතා කිරීමෙනි. වෙළඳපොළ ඒකාධිකාරයක් පැවතීමත්, අසාර්ථකදීය මේ තුලින් ලාභ ඉපයීමත්, රසායනික පොහොර ඇතුළු ගොවිතැනට අත්‍යවශ්‍ය ද්‍රව්‍ය මිල ඉහළයාමත් රජයේ අනුග්‍රහය ගොවියාට නොලැබීයාමත් මේ තත්ත්වය වර්ධනය කිරීමට හේතුවූ බව පෙනේ. 1960 පසුව කෘෂි රසායන ගොවිතැන ආක්‍රමණය කිරීමත් සමඟ ඉතා වැඩි වර්ධනය විය. හරිත විප්ලවයෙන් පසුව ඇති වූ ප්‍රවණතාවය මත කෘෂි රසායන පරිභරණයෙන් දිවි නසා ගැනීමට ගොවියන් පසුබට නොවිය. මෑත කාලයේ පොළොන්නරුව ප්‍රදේශයේ ඇති වූ අනවශ්‍ය සියදිවි නසා ගැනීම නිදසුන්කොට ගත හැක. තවද පවතින රජයන් තුළ ක්‍රියාත්මක වූ සංවර්ධන වැඩ පිළිවෙලවල් (ව්‍යාපාර) නිසා තම නියම් ගම් අතහැර වෙනත් ගම් කරා සංක්‍රමණය වීමට සිදුවීම නිසාද මේ ඇති වී තිබේ. පොළොන්නරුව, අනුරාධපුරය, මොණරාගල, ශ්‍රීකුණාමලය ආදී ප්‍රදේශවල මේ තත්ත්වය බහුල වූ බව වාර්තා වී ඇත.

මෙම ග්‍රාමීය සංක්‍රමණ නිසා ඇති වූ තනිකම, දුක සමාජ සම්බන්ධතා පැවැත්වීමට ඇති නැතිකම ආදිය තුලින් නවගත් වේදනාත්මක අත්දැකීම් මීට බලපා ඇති බව පෙනීයයි. අස්වැන්න අලෙවි කර ගැනීමට හා නිසි මිලක් ලබා ගැනීමට නොහැකි ගොවියන් ලතැවෙද්දී පවතින රජයන් විසින් පිටරටින් එම ද්‍රව්‍ය ගෙන්වීම නිසාද තත්ත්වය වඩාත් දරුණු වූ බව පෙනේ. ගොවියා තුළ ඇතිවූ ඉච්ඡාභංගත්වය මේ තත්ත්වයට හේතු වූ බව නිරීක්ෂණය කළ හැක. නිදසුන් ලෙස කොල්දෙනිය වැනි ප්‍රදේශවල පරම්පරා ගණන් පැවත ආ ජනයා එම ප්‍රදේශවල පරම්පරා ගණන් පැවත ආ ජනයා එම ප්‍රදේශවලින් වෙන් කර වෙනත් ප්‍රදේශවල පදිංචි කරවීම දැක්විය හැක.

තවද මෙම ඛේදවාචකයට ශාරීරික ආබාධවලින් පෙළෙන නැතැත්තන්ද ගොදුරුවන බව සංඛ්‍යාලේඛන පෙන්වාදේ. ශ්‍රී ලංකාව ඇසුරින් පරාර්ථකාමී දිවිනසා ගැනීම සිඝ්‍ර වර්ධනයක් දක්නට ලැබේ. ජනවාර්ගික අර්බුදයේදී දෙමළ කොටි සංවිධානයේ සාමාජිකයින් සියදිවි හානිකර ගනිමින් ඔවුන්ගේ දේශපාලන පරමාර්ථ ඉෂ්ටකරගැනීමේ ව්‍යායාමයක යෙදී සිටී. අද ශ්‍රී ලංකාවේ බොහෝ විට මෙම තත්ත්වයට ගොදුරුව ඇත්තේ බාහිර සමාජයේ ඇති බලපෑම නිසා බව පෙනී යන අතර ආර්ථික හා දේශපාලන හේතුද මේ හා බද්ධව ඇති බව පෙනේ. තවද වර්තමාන ලාංකිකයින් අති බහුතරයක් පාරභෞතික විශ්වාසවල ඇලීගැලී සිටීමද මේ තත්ත්වය වර්ධනයට හේතුවක්වේ. සංකීර්ණ සමාජයක වෙසෙන පුද්ගලයා විවිධ ප්‍රශ්නවලට මුහුණ පෑමට සිදුවන නිසා සුළු ගැටළුවක් විස්තාරණය කර ගැනීම සහ සමාජ ව්‍යාකූලත්වය මීට බෙහෙවින් බලපා තිබේ. ප්‍රශ්නවලට මුහුණදෙන පුද්ගලයාට එම ප්‍රශ්න විසඳ ගැනීම සඳහා වෛද්‍ය ක්‍රියාමාර්ගයක් හෝ වෙනත් උපදෙස් ලබා ගැනීමේ ක්‍රියාමාර්ගයක් භාවිතා කිරීමද මානසික වශයෙන් ඇතිවන ගැටළු විසඳීමට මනෝ වෛද්‍යවරුන්ගේ උපදෙස් ලබා ගැනීමද සමාජ ගැටළු ඇතිවීමේදී සමාජ විද්‍යාඥයින්ගේ සහාය පැතීමද ඉතා වැදගත් කොට සැලකිය හැක. දෙමාපියන් හා දරුවන් අතරද රාජ්‍ය සේවකයින් හා ජනතාව අතරද ආගමික නායකයින් සහ අනුගාමිකයින් අතර ජාති, කුල, පංති භේද නොසලකා පුද්ගලයන් අතරද අන්‍යෝන්‍ය සමගියාවක් ජනිත කරවීමට උත්සාහ කළ යුතුය. සමාජ ප්‍රභූවරුන් ජනතා නායකයින් උපදේශකයින් ගුරුවරුන් මගින් මේ තත්ත්වය වැඩි වර්ධනය කළ හැක. විශේෂයෙන්ම තරුණ අපහසුතා මැඩීමට මේ ගැටළුවලට සමාජීය, ආර්ථික, දේශපාලනික ලෙස තුළින් විසඳුම් සෙවිය යුතුය. තරුණ ප්‍රශ්න පිළිබඳ සමවයස් කණ්ඩායම් අතර අන්‍යෝන්‍ය අවබෝධය වර්ධනය කළ යුතුය. විශේෂයෙන්ම කෘෂි රසායන හා අධි රසායනික ද්‍රව්‍ය පාරිභෝගිකයන් අතට පත් කිරීමේදී ප්‍රවේශම් සහිත නිසි ක්‍රියා පිළිවෙතක් අනුගමනය කළ යුතුය. දැඩි ප්‍රතිපත්තිමය නීතිරීතියකින් මෙම ද්‍රව්‍ය පාලනය කළ යුතුය. අලෙවි කළ යුතුය. එවිට මෙම තත්ත්වය අවම වීමට බොහෝදුරට ඉඩ ඇත. දිවි නසා ගැනීම් ගතවන කාලය තුළින් එම සිදුවීම් [illegible] රූපවාහිනිය පුවත් පත් මාධ්‍ය තුලින්ද මේ [illegible] දැඩි අවධානයක් යොමු කරනු [illegible] විශ්ලේෂණය [illegible] කළ යුතුව ඇත.

ප්‍රීති [illegible]

Scanned with CamScanner

ශ්‍රාම්ගේ දරු නැළවිල්ල

රූපවාහිනිය ව්‍යාප්ත වීමට පටන් ගත් මුල් කාලයේ සිට අද දක්වා එයට වඩාත් ගොදුරු වන්නේ දරුවන්. මේ පිළිබඳව පර්යේෂකයින් විශාල වශයෙන් අධ්‍යයනය කරන්නට පෙළඹුනා. ඒ අනුව 1960 දී විල්බර් ශ්‍රාම්, ජැක් ලයිලි සහ එඩ්වින් පාකර් යන පර්යේෂකයින් දරුවන්ගේ රූපවාහිනී භාවිතය සම්බන්ධ ප්‍රථම මහා පරිමාණයේ විමසුම ප්‍රකාශයට පත්කළා. මේ අධ්‍යයනයේදී ඔවුන් සැලකිල්ලට භාජනය කළේ රූපවාහිනිය දරුවන් කෙරේ බලපාන්නේ කෙසේද කියා නොව, දරුවන් රූපවාහිනිය භාවිතයට ගන්නේ කෙසේ ද යන්න ගැනය. රූපවාහිනී වැඩසටහන් වල අන්තර්ගතය, දරුවන්ගේ පෞරුෂත්වය, රූපවාහිනී වැඩ සටහන්වල සමාජ පැවැත්ම පිළිබඳව එහිදී ඔවුන් සොයා බැලුවා. මේ සම්බන්ධව ඇමරිකාව සහ කැනඩාව යන දෙරටේ අධ්‍යයන 11ක් පවත්වනු ලැබුවා. දරුවන් 6000කට ආසන්න ප්‍රමාණයකුත් දෙමව්පියන් 1500ත් ගුරුවරුන් හා පාසැල් නිලධාරීන් බොහෝ සංඛ්‍යාවකුත් එහිදී සම්මුඛ පරීක්ෂණයට භාජනය කළා. ඉතා ගැඹුරු සහ උසස් ප්‍රමිතියේ ප්‍රශ්න මාලාවක් ඔවුන් වෙත යොමු කළා. අවසානයේ පර්යේෂකයන්ට මිනුම් කළ හැකි දත්ත සුවිශාල ප්‍රමාණයක් එකතු කර ගත හැකි වුවා. ඊවායේ සංඛ්‍යාත්මක විග්‍රහයේ ප්‍රතිඵලයක් විදියට රූපවාහිනි නරඹන රටාවන් හා රූපවාහිනි භාවිතා කරන්නේ කෙසේ ද යන්න ගැන ඉතා සවිස්තරාත්මක ගැඹුරු අදහසක් ලබා ගැනීමට ඔවුන්ට හැකි වුනා.

අධ්‍යයනයට භාජනය කළ දරුවන් අතරින් ඉතා ළදරු අයට (අවුරුදු 3ට අඩු) රූපවාහිනිය වැදගත් කාර්යය භාරයක් ඉටුකරන බව සොයා ගනු ලැබුවා. අවුරුදු 3ක දරුවෙක් සතියේ එක් දිනයකට විනාඩි 45ක් රූපවාහිනිය නරඹනවා. සෑම අවුරුද්දක් පාසාම මෙම නැරඹුම් කාලය ඉහළ යනවා. වයස අවුරුදු 5ක දරුවෙක් සතියේ එක් දිනයකට රූපවාහිනිය නරඹන කාලය සාමාන්‍යයෙන් පැය 2ක් පමණ වෙනවා. ඒ දරුවාගේ වයස අවුරුදු 8 වන විට මේ නැරඹුම් කාලය පැය 3ක් දක්වා ඉහළ යනවා. මේ තත්ත්වය දැනගත් ඇමරිකානුවන් මවිතයට පත් වුවා. ඇත්තවශයෙන්ම ඔවුන්ගේදරුවන් පාසැල් වල ගතකරනවාට වඩා වැඩි කාලයක් රූපවාහිනිය නරඹලා

දරුවන් තමන් නොනිද සිටිය පැය ගණනින් 1/6ක් රූපවාහිනිය නැරඹීමට ගත කර තිබෙනවා. ඉතිරි කාලයෙන් වැඩි කොටසක් ඔවුන් යොදාගෙන ඇත්තේ නිදන්නට හෝ සමහර විට ක්‍රීඩා කිරීම සඳහා. කෙසේ නමුත් සමහර දරුවන් මෙම සාමාන්‍ය අගයන් වලට වඩා වැඩි පැය ගණනක් රූපවාහිනි නැරඹීමට ගත කර ඇති අතර සමහර දරුවන් සාමාන්‍ය ප්‍රමාණයට වඩා අඩු ප්‍රමාණයකින් රූපවාහිනිය නැරඹීමට යොමු වී තිබෙනවා. අඩුවෙන්ම රූපවාහිනී නරඹන පිරිස හා වැඩියෙන්ම නරඹන පිරිස සන්සන්දනය කරන විට වැඩියෙන්ම රූපවාහිනී නරඹන දරුවන් ඔවුන්ගේ සති ලක්ෂණ අනුව වර්ගීකරණය කළ හැකියි. ඒ අනුව,

(1) 6 පංතියේ සිට 8 පංතිය දක්වා වූ පිරිස. (වයස අනුව සලකා බැලීමේ දී වයස අවුරුදු 11-13 දක්වා වූ පිරිස)

(2) බුද්ධිමත් බවෙන් අඩු අය වීම. (මොවුන් වයස අවුරුදු 10-13 දක්වා වූ අය)

මෙයට ප්‍රතිවිරෝධී කරුණක් ලෙස අවුරුදු 10 ට අඩු බුද්ධිමත් දරුවන් වැඩි වශයෙන් රූපවාහිනී නැරඹීමට යොමු වන බව හෙළිවී තිබෙනවා.

(3) දිළිඳු වීම

විවිධ හේතූන් මත දරුවන්ගේ රූපවාහිනිය නැරඹීමේ රුචිකත්වය වෙනස් වන බව පර්යේෂකයන් සොයාගත්තා. ඒවා අතර ඔවුන්ගේ වයස, ලිංගිකත්වය, බුද්ධිමත් භාවය දැක්විය හැකියි. නමුත් දරුවන්ගේ රූපවාහිනී නැරඹීමේ රුචිකත්වය තීරණය කරනු ලබන ප්‍රධාන සාධකය ලෙස ඔවුන් දක්වන්නේ දරුවන්ගේ පවුල් පරිසරයයි. මධ්‍යම පංතික පවුල් වල දරුවන් සත්‍ය නිරූපනය වන හා තමන්ගේ දියුණුවට අදාල රූපවාහිනී වැඩසටහන් නැරඹීමට යොමුවන අතරම කම්කරු පංතියේ දරුවන් වැඩි වශයෙන්ම හුදු විනෝදස්වාදය ලබා දෙන හෝ සුන්දර කතාන්දර පමණක් අන්තර්ගත වැඩසටහන් නරඹන්නට පෙළඹෙන බව පර්යේෂකයින් පෙන්වා දෙනවා.

දරුවන් රූපවාහිනියෙන් නැරඹූ දේ භාවිතයට ගන්නේ කෙසේද යන්න සොයා බැලීමට සමීක්ෂකයින් වඩාත් උනන්දු වුවා. මේ අනුව ඔවුන්ට දැකගත හැකි වුනා දරුවන් මූලිකවම ක්‍රම තුනකින් රූපවාහිනිය භාවිතයට ගන්නා අන්දම. ඒ,

(1) සුරංගනා කතාවක් ලෙස නැතහොත් මනඃකල්පිතයක් ලෙස.

(2) විනෝදස්වාදය ලබා දෙන මාධ්‍යක් ලෙස

(3) උපදෙස් ලබා ගැනීම සඳහා

හේතු රාශියක් නිසා සුරංගනා කථා වඩා වැදගත් එමගින් වඩා ආකර්ශනීය පුදුම උපදවන සුර පුද්ගලයන් හඳුනාගන්නටත්, චක්‍රාකාර පතුවුක් ලබා ගැනීමටත් හැකිවනවා. දෛනික ජීවිතයේ මිනිසුන් මත පැටවී තිබෙන සීමාකම්වලින් ඔවුන් මුදවා ආනන්ද ජනක අත්දැකීම් ලබා දෙන්නට සුරංගනා කතා මගින් ඉඩ සලසා දෙනවා. වෙනත් අකාරයකින් පවසන්නේ නම් දුක් කම්කටොළු වලින් පලා යාමටත් බලාපොරොත්තු වන තෘප්තිය සම්පූර්ණ කරගන්නටත් සුරංගනා කතා මගින් අවකාශ සලසනවා.

ඒ අනුව දෙමව්පියන් සමඟ කලහ ඇති කරගත් දරුවන් එම නොරිස්සුම් තත්ත්වයන්ගෙන් පලායාමට මගක් ලෙස රූපවාහිනී නැරඹීමට යොමුවෙන බව හෙළිවුවා.

විනෝදස්වාදය ලබා ගැනීම යන කාරණයේ දී දරුවන් නිතැතින්ම ඒ වෙත යොමු වන බව පර්යේෂකයන් පවසනවා. බොහෝ විට යම් කිසි උපදෙස් රාශියක් ලබාගන්නටත් ඔවුන්ට එයින් අවස්ථාව උදාවෙනවා. උදාහරණයක් ලෙස 'දොස්තර හොඳහිත' වැනි කාටූන් වැඩසටහන් දැක්විය හැකියි. අධ්‍යාපන ක්‍රමවේදය අනුව සලකා බැලුවහොත් එසේ ලබා ගන්නා උපදෙස්, ඉගෙනීම්, අවිධිමත් ඒවගේම සැලසුම් සහගත නොවන්නක් වැඩසටහන් නරඹන දරුවා පවා ඉගෙනීමේ අරමුණක් නොමැතිව ඊට යොමුවුවා වන්නට පුළුවන්. නමුත් ඔවුන්ට උපදෙස් රාශියක් ග්‍රහණය කරගන්නට විනෝදස්වාදය ලබා දෙන වැඩසටහන් වලින් අවස්ථාව සැලසී තිබෙනවා. මෙවැනි ඉගැන්වීම් 'අවස්ථානුකූල ඉගැන්වීම්' [Incidental Learning] ලෙස හඳුන්වනවා. එයින් ඉගෙන ගත් දෙය දරුවන්ට පමිත වන්නේ ඔවුන්ගේ හැකියාවන්, රුචිකත්වයන්, වර්ණයන්, අවශ්‍යතාවයන් සහ නැරඹුම් රටාවන් අනුවයි. මෙයින් හැගෙන්නේ විනෝදස්වාදය ලබාදෙන රූපවාහිනී වැඩසටහන් අනිවාර්යයෙන්ම විෂය මූලික හෝ නිවැරදි හෝ

Scanned with CamScanner

නොවන බවයි. රූපවාහිනිය මගින් සමහර විටෙක ලෝකය යථාර්ථවාදී ලෙසත් සමහර විටෙක විකෘතියක් ලෙසත් නිරූපනය වන වැඩසටහන් විකාශනය කිරීම ළමා නරඹන්නන්ට තොරතුරු සපයා දෙන මූලාශ්‍ර බවට පත්වෙන බව පර්යේෂකයින් සඳහන් කරනවා.

රූපවාහිනිය ආරක්ෂා කර ගන්නට වෙහෙස දරන්නන් 'අවස්ථානුකූල ඉගෙනීම' [Incidental Learning] පිළිබඳව කතාකරන් වෙනත් කරුණක් 'එමගින් අපගේ දැනුම පුරවල වෙනවා' මිනුන් තර්ක කරනවා. පර්යේෂකයින් මේ සම්බන්ධව ඉතා වටිනා අධ්‍යනයක් කළා. ඒ සඳහා ඔවුන් තෝරාගනු ලැබුවේ රූපවාහිනී නරඹන ඇමරිකානු දරුවන් සහ ඒ වන විටත් තිබෙන්ද වල රූපවාහිනියක් නොතිබුණු කැනේඩියානු සමාජ වල දරුවන් පිරිසකුත්. එහිදී එළිදරව් වූයේ රූපවාහිනී සහිත සමාජයක වාසය කළ දරුවන්ට සාපේක්ෂව ඉහළ මට්ටමක පැවතුන බවය. දරුවන්ගේ ළමා කාලයේ මුල් වසර කිහිපයේදී ඔවුන්ගේ දැනුම වැඩිදියුණු කිරීම සඳහාම කිරීමට රූපවාහිනිය බලපාන බව පර්යේෂකයෝ අනාවරණය කරගනු ලැබුවා.

දරුවන්ගේ රූපවාහිනී භාවිතය සහ සමාජ සම්බන්ධතා අතර 'සෘණ සම්බන්ධතාවයක්' පවතිනවාද යන්න සොයා බලන්නටත් ඉන් ඇතුළු පිලුගේ සහායකයින් උත්සාහ කළා. ඒ අනුව දෙමව්පියන් සමඟ කලහ ඇති කරගත් දරුවන් එම නොවිසඳුම් තත්ත්වයන්ගෙන් පලායාමට මගක් ලෙස රූපවාහිනී නැරඹීමට යොමුවෙන බව හෙළි වුවා. කලහ ඇති කරගැනීම - රූපවාහිනී නැරඹීමට යොමු වීම - ආත්මඝණිලි වීම (දඩබ්බර වීම) යන එකිනෙක අතර සම්බන්ධයක් පවතින බවත් දෙමව්පිය දුදරු කලහයක් උත්පන්න වීමේ දී දරුවන්ගේ ආක්‍රමණශීලී භාවය වැඩිවන බවත් මෙවැනි තත්ත්වයන් මත දරුවන් තව තවත් ප්‍රචණ්ඩ කතා නැරඹීම කෙරේ යොමුවන බවත් අනාවරණය වුනා.

මෙම අධ්‍යයනයේ දී භාවිත කළ ක්‍රමවේදයන් අවුපාඩු සහගත වුවත් පර්යේෂණයෙන් අනාවරණය කරගත් කරුණු ඉතා වැදගත්.

රූපවාහිනිය සමඟ දරුවන් ඒකාත්මික වන තමුන් තමාවෙත රල්ල වන පැමි ආකාරයේ දෙයක්ම ඒලෙසම බාරගන්නට ඔවුන් සූදානම් නොවැනි බවත් රූපවාහිනී නැරඹීම හේතු කොටගෙන විශ්වීය ජනක (භයානක) හැඟීම් උපදින්නේ නැති බවත් සොයාගත් තොරතුරු අනුව එළිදරව් වුණා.

කෙසේ නමුත් පර්යේෂකයන්ගේ අවසාන නිගමනය වන්නේ, දරුවන් රූපවාහිනිය භාවිතයට යොමු ලබන්නේ, ඔවුන්ගේ පවුල් පරිසරය, මානසික හැකියාව, සමාජයීය තත්වය, වයස, ලිංගිකත්වය, අවශ්‍යතාවයන්, පෞරුෂත්වය වැනි කරුණු පදනම් කොටගෙන බවයි.

UNDERSTANDING MASS COMMUNICATION ඇසුරෙන්

නිලිනී රත්නායක

ගන් මැන්සලයි, පොඩි මැන්සලයි

නායාත්මක අධ්‍යාපනයට හැඩ ගැසුණු ලාංකික ළමා පරපුර දවසේ වැඩි පැය ගණනක් ගෙවා දමන්නේ පාසලේ පන්ති කාමරයේ සිත්ති සතරට කොටුවෙලා. අනතුරුව විදුහන් පන්තියට සිරවන ඔවුන් පැමිදාමක් උරහිසට දරාගත නො හැකි පොත් මිටියක් ද ගෙන මහමගට කාලය ගෙවා දමයි. මේ විඩාබර මානසිකත්වය නිසා ඇතැම් දරුවන් මව්පියන් ගේ උරහිස් මත හින්දට යමින් සවස් වරුවේ ගෙදර එන අවස්ථා ද ඇත.

මෙවන් දරු පරපුරක් උදෙසා රූපවාහිනී මාධ්‍ය තුළින් ඉටුවන මෙහෙවර කුමක්ද? රූපවාහිනී අධ්‍යාපන සේවය මදක් අමතක කළ විට කුඩා දරුවන් වෙනුවෙන් රූපවාහිනී මාධ්‍ය කාලයෙන් සවස් වරුව, ඔවුන්ට කැප කර ඇත. වැදගත් වන්නේ එම කාලය මෙහෙයවනු ලබන ආකාරයයි. කාටූන් වැඩසටහන් හා විදේශීය ළමා වැඩසටහන් වලට අමතරව ප්‍රධාන රූපවාහිනී සේවාවන් දෙකෙහි ළමුන් සඳහා දේශීය වැඩසටහන් ගුණාත්මක බවින් කොතරම් දුරට ළමා මනස පෝෂණය කරනවාදැයි විමසීම ඉතා වැදගත් කරුණක් සේ පෙනවා දිය හැකියි. මුලින් සඳහන් කළ පරිදිම පාසැල් හා විදුහන් පන්තියට මැදි වූ ළමුන්

මෙවැනි රූපවාහිනී ළමා වැඩසටහන් අපේ ළමා විනෝදය තුළ කොතරම් දුරට කම්පනයක් ඇති කරයිද? බොහෝ විදේශීය ළමා වැඩසටහන් පිළිබඳ නිරීක්ෂණය කළහොත් ඔවුන් ළමා මනස විනිවිද දැකීමට කෙතරම් වෙහෙස වන්නේ දැයි පැහැදිලියි. එවන් වැඩසටහන් ආභාෂයෙන් හෝ ළමා වැඩසටහන්වලට ආරූඪ කර ගැනීමට මෙවන් නිෂ්පාදකවරුන් උත්සාහ නොගනී.

විදෙස් ළමා වැඩසටහනක, ඉදිරිපත් කරන පුද්ගලයා සුළු කාලයක් තුළ ළමා වයසට අවතීර්ණ වී ගමන් ගන්නා ආකාරය එවැන් පැහැදිලි ලක්ෂණයකි. ඔවුනු වැඩ සටහන් ඉදිරිපත් කරන විට ද පූර්ණ වශයෙන් ශාරීරික භාෂාව ප්‍රබල ලෙස භාවිතයට ගන්නා අයුරු ළමා හැසිරීම, කතා විලාසය, අංග චලනය, ඔවුන් රැව් කරන හැසිරීම, රංගනය නිරන්තරයෙන් භාවිත කරන අයුරුත් විශේෂිත ය. මෙවන් වැඩසටහනක් නරඹන වැඩිහිටියෙකු වුවද පරිකල්පනයෙන් විරාමයකට කුඩා ළමයකු බවට පත්වේ.

මෙවන් වාතාවරණයක් තුළ ඔහු හෝ ඇය සමඟ එක්ව සතුටුවන අතරම නොයෙකුත් නිර්මාණ කිරීම දැනුමට යමක් එක් කර ගැනීම සඳහා දැඩි අවධානය ආදී කරුණු වලට ළමුන් පෙලඹේ.

සිවසට පැමිණි පසු සැහුවම රූපවාහිනී විනෝදාස්වාදය අපේක්ෂා කරයි. දේශීය ළමා රූපවාහිනී වැඩසටහන්වලින් මෙම විනෝදය කෙතරම් දුරට අරමුණු කරයිද? මෙම වැඩසටහන්වල ආවේණික ලක්ෂණ විමසීමෙන් එය වටහා ගත හැකියි. මින් ඇස ගැටෙන එක් ප්‍රධාන ලක්ෂණයකි. එනම් හැවත වාරයක් රූපවාහිනී මාධ්‍ය තළදීත් දරුවන් මැදිරියේ බිත්ති සතරටම සිමා වීමයි.

එදා මෙදා තුර කාලයේ කිසිම විචිත්‍රත්වයක් නොමැති. ඒකාකාරී රටාව නොනවත්වාම ඉදිරියට ගලයි. නිවේදක මාමා හෝ නැන්දා පැමිණ සිසිම උද්‍යෝගිමත් හැසිරීමකින් තොරව සිරය ඉදිරියේ මගේ කියවාගෙන යයි. ඇතැම් වචන වැඩිහිටියනටවත් තොතේරේ. දරුවන්ගේ පැහැල්ලු මනස හා සන්නිවේදනයේ නියැලෙන්නටත් විනෝදය ලබා දීමටත් මොවුන් භාවිතා කරන්නේ අනාවශ්‍යම අංගය වන මුඛය පමණයි. මනාව පුහුණු කළ අංග චලනය, සතර අභිනය අදහස් ඉදිරිපත් කිරීමට භාවිත කරන්නට තවමත් මෙම මාමලා හා නැන්දලාට හැකිවී නැත.

අංග චලනය දැඩි ලෙස භාවිතයට ගැනීම විවිධ ඉරියව් මුහුණේ මවා පෑම, ක්‍රියාශීලී බව හා සජීවී බව රඳවා ගැනීමට මෙහෙවින් උපකාරී වෙනවා. එය ළමුන් ගේ අවධානය ලබා ගැනීමට කදිම උපක්‍රමයක් ද වෙයි. ඇතැම් වැඩසටහන්වල ආරම්භයේ සිට අවසානය තෙක් සිදින ඉරියව්ව හෝ කිසිම වෙනසක් මොවුන් අභින් සිදු නොවනු දැකිය හැකියි. නිරන්තරයෙන් දුවන පනින දඟලන ළමුන්ට මේ වාතාවරණය කෙතරම් නැලපෙන්නේද යන්න සිතා බැලිය යුතු වන්නකි.

විශේෂයෙන් මෙවැනි වැඩසටහනක නැමදාමක් දැකිය හැකිවන්නේ ද මැදිරියේ නැතින් නැත තබන ලද මල්පැල, විශාල ප්‍රමාණයේ ගස්, සතව රූප කිපයක් ම පමණි. අඩුම ගණනේ දරුවන් ගේ තෙත් යොමුවන ඔවුන් පිය කරන වර්ණ භාවිතයක් හෝ දකින්නට නැත. බොහෝ විදේශීය ළමා වැඩ සටහන්වල දී මෙම වර්ණ භාවිතය කෙතරම් පරිණත දැයි කිවහොත් ඉදිරිපත් කරන්නාගේ ඇඳුම් පැළඳුම් ද ඒ අනුව යොදා ගෙන ඇති බව පැහැදිලියි.

කුඩා දරුවන් පැමිණ සිරුවෙන් සිට ගීතයක් ගායනා කරන විට ඔවුන් ගේ මුහුණු වල සිනා සලුලක් හෝ නොමැති අතර මුහුණේ ප්‍රසන්න බව රඳවා ගැනීමට තිබි උපදෙස් දීමට නිෂ්පාදකවරයාට ද මතක් වී නැති බව පෙනේ.

තවත් අවස්ථාවල දී සකාච්ඡාවකද සිරය ඉදිරියේ දිග අරින චිත්‍ර කිපයකට ද සිංදුවක් කියන්නට කැමරාවෙන් උගන්වන හැටි ද දැක බලා ගත හැකියි. සකාච්ඡාව කියන්නාම විශිත කර සිතුම් පිනාවෙන විට දරන ගැටී සිම ඉදගත් කුඩා දරුවන් ඔහුගේ මුහුණ දෙස බලා ඉඳියි.

එවැනි වැඩසටහනක දී ළමා අවධානය රඳවා ගත හැකි කාලය විශාලය. ඔවුන් ගේ රුචිකත්වය වටහා ගැනීමෙන් මේ තත්වය උදාකර ගත හැකියි.

නිර්මාණශීලී ලෙස මාධ්‍ය සිරය කුඩා දරුවන් වෙනුවෙන් භාවිතාලිය නොහැකිද? මැදිරිය තුළ තව දුරටත් සිර කළ යුතුද? පරිසරයට ගහට කොළයට ආදරය කිරීමට, ඔවුන්ගේ සිත් වඩාත් සංවේදී කැන් බවට පත් කිරීමට අපේ රූපවාහිනී සිරය අපට භාවිත කළ නොහැකිද යන ගැටළු අවධාරණය කළ යුතු වන්නේ මේ නිසාය. මෙවැනි දෑ ළමුන් ගේ සියුම් ඉන්ද්‍රිය ඥානයට හසුකර දීමට කැමරාව භාවිත කළ හැකිය. තව දුරටත් රාමු කළ අධ්‍යාපනයෙන් මිදීමට ඔවුන් රැගෙන යාමට රූපවාහිනී සිරයට ඇති ප්‍රබලතාවය ගැන මේ නිසාම සිතා බැලිය යුතුයි. දේශීය ළමා පරපුරට ප්‍රායෝගික ක්‍රියාකාරකම් ඇසුරෙන් වැඩසටහන් නිර්මාණය මොන තරම් ප්‍රයෝජනවත් දැයි එවිට තැගේ.

ළමා ලෝකයේ අසිරිය ඔවුන්ට අත්විඳින්නට ඇති කාලය අහිමි වී ඇති නිසාම රූප මාධ්‍යයෙන් ඒ සඳහා පිටුවහල ලබා ගත යුතුව පවතී. විදේශීය ළමා වැඩ සටහන් නිරීක්ෂණය කරන විට මෙවැනි දෑ කොතෙකුත් අපට හමුවේ. කුඩා වන ලෑඩ්මික, දිය කඩිත්තක, ගෙදර දොර සුරතලුන් වැනි ඉතා සරළ දේවලින් ලබා දෙන දැනුම මෙන්ම විනෝදයද අතිමහත් බව එම වැඩසටහන් නරඹද්දී හැඟී යයි.

නිර්මාණශීලීත්වය වර්ධනය කළ හැකි අත්කම් අත්වැඩ කොතෙකුත් ඉදිරිපත් කළ හැකිය. අද දවසේ දරුවන් අහින් කිහිති ගිය එවැනි දේට අවශ්‍ය වන්නේ නිෂ්පාදක ගේ වෙහෙස වීම පමණයි. රූප මාධ්‍යයේ කාටූන් දෙස නෙත් අයා සිටින දරුවන්ගේ නිර්මාණශීලී හැකියාව මෙට වන්නට ඉඩ යොදා රූප මාධ්‍ය

කුළින්ම එය ගොඩ නගන අතරම හොඳ ආත්ම ශක්තියක්, ආත්ම සංයමයක්, උත්සාහයක් සඳහා දායක වීමට ද හැකියාව ඇත.

ගීත නැටුම් ආදිය ඉදිරිපත් කිරීමේදී ද මැදිරිය තුළ රැස දැක්වෙන ළමා භාවය හා නැටුම්වල විශේෂයෙන් බැලීමට දෙයක් ඇත්තේම නැත. වේදිකාව මතදී මෙන්ම එක තැන ඉඳගෙන ගයන ගෙලිය තව දුරටත් එපෙක්. රූප මාධ්‍යයේ ගීතය රූප අර්ථයට යට කළ හැකි බව ප්‍රබල කරුණක්. එහෙත් මේවා ඇත්තේ වැඩිහිටි ලෝකයේය. එම කරුණු ළමා ලෝකය වෙත ගෙන යාමට දේශීය නිෂ්පාදකවරුන් උත්සාහ නොගනී. ළමා

ජනප්‍රියතාවට ... [illegible] ... වැඩිහිටි ජනප්‍රියතාව ... [illegible] (Kids Songs) වැනි ගීත වැඩසටහන් ... [illegible] ... පමණක් පැහැදිලි වේ.

විශ්වීය මාධ්‍යයේ අප දුටු කඳසා, ජෙනිත්, මිකාමී වැනි නිෂ්පාදනයක් ගේ රූපවාහිනියට උචිත ළමා වැඩසටහන් සඳහා මීට වඩා අවධානය යොමු කළ යුතුව පවතී. ... [illegible] ... මාධ්‍යයකින් අපට දැක ගැනීමට නො හැකි වී ඇත.

අධ්‍යාපන විෂය හෝ ගීත සංවාදයකට අමතරව ක්‍රීඩා අංශයට අවධානය යොමු කරන්නේ නම් දරුවන් සඳහා නිර්මාණය කළ එකම ක්‍රීඩා වැඩසටහනක් හෝ අඩුම ගණනේ වැඩ සටහනකින් සුළු කාලයක් හෝ නැත. ... [illegible] ... ක්‍රීඩාගාරයක් තුළ ක්‍රීඩා ක්‍රියාකාරකම් නිර්මාණය නොමැත.

දරුවන්ගේ මානසික සංවර්ධනය මෙන්ම කායික සංවර්ධනයද අධ්‍යාපනයට අයත් විෂයයන් සංස්කෘතිය මත තීරෙයි ... [illegible] ... දින මෙහෙයෝනාවටම දරුවන්ට අහිමිය.

"Fun Games" වැනි ඇමරිකානු ළමා ක්‍රීඩා වැඩසටහන් දෙස බැලුවිට දැකිය හැකි පුළුවන්ම ... [illegible] ... ක්‍රියාශීලී හා දැනුම වර්ධනය කරන ආකාරයේ ක්‍රීඩා රැසක් ඉදිරිපත් කරයි. ... [illegible] ... හෝ ලබා දීමට ඉදිරිපත් වී නොමැත.

ජනප්‍රියතාවට ලබා ගැනීමට නම් ... [illegible] ... වැඩසටහන් වලට ... [illegible] ... නැත. මේ නිසාම අද දරුවන් වැඩිහිටියන් ගේ දෑ බාර ගැනීමටට පෙළඹී ඇත. ඔවුන් ගේ පිවිස මනස, අපහසය, ... [illegible] ... රූප මාධ්‍ය මීට වඩා සංකීර්ණ ලෙස භාවිත කළ යුත්තේ එමැවිනි. දරුවන් යනු අනාගත වැඩිහිටියන්ය. ... [illegible] ... වල ඇති දෑ ... [illegible] ... අප ඔවුන් මින් මිදවා ගත යුතුය. ... [illegible] ... අපයි.

අපේ දරුවන්ට උරුම රූපවාහිනී සිරය ඔවුන්ට ලබා දීමට කවදුරටත් ... [illegible] ... රූප මාධ්‍යයකින් ලබන ... [illegible] ... දරුවන් වැඩිහිටියන් ... [illegible] ... දැක ගැනීමට අපට නොහැකි වනු ඇත.

ශානතා අබේනායක

බහුජන හිතාය බහුජන සුඛාය

> ප්‍රජාතන්ත්‍රයක, බලය සඳහා තරග වදින කණ්ඩායම් වල ක්‍රියාකාරීත්වය තුල සන්නිවේදනය හරදර කාර්යයක් ඉටු කරයි. ප්‍රජාතන්ත්‍රක දිවියක අංගයන් වන්නේ, යම් කණ්ඩායම් තුළ මාධ්‍ය යොමුව සඳහා ඇති පීඩනය හා ඊට විරුද්ධව වඩා ඵලදායී යොමුවක් සොයන්නන් අතර ඇති ප්‍රතිවිරුද්ධ පීඩනයයි.

ප්‍රජාතන්ත්‍රයන් තුළ සන්නිවේදනයේ ක්‍රියාකලාපය.

> යම් රජයක් අනෙක් දේශපාලන කොටස් වල අයිතිය පාගා දමමින් සන්නිවේදන වර්ණ මාලාවේ වඩා ඉඩ ප්‍රමාණයක් තමන් සතු කරගැනීමට උත්සාහ දරයි නම් ඉන් ගම්‍ය වන්නේ දුෂ්ට පාලනයක තර්ජනයයි.

යම් රටක සන්නිවේදකයන් ලෙස හෝ ග්‍රාහකයන් ලෙස පිවිස සියලු ජන කොටස්වලට සන්නිවේදන මාර්ග සඳහා ඇති නිදහස් යොමු කිරීම මත අප ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය ලෙස හඳුන්වන බොහෝ ලක්ෂණ රඳා තියෙනවා. මෙම ලක්ෂණ අතර දේශපාලන බලය සඳහා විවිධ ජන කණ්ඩායම් අතර ඇති අහිංසක තරගකාරී බව වැදගත්. මෙම බලය එක් කණ්ඩායමක සිට තවත් කණ්ඩායමකට මාරු කිරීමට අවශ්‍ය ක්‍රියාමාර්ග, [illegible]

[illegible]

නොගැනේනෙක් ය. එමගින් අන් අයගේ නිදහස ඇහිරිය හැකි නිසා හෝ තදින් බැඳුනු කණ්ඩායම් හැගීම් සමග එය විරුද්ධ වීමට ඉඩ ඇති නිසාය . පුද්ගලයකු හට කොතෙක් නිදහසක් තිබිය යුතුද යන්න පුරාණයේ සිට ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී මතධාරීන්ට තිබුණු ප්‍රශ්නයක්. පුද්ගලික නිදහස අසීමිතව පැවැතිය යුතු බවටයි ඔවුන් එකග වන්නේ. ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී සමාජයක් තුළ ඇති තරගකාරී කණ්ඩායම් අතර විවිධාකාර දේශපාලනික අරමුණු ඇති බැවින් එම කණ්ඩායම් වල අභ්‍යන්තර හා බාහිර අවශ්‍යතාවයන් සාක්ෂාත් කරලීම සඳහා විශාල වශයෙන් විවිධාංගීකරණය වූ ජන මාධ්‍යයන් අවශ්‍ය වේ. තනි දේශපාලන දැක්මක් පමණක් ඇති රටවලට වඩා මෙය ඉතා භාරදූර කාර්යයක්. උදාහරණයක් ලෙස ඉන්දියාවේ සන්නිවේදන නිලධාරීන්ට අනුව ජනගහනයට සමානුපාතිකව බොහෝ දුරට විවිධාංගීකරණය වූ සන්නිවේදන ක්‍රම අවශ්‍යයි. මෙය ඒක පාක්ෂික සමාජවාදී රටක් වන චීනය හා සලකන විට ඉතා විශාලයි. ඒකාධිපති පාලනයකට අවනත වූ ඉතාලිය (1922), හා ජර්මනිය (1933), වැනි පසුව ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදීවූ සමාජයන් සලකන විට ඊවායේ මුල් කාලීනව තිබූ ආණ්ඩු පාක්ෂික පුවත් පත්, සඟරා සහ වෙනත් තොරතුරු මාධ්‍යන්හි පැහැදිලි අඩු වීමක් පෙනෙන්නට තියෙනවා.1933 ජර්මන් ජන මාධ්‍ය 'සම්බන්ධීකරණය' කළ විට නට්සි බලපෑම් මත මෙවැනි වෙලුම් ප්‍රකාශනවලද මෙයට සමාන අඩු වීමක් දක්නට ලැබුනා. එයට හේතුවූයේ බොහෝ දේශපාලන මතයන් ප්‍රකාශයට පත්වීම එම අවස්ථාවේදී එක් ජාතික හැඟීමක් පුබුදුවාලීමට හරස් කැපීම.

සාර්ථක ප්‍රජාතන්ත්‍රයන් තුළ මැතකදී මාධ්‍ය ඒකාබද්ධ කිරීම සරා වූ තැබුරුව බිය උපදවන සුළු වූයේ, මෙම රටවලද මාධ්‍ය මගින් ප්‍රධාන දේශපාලන මත සඳහා නිසි අවකාශයක් නොවීමයි.

මෙහිදී තවත වැදගත් කාරණයක් වන්නේ, බොහෝ පුවත් මාධ්‍යයන් විශාල මත ධාරාවක් තම පුවත් ප්‍රකාශන තුළින් ප්‍රකට කිරීමට උත්සුක වීමය.

මෙම තරගකාරී කණ්ඩායම් වලට මාධ්‍ය පරිහරණය කිරීමට ඇති ඉඩකඩ සර්ව සම්පූර්ණ වූ ඒකක් නොවේ. කෙසේ වුවත් විශාල පරාසයක වූ විවිධ තොරතුරු හා මත විකාශනය කිරීමේ පහසුකම් බොහෝ ප්‍රජාතන්ත්‍රයන් සතුය. බොහෝ විට මේවා ඔත්තුකරුවන් විසින් ප්‍රතික්ෂේපිත ආචාර ධර්ම යන්ය. මෙම විවිධාංගීකරණය වූ ප්‍රකාශන හැකියාව පුද්ගලයන් හට තම මතයන් පෝෂණය කිරීමට අවශ්‍ය දෑ සන්නිවේදන ගංගාවෙන් ලබා ගැනීමට ඉඩ සලසයි.
එය සජීවන අදහස් දර්ශනයට එකිනෙකා සමග සම්බන්ධ වීමට ඉඩ සලසයි. මෙලෙස පොදු මතයක් ගොඩනැගීමට එයින් මග පැදෙයි. දේශපාලන කණ්ඩායම් ගොඩනැගීමට හා පවතින කණ්ඩායම් තුළ වූ වැඩ පිළිවෙල් නවීකරණය කිරීමට ද ඉඩ සාදයි.

කෙසේ වුවත්, ප්‍රජාතන්ත්‍රයක් යනු එකිනෙකා හා බැඳෙන කණ්ඩායම් ජාලයක් පමණක්ම නොවේ. එය එය තුළම සන්සර සම්බන්ධතාව ඇති කණ්ඩායමකි. එහෙම් ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී අදහස් කෙසුරු කිරීමට සහ අවශ්‍ය කාරණා වලදී පොදු මතයක් ඇතිකිරීමට සමත් සන්නිවේදන ජාලයක් සහිත පුළුල් කණ්ඩායමකි. ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය කුඩා රාජ්‍යයන්ට පමණක් සුදුසු බවට වූ ප්ලේටෝ ගේ අදහසට මූලික වී ඇත්තේ, මාධ්‍යක් තුලින් ඉතා කිහුණු සන්නිවේදනයක් ඉදිරිපත් කිරීමට එකල නොහැකි වීම යයි සිතේ. තවද විශාල ප්‍රදේශයක එකිනෙකා අතර සම්බන්ධකම් තුලින් යහපත් සන්නිවේදනයක් කිරීම එකල උගහට වන්නට ඇති වූ බැවිනි.

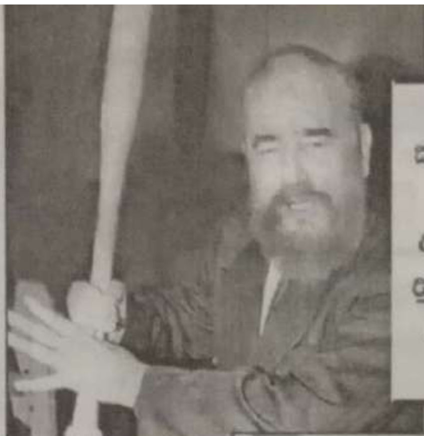

ජාතියක් කපටිනායකයන් හෝ ආත්මාර්ථකාමී සුළු ජනයාගෙන් සමන්විත විය හැකිය

මහජනයා වෙතින් රජය වෙත යැවෙන -සන්නිවේදන සංදේශ රජයට පරිබාහිර පුද්ගලයන් හටද රජය මගින් ගැනෙන පියවර හා ප්‍රතිපත්ති වලට බලපෑම් ඇති කිරීමට ඉඩ පලසා දෙයි. ප්‍රජාතන්ත්‍රයන්හි ව්‍යවස්ථානුකූලව පිළිගත් මෙවන් එක් සන්නිවේදන මාර්ගයක් ඇත. මෙමගින් අවම වශයෙන් න්‍යායාත්මකව හෝ, සියලුම වැසියන් හට නීති සම්පාදන මණ්ඩලයේ තම නියෝජිතයන් වෙත යොමු කිරීමක් සිදු වෙයි. නිතරම මෙම මාර්ගයේ අඩුපාඩු පිරවෙන්නේ, හා එලෙසම මෙහි වැදගත්කම වසත් කෙරෙන්නේ, ජනතාව විසින් රජය මත බලපෑම් ඇති කිරීම සඳහා යොදගෙන ඇති නොයෙක් ක්‍රම මගිනි, පොදු මාධ්‍යය, බලපෑම් ඇති කරණ කණ්ඩායම් පක්ෂපාති කර ගැනීම්, පරිපාලන ඊජන්සි සමග වූ ගනුදෙනු, සහ පොදු මත මෙම ක්‍රම අතර වෙයි. එසේම ජනමත විචාරණයන්ද විශාල වශයෙන් පැතිරුණු ජනප්‍රිය මත, ප්‍රතිපත්ති සම්පාදකයන් හට හඳුන්වා දීමේ අලුත් මාර්ගයක්.

දේශපාලන සන්නිවේදනයේ ප්‍රධාන ගති ලක්ෂණයන් වැඩි ප්‍රමාණයක් විචාරාත්මක සන්නිවේදනයන් වීම, ඇත්තවශයෙන්ම විචාරය යනු මාධ්‍ය විසින් පරිහරණය කරනු ලබන ප්‍රවෘත්ති සම්බන්ධ නිර්වචනයෙහි ඉතා වැදගත් අංගයක්. යම් විටෙක යම් ආයතනයක් හෝ රජයේ ඒජන්සියක ක්‍රියාකාරීත්වය එය වියුක්ත ආකාරයෙන් සිදුවේ නම්, මෙය නිසගයෙන්ම වාර්තාගත වන්නේ නැහැ. එහෙත් එහි වන යම් ප්‍රමාදදෝෂයක් වෙයිද එය සාමාන්‍යයෙන් පිරස්කල වලින් මෙපිට තවතින්නේ නැත. රජයක සිටින 999ක් වූ අවංක නිලධාරීන් හට ලැබෙන්නේ ඉතා අඩු අවධානයක්, එහෙත් යම් සාධාකප්පල්කාරයෙක් වේ නම් ඔහු ප්‍රවෘත්ති මාධ්‍ය යන්හි කේන්ද්‍රය ලෙස දින ගණනක් රැඳී සිටී.

ජනමතය නිතරම ගොනු වීමට නැත් කරන්නේ යම් සිදු වූ හෝ වියහැකි අනර්ථයක් වටාය. එලෙසම එය යමකට විරුද්ධ වේ, දූෂණය, සොරුන් ලෙස වෙන්වීම, එකතුවීම හෝ උද්ධමනයට. රජයේ නිලධාරීන් ක්‍රියා කිරීමට හෝ ක්‍රියා කිරීමෙන් වැලකීමට පෙලඹෙන්නේ ඔවුන්ගේ එම හැසිරීම ඊට පටහැනි වූ පොදු මතයන් ඇති කරලීමට ඉඩ ඇති බව කල්තියා හඳුනාගත් විටයි. මෙයින් හැඟී යන්නේ පොදු මතය කෙලෙසකවත් ප්‍රභවාදී ආකල්ප වඩා එක් නොවන බව නොවේ. වඩා හොඳ සාකල්. තැමටම වැඩි. යන දෑ පිළිබඳවද පොදු මත තොටනැගේ මෙසේ බොහෝ උදාහරණ දැක්විය හැකි වුවත් ඊවායේ විරුද්ධ පැත්ත පෙන්වනවාට වඩා අඩු අවධානයක් ඊවාට ලැබීම ස්වභාවයයි.

ප්‍රජාතන්ත්‍රයක ඇති විචාරාත්මක සන්නිවේදනය නිතරම ව්‍යසනයට බඳුන්වේ. එහෙත් යමක් පිළිබඳ එය ඇති ලෙස හෝ එය විය යුතු ආකාරය පිළිබඳ විචාරයක් ප්‍රජතන්ත්‍රයකට අත්‍යාවශ්‍යම කාර්යයකි. මින් තොරව පරිවර්තනයක් ඇති කරවන සංවිධාන හා මතයන් ඇති නොවේ. නිවරදි කළ යුතු අක්‍රමිකතා උවත්පා දැක් වීමක් සිදු නොවුනහොත් එවැනි පරිපාලනයක් සාර්ථක පවත්වාගෙන යාමක් වුවද කළ නොහැකිය. ප්‍රවෘත්තියක වටිනාකම හෝ වෙනත් හේතුවක් උඩ සත්‍ය හෝ මනඃකල්පිත අක්‍රිය භාවයන්ට ඇති අවධානය සාධාරණීකරණය කළදා ප්‍රවෘත්ති මාධ්‍ය, විචාරාත්මක සන්නිවේදනය සඳහා ඉඩ ලබා දෙන විට ඔවුන් ඉටුකරන්නේ ඉතා වැදගත් කාර්යභාරයකි. මොනයම් තත්වයක් හෝ එය එලෙස පැවතිය යුතු නම් නිරන්තරයෙන්ම විවිධාකාර ක්‍රම මගින් අත්හද බැලීම කල යුතුයි.

ප්‍රජාතන්ත්‍රයන්හි වෙසෙන සියලුම වැසියන් දිනින් දිනටම මෙවන් මුද්‍රිමක් උනන්දුවක් තම රජයන් පිළිබඳ ඇති කර නොගනී. එසේ වන්නේ ඉතා සුළු කොටසක් පමණි. දේශපාලන විද්‍යඥයෝ සම්හර විට මොවුන් සාමාන්‍ය පොදු ජනයා හා 'උනන්දු පොදු ජනයා' ප්‍රතිපත්ති හා විශිෂ්ට මතධාරීන් ලෙස හඳුන්වයි. මෙම විශිෂ්ට කොටස රාජ්‍ය කටයුතු ගැන විශාල උනන්දුවක් දක්වයි. විශිෂ්ටයන් අතර පාකවින් වලදී ප්‍රේක්ෂකයන් වන 'උනන්දු ජනයා' නිතරම කියා කරන්නේ කවර හෝ දේශපාලනමය කාරණය සඳහා එක් වීමටය. ජනගහනයෙන් බහුතරයකටත් වඩා වන සාමාන්‍ය ජනයා ප්‍රතිපත්ති සම්පාදකයන් හට කතා කරන්නේ කලාතුරකින් පමණි.

මෙවන් තත්වයන් භයානක බව පෙන්නුම් කල යුතුය ජනතාවගේ නිරන්තර ක්‍රියාකාරී බවකින් තොරව ප්‍රජාතන්ත්‍රයට ප්‍රතිපත්ති සඳහා ස්ථාවර අත්තිවාරමක් ඇති කර ගත නොහැක. ජාතියක් කපටිනායකයන් හෝ ආත්මාර්ථකාමී සුළු ජනයාගෙන් සමන්විත විය හැකිය නැතිනම් යම් වැදගත් අංගයක් ඊවායේ වටිනාකම හා බලය හඳුනානොගැනීම නිසා එහි ස්ථාවර බවට හානියක් සිදු කල හැකිය.

Scanned with CamScanner

පුරුද්දක් ලෙස කිසිම රජයක් එහි මාධ්‍යයන් සියලුම ජනකොටස් වලට එක ලෙස විවෘතව ඇති බවට සහතික වීමට සමත් වී නැත.

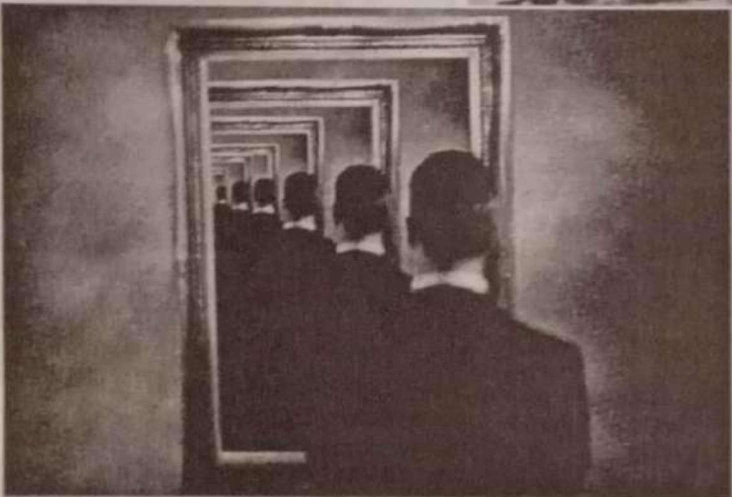

යම්කිසි සංවිධායමක් දේශපාලන උපාය්ගුව හා ක්‍රියාකාරීත්වය ආත්මාර්ථයෙන් හා අඥානකමින් පරිහරණය කරයි නම් එහි ප්‍රතිඵලය, එයට විකල්පයන් ඉදිරිපත් නොවිනි නම් ඉතා භයානක විය හැකිය.

අනෙකුත් සන්නිවේදනයන් මෙන්ම රාජ්‍ය සන්නිවේදනයන්ද සීමාසහිත වන්නේ ඒවා ප්‍රබල පුද්ගල ආකල්ප වෙනස් කිරීමට පෙලඹෙන අවස්ථාවන්හිදීය. එහෙත් මේවා ඉතා වැදගත් වන්නේ රජයට ඉහල සංවිධායම් උපාය්‍ර කරවීමේ මාර්ගයක් ලෙසත් යම් ක්‍රියාවන් පසුපස එක්කාසු වන පොදුජන මතයන් ලෙසත්ය. ඇත්ත වශයෙන්ම ජනතාව අතරට පිවිසීම සඳහා මාධ්‍ය යොදා ගැනීමට නොහැකි කමින්, පෞද්ගලික හා වෙනත් ක්‍රම යොදා ගන්නා ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී නිලධාරීන්, තම බලපෑම දැක්වීමේදී ඉතා පසුබෑමකට ලක්ව ඇත.

ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී ඇති රාජ්‍ය ප්‍රචාරණ වැඩසටහන් මගින් ප්‍රජාතන්ත්‍ර ප්‍රවාහය සිදු වැටීම සිය උපදවන ප්‍රශ්නය. එසේ රජයකට තම කරුණු ඔප්පුකිරීමට අවස්ථාවන් නොලැබුන විට සිදු වන හානිකර ඵල බොහෝවිට ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී වන බොහෝ ගැටලු වලට මෙන්ම මෙයටද පිළිතුරු දී ඇත්තේ ඉතා සම්මර මට්ටක් මතය. මෙහිදී එය රාජ්‍ය ප්‍රචාරණය හා පෞද්ගලික විචාරය අතර සිය යුතුය.

ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය, බලය සඳහා තරග වදින සංවිධායම් වල ක්‍රියාකාරීත්වය තුල සන්නිවේදනය තාර්කික කාර්යයක් ඉටු කරයි. ප්‍රජාතන්ත්‍රීය දිවියේ අංගයක් වන්නේ, යම් සංවිධායම් තුළ මාධ්‍ය යොමුව සඳහා ඇති පිවිසුම හා ඊට විරුද්ධව වන්නා වූ රැඳි යොමුවක් [illegible] අතර ඇති ප්‍රතිවිරුද්ධ පිළිකයයි.

ඉතා මහුල ලෙස මාධ්‍ය යොමුවක් ඇති කර ගැනීමට උත්සාහ ගන්නා සංවිධායම් රජයයි. [illegible] ලෙසම බොහෝ පසුබිය පුවත්පත් සේවා අංශයක් ලෙස ක්‍රියා කළා. Renaudot ගේ Gazette නම් ප්‍රථම ප්‍රංශ පුවත් පත ආරම්භ ඇත්තේ රාජ්‍ය අනුග්‍රහය ඇතිව වන අතර 14 වන ලුවී රජු එයට නිතරම ලිපි සැපයීය. 18 වන හා 19 වන සියවස් අතතොටසේ බොහෝ යුරෝපා රටවල රජයට විරුද්ධව ගෙන සිය මාධ්‍ය ව්‍යාපාර මර්දනය කිරීම හෝ නිරණපේක්ෂ ලෙස අවසන් කර දැමීමක් සිදුණි. මෙම පිළිගත් රජය බලපෑම ඉවත් කල පසුව රජයන් මාධ්‍ය වෙත යොමු වීමට විකල්ප මාර්ග සොයා ගත්තා. බොහෝ රජයන් මෙවන් සංවිධායම් මාධ්‍ය පාලනයට යොදා ගත් අතර මේවා එතරම් සාර්ථක ලෙස ක්‍රියා නොකළද? රජය විසින් කෙතෙක් දුරට මාධ්‍ය පාලනය කළ යුතුද යන්න පිළිබඳ මහා ගැටලුව අද පෙන් පැවත ගෙන එන්නක්.

රජය පමණක් නොව පෞද්ගලික සංවිධායම් පවා මාධ්‍ය යොමුවක් ඇති කර ගැනීමට උත්සාහ දරනවා. බොහෝ ප්‍රජාතන්ත්‍රයන් තුල කම්කරු හා ව්‍යාපාර, මෙන්ම දේශපාලනික, ආගමික සාමාජික සංවිධායම් පවා පොදුජන සම්බන්ධතා වැඩසටහන් සඳහා තම නොමිද සහයෝගය ලබා දෙන්නේ මාධ්‍ය වෙත බලපෑමක් ඇති කිරීම සඳහා, තවද සමහර සංවිධායම් මඩුන් කෙලින්ම ආර්ථිකයට සම්බන්ධ නොවූවද සැලසුම් අන්තෙවාසී වාසි ලබා ගැනීමට හෝ යම් මතයක් දරා සිටීමට පෙළඹේ. මෙලෙස සිවිලරව පෙර වූ Frankfurter Lietung නම් යුරෝපයේ වූ විශිෂ්ට පුවත් පතක් සම්පාට සහයෝගය දැක්වූ නිදහස් ව්‍යාපාර සංවිධායමක පදනම් දරා සිටි බවට සාක්ෂි ඇත. පුරුද්දක් ලෙස කිසිම රජයක් එහි මාධ්‍යයන් සියලුම ජනකොටස් වලට එක ලෙස විවෘතව ඇති බවට සහතික වීමට සමත් වී නැත. එසේ වුවද මෙම සමානාත්මතාවක් ඇති කිරීමට නොයෙකුත් ක්‍රියා මාර්ග වර්ධනය කර ඇති බවට ප්‍රජාතන්ත්‍රයන් තුල ඇති යම් නීති හා පුරුදු පුරුදු සාක්ෂි දරයි. බොහෝ රටවල මාධ්‍ය පාලනය සඳහා පොදු හා පුද්ගලික කොටස් නියෝජනය කරන මිශ්‍ර කොමිසම් පවතී ඇත. තමනට මාධ්‍ය මගින් අසාධාරණයක් වීනැයි හැඟෙන විට එයට පිළිතුරු දීම සඳහා ඉඩ ලබා ගැනීමට ඉල්ලා සිටීමට ඕනෑම පුද්ගලයකුට අවස්ථාව තිබේ. එහෙත් සමහර රටවල් පුවත් පත් රේඩියෝ සම්බන්ධයෙන් හෝ අන්තර් මාධ්‍ය සම්බන්ධතාවය සීමා සහිත කිරීමට උත්සුක වී තිබෙනවා.

කෙතෙක් දුරට පොදු මාධ්‍ය සඳහා ඇති යොමු නීති මගින් සනාථ කළ යුතුද යන්න හා මේ යොමුව කෙතෙක් දුරට බෙලහීන කළයුතුද යන්න ගැටලු සහගත තත්වයක්. මෙයට පත්කසිත්ම එකම එක් පිළිතුරක් නැහැ. තරඟකාරී සංවිධායම් වලට මඩුන්ගේ අවශ්‍යතා අනුව මාධ්‍ය භාවිත කිරීමේ අයිතිය සනාථ වී තිබෙන තෙක් ප්‍රජාතන්ත්‍රය ක්‍රියාත්මක විය හැකිය. මෙහිදී සැමටම සමාන අයිතියක් නොතිබිය හැකිය. යම් කොටසකට ඇති යම් ඉඩ ප්‍රස්තාවක් ඇති වීම අනෙක් සියලු දෙනාගේ අයිතියෙන් ඉවත් කරලීම තරම්ම භයානක නැත. යම් රජයක් අනෙක් දේශපාලන කොටස් වල අයිතිය පාගා දමමින් සන්නිවේදන වණී මාලාවේ වඩා ඉඩ ප්‍රමාණයක් තමන් සතු කරගැනීමට උත්සාහ දරයි නම් ඉන් ගම්‍ය වන්නේ දුෂ්ට පාලනයක තර්ජනයයි.

මේ ආකාරයෙන්ම යම් දේශයක මාධ්‍යය රජයේ විරුද්ධ ලෙස [illegible] පාර්ශවයන් [illegible] පරිහරණයට [illegible] රජයට [illegible] ක්‍රියාකාරී පොදු [illegible] මතයන් ඇතිකර [illegible] උපයට [illegible] ඇත්තේ [illegible] හා විශේෂ [illegible] තත්වයක්. [illegible] පාලනය පිළිබඳ (රජය මගින්) [illegible]

පවතින දේශපාලන සන්නිවේදනයක් ඇති හා එය යම් සමාජීය හා කැඩුනු බිදුනු කණ්ඩායම් අතර විසිර පවතින අනෙක් ප්‍රජාතන්ත්‍රයන්හි අමෙරිකාවට වඩා ඉතා බලවත් මාධ්‍ය යොමුවක් රජය මගින් ඇති කළ යුතු වන්නේ එම දේශයෙහි ස්ථිර බව රැක ගනු වස්ය.

ජාතියක් බවට පත් නොවූ රජයක් හෝ ප්‍රජාතන්ත්‍රය මෑතකදී ස්ථාපිත වූ රජයන් හට මාධ්‍ය මිශ්‍ර පාලනයක් ඇති කිරීම ඉතා තදින්ම ක්‍රියාත්මක කළ හැකිය Amsterdam විශ්වවිද්‍යාලයේ ලේඛන කලා විද්‍යා ආයතනයේ අධ්‍යක්‍ෂක පවසන ලෙස, මෙවන් යොවුන් ප්‍රජාතන්ත්‍රයන්ගෙන් තම ප්‍රජාතන්ත්‍රයේ ස්වභාවය නොවෙනස්ව රැකගනිමින් අනියම් ලෙස මාධ්‍ය නිදහස පරිහරණය හා පහර එල්ල කරන්නන් මෙල්ල කිරීමට ගත හැකි පියවර ගැන විමසීම් බොහොමයක් ලැබී තිබෙනවා. මෙම විමසීම් වලට පිළිතුරු ලෙස මෙවන් පාලනය කිරීම් හා ප්‍රජාතන්ත්‍රය බද්ධ කිරීමට ගත් ප්‍රයත්නයන් බොහෝ යුරෝපයේ සිදුවී තිබුනත් ඉන් එකකදු හෝ සාර්ථක වී නොමැති බව ඔහු පවසයි. තවද ඔහු කියා සිටින්නේ, 'මාධ්‍ය නිදහස හා අසීමිත දුෂ්ට පාලනය අතර මධ්‍යස්ථ අවස්ථාවක් සත්තකින්ම නැත.' යන්නයි.

වගකීම් රහිත, බෙදීම් ඇති කරවන මාධ්‍යකට ඇති හොඳම පිළියම, රැදී ඇත්තේ ඒ මත තදබල පාලනයක් ඇති කිරීමෙන් නොව, වගකීම් දරන ජාතික මාධ්‍යයන් ඇති කිරීමට උනන්දු කරවීම තුළ හා රජයට ජනතාව කරා යාමට අවශ්‍ය ක්‍රම බහුලව ඇති බවද සනාථ කිරීමෙනි.

ප්‍රජාතන්ත්‍රික රජයන් මගින් දෙපසටම සිදුවන නිදහස් අන්තර් ජාතික සන්නිවේදන ක්‍රමයක් හා ප්‍රවෘත්ති සඳහා ඇති දේශීය නිදහසට ඉඩ සලසයි. ප්‍රජාතන්ත්‍රය ක්‍රියා කිරීම සඳහා බොහෝ පුද්ගලයන් විදේශීය අදහස් හා ප්‍රවෘත්ති ලබා ගන්නා අතර ඔවුන් තම පුද්ගලික අවශ්‍යතා සපයා ගැනීමට ද විදේශීය පුවත් උපකාර කර ගනී. තම රටෙහි විදෙස් ප්‍රතිපත්ති ගැන උනන්දු වන ඕනෑම බුද්ධිමත් පුද්ගලයෙක් හට විදෙස් පුවත් සඳහා යොමුවක් තිබිය යුතුයි. ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය ක්‍රියාත්මක වීමට නම් පිටින් ලැබෙන පුවත් සඳහා පුද්ගලයන් සතු අයිතිය සාක්ෂාත් කළ යුතුයි.

විදෙස් වලට පුවත් සැපයීමේදී පුද්ගලයින් හා පුද්ගලික සංවිධානයන්ට ඇති අයිතිය ගැන සැලකු විට ප්‍රජාතන්ත්‍රයේ අවශ්‍යතා වන් තරමක් අපැහැදිලිය. දේශීය නිදහස් සන්නිවේදනයට හා ගලාඑන පුවත් වලට ඇති නිදහස සනාථ වී ඇති තාක් වෙනත් රටවලට පුද්ගලික සන්නිවේදනයන් කිරීමට ප්‍රජාතන්ත්‍රයන් මගින් ඇතැම් විට ඉඩ නොදිය යුතුය. රාජ්‍ය අනුග්‍රහයෙන් තොරව, විදේශ ව්‍යාපාර, ආගමික ක්‍රියාකාරීකම් සහ විදෙස් ගමන් බිමන් සිදු නොවිය යුතුය. එහෙත් දේශීය කණ්ඩායම් විසින් ලබා ගත හැකි සියලුම පුවත් වලට අයිතිය ඇති බැවින් ඇතුලත ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය ක්‍රියාත්මක කළ හැකි වෙනවා. කෙසේ වුවද මෙය මූලු-මනින්ම විචාරාත්මක සිද්ධියක්. මන්ද සියලුම ප්‍රජාතන්ත්‍රයන් පුරුද්දක් ලෙස පුද්-ගලයන් හට බොහෝ පරාසයන් තුල වූ සන්නිවේදනයන් විදේශිකයින් හා ඇති කරගැනීමට මග පාද දෙන බැවිනි. තවද සියලුම ප්‍රජාතන්ත්‍රයන් මෙලෙස පිටතට ගලායන පුවත් ප්‍රවාහය නවතා දැමුවහොත් ඇතුලතට ගලා එන පුවත් වලද අඩු වීමක් නිතැතින්ම ඇති වෙනවා. මෙය ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය අවතක්සේරු කිරීමක්.

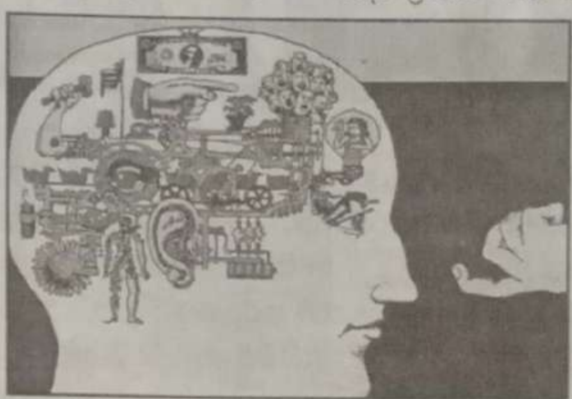

ප්‍රජාතන්ත්‍රයන්හි පිටතින් පැමිණෙන අදහස් වලට බොහෝ ආගන්තුක සත්කාර දැක්වෙයි. මෙයින් පෙනී යන්නේ වක්‍ර ලෙස වුවත් දේශීය කණ්ඩායම් වල අවධානයට ලක්වූ අන්තර් ජාතික සිද්ධි මගින් මෙම ප්‍රජාතන්ත්‍රයන් මත බලපෑම් ඇති වන බවය. මෙයට පටහැනිව සමහර විදෙස් පුවත් ඒකාධිපති භාවය බැහැර කරන අතර තම මහජනයාගේ බලපෑම් වලටද දක්වන්නේ අඩු සංවේදීතාවක්. මෙවිට මෙම රජයන්හි විදෙස් ප්‍රතිපත්ති වලින් ඇවිස්සුන දේශීය ජන කොටස් දනවන බලපෑමටද දනවන්නේ අඩු ප්‍රතිචාරයක්. ප්‍රජාතන්ත්‍රයන් වුවද ඒකාධිපති රජයන්හි මාධ්‍ය තුලින් පොදු මතයක් ගොඩනැගීමට උත්-සාහ ගත්තද, මේවා-යේ නවීනකම සන්නි-වේදනයක හිඟකම නිසා ඔවුන්ගේ ප්‍රතිපත්තිවලට බල-

ජනමතය නිතරම ගොනු වීමට තැත් කරන්නේ යම් සිදු වූ හෝ වියහැකි අනර්ථයක් වටාය.

පෑම් කිරීමට ඔවුන් අසමත් වෙයි.

බොහෝ ප්‍රජා-තන්ත්‍රයන් විදෙස් ප්‍රචාරණයට ඉඩ සලසා දෙන අතර ඊට උනන්දු ද කරවයි. අමෙරිකාවේ නම්, විදෙස් වෙළඳ ප්‍රචාරකයන්, ආග-මික නියෝජිතවරු, හා සංස්කෘතික ව්‍යා-පාරිකයන් සැම විටම පිළිගනී. නම් අදහස් විවෘත ලෙස ඉදිරිපත් කරයි නම්, දේශපාලන නියෝ-ජිතවරු පවා පිළිගැනීමට ඔවුන් මැලි නොවේ. එහෙත් ඒ ඔවුන් ඡන්ද කෙරෙහි හෝ නීති සම්-පාදනය හෝ අනෙක් දේශපාලනමය ක්‍රියාදාමයන් කෙරෙහි කෙලින්ම බලපෑම් කිරීමට උත්සුක නොවේ නම් පමණි. මන්ද ඒවා රට වැසියන් සතු අයිතිවාසිකම් බැවිනි.

විදෙස් ප්‍රවෘත්ති මගින් බලපෑමක් ඇති කිරීමට හැකි වන්නේ එය ලබා ගන්නන් කොට-සක් සිටියොත් පමණි. තවද ලබා ගන්නා මෙම පුවත් මගින් දේශපාලනමය බලපෑමක් කිරීමට නම් මේවා ලබා ගන්නන් සංවිධානය වී සිටිය යුතුය. එනම් දේශපාලන පක්‍ෂ, කර්මාන්ත ආයතන, හෝ පොදු මතයන් දරන කණ්ඩායම් ලෙසිනි. ආර්ථිකමය දියුණුවක් ලබා ඇති ප්‍රජාතන්ත්‍රයන් තුළ මෙම සංවිධානාත්මක කණ්ඩායම් මගින් ඉදිරිපත් කරන අදහස් පරාසය ඉතා පුළුල්ය. මෙවිට තම අදහස් ඉටු කරගැනීම සඳහා ප්‍රවෘත්ති ලබා ගැනීමට ඉදිරිපත් වන පුද්ගලයන් ගෙන් සමන්විත වෙළඳ පොලක් ඇති වෙයි. කාර්මික ප්‍රජාතන්ත්‍රයන් තුල අදහස් සඳහා වූ පුද්ගල අවධානය සලකා බැලූ විට පෙනී යන්නේ, අවශ්‍යතාවයන් සපුරාලන්නේ නැති වුවත් පිටින් පැමිණෙන ඕනෑම සන්නිවේදනයක් පවා දේශීය හා අන්තර් ජාතික සන්නිවේදන සාගරයට එක්වන බවයි.

මේ ආකාරයේ තවත් ලක්‍ෂණයක් නම්, ප්‍රජාතන්ත්‍රයන් මගින් ඉන් පිටතට යන පණිවිඩ මත කෙරෙන්නේ ඉතා අල්ප බලපෑමක් බවය. ප්‍රජාතන්ත්‍රයන් පොදුවේ කියනු ලබන හෝ කරණු ලබන යමක් නිතැතින්ම පිටරටකට දැනගත හැකිය. විදේශීය ප්‍රවෘත්තිකරුවන් නිතැතින්ම පිළිගැනෙන අතර ඔවුන් හට ක්‍රියාකිරීමට පුළුල් ඉඩක්ද ලබාදේ ප්‍රජාතන්ත්‍රයන් ක්‍රියාත්මක වීමට අවශ්‍ය විචාරාත්මක සන්නිවේදනයට අන්තර් ජාතික මාධ්‍ය කරා ගමන් කිරීමට ඉඩ ලැබෙන අතර විරුද්ධවාදී මාධ්‍ය මගින් එයට අලුත් ඔිවස් ලබා දෙයි.

තවදුරටත්, ප්‍රජාතන්ත්‍රයන් මගින් ඉන් පිටතට යන පුවත් වලට ලබා දෙන මෙම නිදහස නිසා මෙම රටවල් පිළිබඳ පිට රටවලට ලැබෙන තොරතුරු බොහෝ පරස්පර මත වලින් හා අස්ථිර සාර බවකින් යුක්තයි. බලය හා පාලනයට තරග කරන බොහෝ කණ්ඩායම් වලට තම ක්‍රියාකාරකම් සඳහා විවිධාකාර ප්‍රවෘත්ති අවශ්‍ය වන්නා සේම, අන් අයහට පැවසීමට ඔවුනටද විවිධ දේ තිබේ. මෙවිට විදේශයන්හි ප්‍රචලිත වන ඔවුන්ගේ ක්‍රියාකාරීකම් මගින් ඔවුන් දරන ජවිතාවය හා අභිලාෂයන් අතර පවතින ප්‍රතිවිරුද්ධතාව මොනවට පැහැදිලි වෙයි. ප්‍රජාතන්ත්‍රයන් තුළින් හෝ ඒ පිළිබඳව වන සන්නි-වේදනයන් තුළින් බහුවාචික පමාණයක පවතින ප්‍රතිවිරුද්ධ අදහස් නිරූපණය කෙරෙයි.

International Intercultural Communication ඇසුරිනි.

මෙලනී රත්නවෙල

වසර 50 සිනමාව - රන්ත...

1947ජනවාරි 21 දා කිංස්ලි ශාලාවේ "කඩවුණු පොරොන්දුව" තිරගත විය. කඩවුණු පොරොන්දුව සිනමාවට නැගීමට පෙර නාට්‍යයක් ලෙස රඟ දැක්විණි. ඒ කෙතරම්ද යත් චිත්‍රපටය රූපගත කිරීමට ඉන්දියාවට යාම සඳහා, නාට්‍ය රඟනවිට එල්ලූ තිර පවා සුදානම් කරගත් බව පැවසේ. ඔවුනට මෙය කරන්නාවූ ආකාරය පිළිබඳ දැනීමක් නොතිබීම මෙයට හේතුවිය.

සිංහල සිනමාවේ ආරම්භය ලෙස සැලකෙන්නේ 1947 වසරයි. ඒ 'කඩවුණු පොරොන්දුව' චිත්‍රපටය තිරගතවූ වසර වන බැවිනි. 1947 ජනවාරි 21 දාට එපිටින් ලාංකීය සිනමාවේ ඉතිහාසයක් ගැන සඳහන් වේ.

මෙරට ප්‍රථම වතාවට චිත්‍රපටයක් ප්‍රදර්ශනය කර ඇත්තේ 1901 වසරේ දීය. ඒ ඩබ්ලිව්. ඇත්ඩෝ නම් ඡායාරූප ශිල්පියාගේ ප්‍රමුඛත්වයෙනි. මෙය පවත්වන ලද්දේ ලංකාවේ සිරකරගෙන සිටි බෝවර් නම් අප්‍රිකානු සිරකරුවන් සඳහා දියතලාවේදීය. පෙන්වා ඇත්තේ තනි රීලයේ නිහඬ චිත්‍රපට බවට අනුමාන කළ හැක. ඉන් අනතුරුව 1903 දී මෙරට සිනමා කර්මාන්තය ආරම්භ කිරීමේ ගෞරවයද ලැබෙන්නේ 'කොරින්ත් බයිස්කෝප්' සමාගම පිහිටුවීමට මුල්වූ ටී. ඩබ්ලිව්. ඇත්ඩෝටය. මෙය ප්‍රථම සිනමා සමාගම විය. පළමුව ක්‍රිස්ටල් හෝටලයේ පළමු මහලේ ශාලාවක 'බයිස්කෝප්' දර්ශන පෙන්වූ ඇත්ඩෝ පසුව එක්මන් පැගෝඩා හෝටලය පිහිටි භූමි භාගයේ සිය ප්‍රථම සිනමාහල ඉදි කළේය. 1910 ඇත්ඩෝගේ මරණයත් සමගම සමාගම වැසීගියේය.

සී. වැග්නර් සිනමා ව්‍යාපාරයේ දෙවන පරපුර ඇරඹීය. මොහුගේ සිනමා ශාලාව පිහිටා තිබුණේ කොළඹ ලෝටස් පාරේ වාමස් ධාන්‍යාගාර භූමියේය. වැග්නර් මුල්ම චිත්‍රපට බෙදාහරින්නා වන අතරම ඔහු සිනමා පට ලබාගත්තේද ඉන්දියාවෙනි. මොහු ආනයනය කළ චිත්‍රපට ආධාරයෙන් ටී. ජේ. ඒ. නූර්බායි නම් බෝරා ජාතිකයා විසින් කොටුව මල්වත්ත පාරේ තිබූ 'ලන්ඩන් බයිස්කෝප්' නම් ශාලාවේ චිත්‍රපට ප්‍රදර්ශනය කළේය.

පසුව 1924 දී එම්පයර් සිනමා සමාගම පිහිටුවීමට පෙරනිමිති වූ ... ම්ඩන් ෆිල්ම් කොම්පැනියද ඇරඹූ නූර්බායි වැල්ලවත්ත ඔලිම්පියා සිනමාහලද (පසු කලෙක මෙය වසා දමා (1928) ප්ලාසා සාප්පු සංකීර්ණය ඉදිවිණි.) ඇරඹීය. 1928 සිලෝන් තියටර්ස් සමාගම ඇරඹීමටද දායක වූ මෙම ව්‍යාපාරිකයා 1938 මිය ගියේ සිංහල සිනමාවට හොඳ අඩිතාලමක් දැමීමෙන් පසුව බව සැලකිය යුතු කරුණකි.

ජේ. එෆ්. මදාන් ගේ නම චිත්‍රපට ඉතිහාසයට එක් වන්නේ මේ අවදියේය. මොහුගේ චිත්‍රපට සමාගම විශාල ඒකාධිකාරයක් ආසියාකරයේ සිනමා කර්මාන්තය තුළ පතුරවාගෙන සිටියේය. 1913 දී මෙරට ප්‍රථම වරට ස්ථිර සිනමා ගොඩනැගිල්ලක් මදාන් විවෘත කළේය. එය කොළඹ ඉඹිබන්වල පිහිටි පබ්ලික් හෝල් සිනමාහලයි. මෙය වර්තමාන එම්පයර් සිනමාහලයි. නූර්බායි 1928 දී මරදානේ ඔලිම්පියා සිනමාහල ඇරඹූ පසු මෙය ඒ. එල්. තම්බයියා නැනැත්තාත් මැනුවෙල් සවරිමුත්තු සමග හවුල්ව එය පවත්වාගෙන යමින් විශාල වශයෙන් ලාභ ලැබීය. ටී. ඒ. ජේ. නූර්බායි විසින්ම මෙකල (1927) මුල්ම නිශ්ශබ්ද සිංහල චිත්‍රපටය නිපදවීය. එය 'රාජකීය වික්‍රමය හෙවත් ශාන්තා' නම් විය. මෙහි ප්‍රධාන චරිත නිරූපණය කරන ලද්දේ ප්‍රවීණ දේශපාලනඥ ඒකල විශ්වවිද්‍යාල උපාධි අපේක්ෂක ආචාර්ය ඇන්. ඇම්. පෙරේරා විසිනි. මෙය මහජන ප්‍රදර්ශනය සඳහා නැරඹීමට නොහැකි විය. මරදානේ ඔලිම්පියා සිනමාහල [illegible]

චිත්‍රපට ක්ෂේත්‍රයට එක්වූ ප්‍රථම සිංහල ව්‍යාපාරිකයා වේ.

මෙකල 1905 දී පමණ එනම් වලන චිත්‍ර [illegible] කලකින් ලංකාවේ රූපගත කරන ලද [illegible] හමුවේ. (ECLIPSE) "A RAMBLE THROUGH CEYLON" නම් චිත්‍රපටයයි. මෙය අදත් ඇමරිකාවේ "Library of Congras" නම් සංරක්ෂණාගාරයේ සුරක්ෂිතව ඇත.

1928 වසරේදී චිත්කම්පලම් ඒ ගාඩිනර්, ටී. ඒ. ජේ. නූර්බායිගේ දායකත්වයද ඇතිව ඇල්බට් තම්බයියා සහායක ලෙසද සවරිමුත්තු සාමාන්‍යාධිකාරී ලෙසද යොදාගෙන [illegible] සිලෝන් තියටර්ස් සමාගම ඇරඹීය. එයට සදු ප්‍රාග්ධනය රුපියල් ලක්ෂ 4ක් පමණ විය. [illegible] සමාගම හා කරගය [illegible] මෙම සමාගම සාර්ථක විය. 1939 දී මදාන් සිය [illegible] සිලෝන් තියටර්ස් [illegible] පැවරීය. මේ කාලයේම රැට හෝල් සංගීතඥයකු වන ඩබ්ලිව්. දොන් [illegible] නිපදවා අධ්‍යක්ෂණය කළ රීල් තුනකින් යුත් 'පළිගැනීම' නම් චිත්‍රපටයක් 1936 මැයි 19 දා කොළඹ ගෙයිටි සිනමාහලේ තිරගත විණ. එන්. ආර්. වයස් [illegible] රූපවත් මෙම චිත්‍රපටයේ රඟපෑහ. මෙරට තිරගත වූ ප්‍රථම සිංහල කතානාද චිත්‍රපටය මෙය විය.

1947ජනවාරි 21 දා කිංස්ලි ශාලාවේ 'කඩවුණු පොරොන්දුව' තිරගත විය. කඩවුණු පොරොන්දුව සිනමාවට නැගීමට පෙර නාට්‍යයක් ලෙස රඟ දැක්විණි. ඒ කෙතරම්ද යත් චිත්‍රපටය රූපගත කිරීමට ඉන්දියාවට යාම සඳහා නාට්‍ය රඟනවිට එල්ලූ තිර පවා සුදානම් කරගත් බව පැවසේ. ඔවුනට මෙය කරන්නාවූ ආකාරය පිළිබඳ දැනීමක් නොතිබීම මෙයට හේතුවිය. කඩවුණු පොරොන්දුව නාට්‍යය සිනමාවට නැගුවේ බී. ඒ. ඩබ්ලිව්. ජයමාන්නයන් [illegible] සිලෝන් තියටර්ස් සමාගම '[illegible]' [illegible] 1947 අප්‍රේල් 9 දා [illegible] ප්‍රදර්ශනය කෙරිණි. මෙම චිත්‍රපට [illegible]

...තින් නොලියැවුණු කතාව!

[illegible]

[illegible] S.P.M. MOVIE [illegible] "Sound Studio" [illegible]

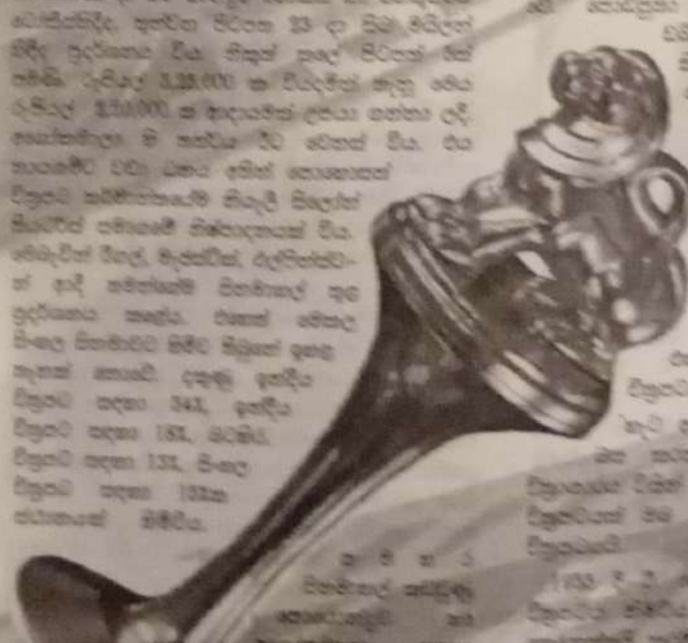

[illegible]

වූයේ, 'හන්තානේ කතාව' වැනි චිත්‍රපට එකෙක් රහස් භාවයකින් සලකණු ලැබූ ලිංගික කරුණු ආදිය විවෘතව සාකච්ඡා කෙරිණි. එම දශකයේ පසු කාලීන නිර්මාණ වූ 'කළු දිය දහර', 'සිකුරුලියා', 'දුහුළු මලක්' මේ ගණයෙහිලා වඩාත් ප්‍රබලව සැළකිය හැකිය.

මෙම තෙවන දශකයේ සිදුවන තවත් වැදගත් සිදුවීමක් වූයේ එකෙක් පැවැති වෙළඳ තරඟයකදී සිලෝන් තියටර්ස් සමාගමේ පසු බැසීමයි. සිලෝන් ස්ටූඩියෝ නිෂ්පාදන බොහොමයක් මුදල් අතින් අසාර්ථක විය. මේ තත්ත්වයෙන් බේරාගත්තේ අධිපතිවරුන් සිනමාවට තරයේ පරහක් එල්ල කළ නිර්මාණයක් වන 'ගොළු හදවත'. මේ අධි සාර්ථකත්වය නිසාම සිලෝන් ස්ටූඩියෝ 'නිධානය', 'අක්කර පහ' චිත්‍රපට ලෙස්ටර් ජේම්ස් පීරිස් වෙත බාර දුන්නේය.

මෙකල සිනමා කර්මාන්තය පැවතියේ ප්‍රදර්ශක සමාගම් අතය. සමස්තයක් වශයෙන් ගත්කල මේ තත්ත්වය බිහිවෙමින් පවත්නා නව රැල්ලට වාසි ගෙනාවේ නැත. තමන්ට නොරිසි චිත්‍රපටියක් පමණක් නොව නොරිසි සිනමාකරුවකු වුවද කර්මාන්තයෙන් නෙරපීමට තරම් බලවත් වූහ. ස්වාධීන චිත්‍රාගාරවූ S.P.M., සරසවි සහ ආර්. වී. වැනි චිත්‍රාගාරවලට ද සිනමා අධිපතිවරුන්ගේ බලපෑම තුළින් ගැලවීමක් නැතිවූයේය. ආර්. වී. චිත්‍රාගාරයේ අධිපති රොබින් තම්පෝ වරක් තමාගේ චිත්‍රපට සඳහා තමාගේම ප්‍රදර්ශක මණ්ඩලයක් ගොඩනැඟිය යුතු යැයි පවසා ඇත.

මේ සියළු කරුණු තර්ජන හමුවේ එකතු වූ සිනමාකරුවන් 1970 මහ මැතිවරණයේදී සමගි පෙරමුණට ආධාර කළේය. සමගි පෙරමුණ දුන් ඡන්ද පොරොන්දුව වූ 'චිත්‍රපට සංස්ථාව' ක් පිහිටුවා සිනමාව පෞද්ගලික අංශයෙන් බේරා ගනිමු' යන්න 1972 බලයට පත්වූ විට ඉටුකරන්නට විණි. 1962 කොමිෂන් වාර්තාවේ යෝජනා ක්‍රියාත්මක කරවීම ඔවුන්ගේ ප්‍රධානතම ඉල්ලීමක් ලෙස සිනමාකරුවන් තුළින්ද ගොඩ නැගී තිබීමද මෙයට පසුබිමක් විය. චිත්‍රපට සංස්ථාව විවෘත කරන දා ඊට සහභාගි වූ ප්‍රවෘත්ති හා ගුවන්විදුලි කටයුතු පිළිබඳ ඇමති ආර්. එස්. පෙරේරා පැවසුයේ 'සංස්ථාව පිහිටුවීමෙන් අපට දියුණු සිනමාවක් යන බලාපොරොත්තුව තබන්නට හැකිය. මෙය මෙරට අනාගත සිනමාවේ පදනම වනු නියතය' යනුවෙනි. 1972 ජනවාරි 21 දා රාජ්‍ය චිත්‍රපට සංස්ථාව බිහිවූයේය. මෙහි ප්‍රථම සභාපතිවරයා හැටියට ආචාර්ය සරත් අමුණුගම මහතා පත්වූ අතර, සාමාන්‍යාධිකාරීවරයා වූයේ වී. බී. තිහාලිසිංහයි. බොහෝ බලතල පැවරී තිබුණේ සාමාන්‍යාධිකාරීවරයාටයි. සංස්ථාව මුලින්ම ප්‍රදර්ශනය සඳහා අත ගැසුවේ 'අහස් ගව්ව' චිත්‍රපටයෙනි. අහස්ගව්ව ප්‍රදර්ශනය සඳහා පවරාගෙන එලිෆින්ස්ටන් ප්‍රමුඛ සිලෝන් තියටර්ස් වල 1974 ජනවාරි 24 දා සිට තිරගත කරන ලදී. 1974 දී සිංහල චිත්‍රපට ප්‍රදර්ශන කාලය 24.3% ක සිට 54.3% දක්වා වැඩි කරවීමට පියවරගත් අතර ඉන්දීය චිත්‍රපට ආනයනය 75%කින් අඩු කිරීමට ද කටයුතු පිළියෙල කරන ලදී.

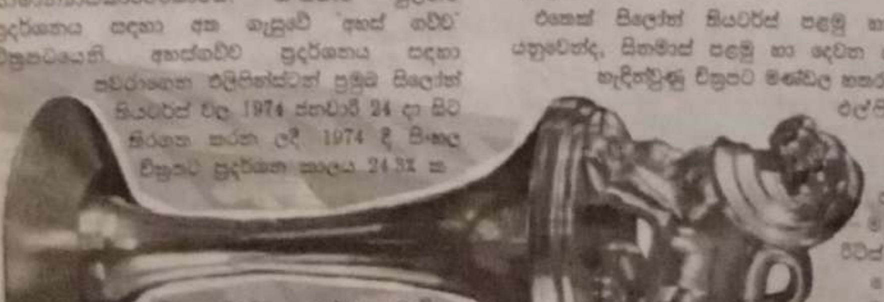

කොළඹ හා ආසන්න ප්‍රදේශවල පිහිටි සිනමා හල් රජයට පවරා ගන්නා ලදී. එවා නම් ලිඩෝ, රිට්ස්, ඉම්පාලා, මිඩියන්, සෙයින්ත්ස්කාත්, රූක්මනී, විජිත යන සිනමාහල් වේ.

1974 මාර්තු 5 වන ද සිට සිලෝන් තියටර්ස් සමාගමේ දෙවන ප්‍රදර්ශක මණ්ඩලය ලෙස කොළඹ

රිට්ස් ප්‍රමුඛ මණ්ඩලය 'දිනුම් කණුව' චිත්‍රපටයෙන්ද, 1975 මාර්තු 7ද සිට සිනමාවේ දෙවන ප්‍රදර්ශක මණ්ඩලය ලෙස කොළඹ ලිඩෝ ප්‍රමුඛ මණ්ඩලය 'කලියුග කාලේ' චිත්‍රපටයෙන්ද ප්‍රදර්ශනය ඇරඹුවේය.

එතෙක් සිලෝන් තියටර්ස් පළමු හා දෙවන යනුවෙන්ද, සිනමාස් පළමු හා දෙවන යනුවෙන්ද හැඳින්වුණු චිත්‍රපට මණ්ඩල හතර වෙනස්වී එල්ෆින්ස්ටන් ප්‍රමුඛ කොට පළමුවන මණ්ඩලයද රිට්ස් ප්‍රමුඛ තෙවන මණ්ඩලයද ලිඩෝ ප්‍රමුඛ කොට සිව්වන මණ්ඩලයද ලෙස නම් විණි. ඉංග්‍රීසි චිත්‍රපට සඳහා ප්‍රමෝපහෝයි සිනමාහල් ද වසරකට සති 12 සිංහල චිත්‍රපට තිරගත කළ යුතු වූ අතර කැමති නම් එම චිත්‍රපට සඳහා පිටපත් නිකුත් කිරීමටද ඉඩ ලැබිණි. 1976 වසරේ අප්‍රේල් 02 පළමු මණ්ඩලය 'වල්මත්වූවෝ' ද දෙවන මණ්ඩලය 'ගංගා' ද සිව්වන මණ්ඩලය 'මඩොල්දූව' ද මුල්වරට තිරට නැංවු ලැබිය.

සංස්ථාව මගින් සිනමාහල් පළමුව ආදායම් මත ද දෙවනුව ප්‍රේක්ෂක පහසුකම් මතද A, B, C යනුවෙන් වර්ග කෙරිණි. තිර තාටක ඇගයීමේ කමිටුවක් පිහිටුවා තිර තාටක බැංකුවක් චිත්‍රපට සංස්ථා මගින් පිහිටුවිය. ඉන්පසු ණය සැපයිණි. චිත්‍රපට අධ්‍යක්ෂවරුන් හා කාර්මික ශිල්පීන් ලියාපදිංචි කරවන ලදී. අධ්‍යක්ෂකවරුනට ණය දුන්නේ සහතික ලත් අධ්‍යක්ෂකවරුන් වූවහොත් පමණි. නවකයින් ඊ සඳහා කෙටි චිත්‍රපටයක් කළ යුතුවිය. මනා අවබෝධය ලත් සිනමාකරුවන් බිහි කරලීම මෙහි අරමුණ විය. නෙවන දශකය අගභාගය වන විට චිත්‍රපට පෝලිමක් ඇති විය. ක්‍රම ක්‍රමයෙන් 1976 න් පසු අවධියේ සංස්ථාවේ යම් යම් අඩුපාඩු ගොඩ නැගෙන්නට විය.

1979 ප්‍රේක්ෂක සංඛ්‍යාව 3,96,06,318, විය. 1983 වන විට එය 1,92,77,218 බවට පෙරළිණි. 1979 අප්‍රේල් 14 ස්වාධීන රූපවාහිනී සේවය ඇරඹිණි. මෙයද චිත්‍රාගාරව උක්ත කරුණට හේතුවක් විය. 1979 දී 2810 කින් ඇරඹි රූපවාහිනී යන්ත්‍ර ගණන 1980 දී 40,335, 1981 දී 53,977 දක්වාත් වර්ධනය විය. ඒ අතර තුර සිනමාව එළියෙන් අඳුරකට පියමනින්නට විය. 1982 ජාතික රූපවාහිනිය ඇරඹීමත් සමඟ රූපවාහිනී යන්ත්‍ර ගණන 1,28,677 විය. දිනකට රූපවාහිනී නරඹන 3,86,031 සිනමාවට අහිමිවිය. 1979 දිනකට 1,12,519 චිත්‍රපට නැරඹූහ. එම සංඛ්‍යාව 1980 දී 1,05,322 ක්ද, 1981 දී 80,012 ද 1982 දී 68,152 දක්වාද අඩුවිය.

1983 වසර සිනමාවට හැම අතින්ම අපලදායක විය. රූපවාහිනියේ තර්ජන මැද වුවද එම වර්ෂයේ ජූලි මාසය වනවිට 4,18,94,417 චිත්‍රපට නැරඹූහ. ජූලි 22 ඇතිවූ 'පව්කාර ගින්න' සිනමාවේ [illegible] සටහන් අතරට අඳුරු යුගයක් එක් කළේය. අග්නිදිග ආසියාවේ හොඳම චිත්‍රාගාරය වූ විජය චිත්‍රාගාරය මුලින්ම ගිනි තැබිණි. කොළඹ ගාමිණී, දෙහිවල ප්‍රීයෝ, මීගමුවේ රාණි, කිරුලපන කල්පනා ඇතුළු සිනමාහල් 12ක් සාමූලිකවම විනාශ කරන ලදී.

සම්භාව්‍ය සිනමාවෙන් වාණිජ [illegible] සිනමාවට අවතීර්ණ විම 'කොල්ලා, කෙල්ල, දුෂ්ටයා, කොල්ලෙක යනුවට, කොම්පියුටර් දුෂ්ටයාගේ හොරියා, සන්ද මුද්‍රිත, සිංදු [illegible] පයිටි තුනයි, ස්ලයිඩිමැජික් එකයි, කෙල්ල දිනා [illegible] ජය ලබයි [illegible] වෙත් බොහෝ. [illegible] ඉන්දීය කොපි චිත්‍රපට [illegible] එයත් හරියට කරනවාද යන්න [illegible] දෙකොතු මතු කළ ප්‍රශ්නයක් විය.

[illegible]

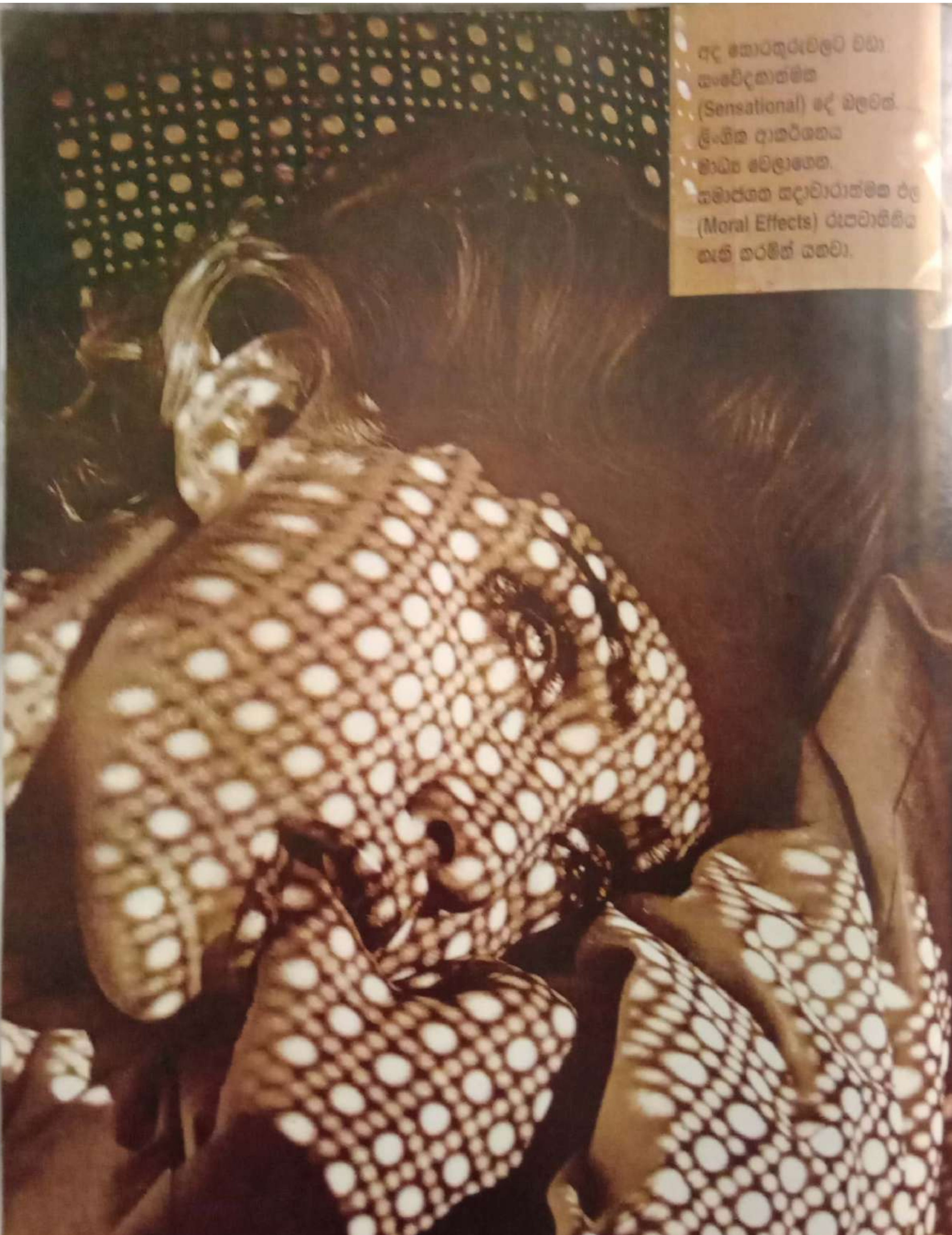

අද තොරතුරුවලට වඩා සංවේදනාත්මක (Sensational) දේ බලවත්. ලිංගික ආකර්ශනය මාධ්‍ය වෙලාගෙන. සමාජගත සදාචාරාත්මක ඵල (Moral Effects) රූපවාහිනිය නැති කරමින් යනවා.

Scanned with CamScanner